

Βρυξέλλες, 7 Δεκεμβρίου 2023
(OR. en)

16521/23

**Διοργανικός φάκελος:
2023/0081(COD)**

**COMPET 1247
IND 680
MI 1104
BETREG 40
DIGIT 294
ECOFIN 1347
EDUC 474
ENER 684
POLCOM 306
RECH 549
CODEC 2436**

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 16056/23

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 7613/23 + ADD1

Θέμα: Πρόταση κανονισμού σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος παραγωγής προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ευρώπης (πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών)
- Αποτελέσματα των εργασιών

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το κείμενο της γενικής προσέγγισης σχετικά με την ως άνω πρόταση, όπως εγκρίθηκε από το Συμβούλιο (Ανταγωνιστικότητα) κατά τη σύνοδο της 7ης Δεκεμβρίου 2023.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος παραγωγής προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ευρώπης (πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114 και το άρθρο 192 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με τα άρθρα 16 έως 18 του παρόντος κανονισμού,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο μετασχηματισμός με σκοπό την επίτευξη μηδενικών καθαρών εκπομπών προκαλεί ήδη τεράστιες βιομηχανικές, οικονομικές και γεωπολιτικές μεταστροφές σε ολόκληρο τον κόσμο, οι οποίες θα γίνουν ακόμα πιο έντονες όσο ο κόσμος εντείνει τις προσπάθειές του για απανθρακοποίηση.

¹ ΕΕ C 349 της 29.09.2023, σ. 179.

² ΕΕ C 2023/254, 26.10.2023.

- (1α) Δεδομένης της πολυπλοκότητας και του διακρατικού χαρακτήρα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, τυχόν μη συντονισμένα εθνικά μέτρα για τη διασφάλιση της πρόσβασης στις εν λόγω τεχνολογίες ενδέχεται να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό και να κατακερματίσουν την ενιαία αγορά. Οι μη συντονισμένες δράσεις των κρατών μελών μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα να επιβληθούν αποκλίνουσες ρυθμίσεις για τους φορείς της αγοράς, να παρασχεθούν διαφορετικά επίπεδα πρόσβασης στην προμήθεια τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών μεταξύ των κρατών μελών, μεταξύ άλλων με την παροχή διαφορετικών επιπέδων στήριξης σε έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, να εισαχθούν αποκλίνοντες κανόνες και μη συντονισμένες μορφές δημόσιων συμβάσεων, καθώς και αποκλίνουσες διαδικασίες και διάρκειες σε σχέση με τις διαδικασίες αδειοδότησης, που θα οδηγούσαν σε εμπόδια στο διασυνοριακό εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών, με αποτέλεσμα να παρεμποδίζεται η ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Ως εκ τούτου, για να διασφαλιστεί η λειτουργία της ενιαίας αγοράς, είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί ένα κοινό νομικό πλαίσιο της Ένωσης για τη συλλογική αντιμετώπιση αυτής της κεντρικής πρόκλησης με την αύξηση της ανθεκτικότητας και της ασφάλειας του εφοδιασμού της Ένωσης στον τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών.

- (1β) Ταυτόχρονα, η Ένωση έχει δεσμευτεί για την επιτάχυνση της απανθρακοποίησης της οικονομίας της και τη φιλόδοξη ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας ή μηδενικών καθαρών εκπομπών (εκπομπές μετά την αφαίρεση των απορροφήσεων) έως το 2050. Ο εν λόγω στόχος βρίσκεται στο επίκεντρο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, της επικαιροποιημένης βιομηχανικής στρατηγικής της ΕΕ, και συνάδει με τη δέσμευση της Ένωσης για την ανάληψη δράσης για το κλίμα σε παγκόσμιο επίπεδο στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού³. Για την επίτευξη του στόχου της κλιματικής ουδετερότητας, ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁴ θέτει δεσμευτικό κλιματικό στόχο της Ένωσης για μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 σε σύγκριση με το 1990. Η προτεινόμενη δέσμη προσαρμογής στον στόχο του 55 %⁵ αποσκοπεί στην επίτευξη του κλιματικού στόχου της Ένωσης για το 2030 και αναθεωρεί και επικαιροποιεί τη νομοθεσία της Ένωσης προς την κατεύθυνση αυτήν.
- (1γ) Επίσης, η ανακοίνωση σχετικά με το βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας για την εποχή των μηδενικών καθαρών εκπομπών⁶ καθορίζει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη στήριξη της επέκτασης των τεχνολογιών καθαρής ενέργειας με βάση τέσσερις πυλώνες. Ο πρώτος πυλώνας αποσκοπεί στη δημιουργία ενός ρυθμιστικού περιβάλλοντος που απλουστεύει και εξορθολογίζει την αδειοδότηση νέων εγκαταστάσεων κατασκευής και συναρμολόγησης για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, καθώς και στη διευκόλυνση της επέκτασης της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση. Ο δεύτερος πυλώνας του σχεδίου είναι η τόνωση των επενδύσεων και της χρηματοδότησης για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών. Ο τρίτος πυλώνας αφορά την ανάπτυξη των δεξιοτήτων που απαιτούνται για την υλοποίηση της μετάβασης και την αύξηση του αριθμού των ειδικευμένων εργαζομένων στον τομέα των τεχνολογιών καθαρής ενέργειας. Ο τέταρτος πυλώνας εστιάζει στο εμπόριο και στη διαφοροποίηση της αλυσίδας εφοδιασμού κρίσιμων πρώτων υλών. Περιλαμβάνεται η δημιουργία μιας λέσχης κρίσιμων πρώτων υλών, η συνεργασία με ομοϊδεάτες εταίρους για τη συλλογική ενίσχυση των αλυσίδων εφοδιασμού και η διαφοροποίηση του εφοδιασμού μέσω της ύπαρξης περισσότερων του ενός προμηθευτών για κρίσιμες εισροές.

³ Απόφαση (ΕΕ) 2016/1841 του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2016, για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συμφωνίας του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (ΕΕ L 282 της 19.10.2016, σ. 4).

⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση πλαισίου με στόχο την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 401/2009 και (ΕΕ) 2018/1999 («ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα») (ΕΕ L 243 της 9.7.2021, σ. 1).

⁵ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών. «Προσαρμογή στον στόχο του 55 %»: υλοποίηση του στόχου της ΕΕ για το κλίμα με ορίζοντα το 2030 στην πορεία προς την κλιματική ουδετερότητα. [COM(2021) 550 της 14.7.2021].

⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: «Βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας για την εποχή των μηδενικών καθαρών εκπομπών», COM(2023) 62 final της 1.2.2023.

- (2) Η ενιαία αγορά παρέχει το κατάλληλο περιβάλλον για να καταστεί δυνατή η διασυνοριακή πρόσβαση, στην αναγκαία κλίμακα και με τον αναγκαίο ρυθμό, στις τεχνολογίες που απαιτούνται για την επίτευξη της κλιματικής και της ενεργειακής φιλοδοξίας της Ένωσης. Η πορεία προς μηδενικές καθαρές εκπομπές μεταφράζεται σε μεγάλες ευκαιρίες για την επέκταση της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ένωσης, αξιοποιώντας την ισχύ της ενιαίας αγοράς, με την προώθηση των επενδύσεων σε τεχνολογίες, ώστε να καταστεί δυνατή η απανθρακοποίηση των οικονομικών τομέων μας, από τον ενεργειακό εφοδιασμό έως τις μεταφορές, τα κτίρια και τη βιομηχανία. Μια ισχυρή βιομηχανία μηδενικών καθαρών εκπομπών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην αποτελεσματική επίτευξη των στόχων της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια, καθώς και στη στήριξη άλλων στόχων της Πράσινης Συμφωνίας, προστατεύοντας και δημιουργώντας παράλληλα ποιοτικές θέσεις εργασίας και ανάπτυξη.
- (7) Για την επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών στόχων για το 2030, πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση. Η εξοικονόμηση ενέργειας είναι ο φθηνότερος, ασφαλέστερος και καθαρότερος τρόπος επίτευξης αυτών των στόχων. Η «προτεραιότητα στην ενεργειακή απόδοση» αποτελεί γενική αρχή της ενεργειακής πολιτικής της ΕΕ και είναι σημαντική τόσο για τις πρακτικές εφαρμογές της στις αποφάσεις πολιτικής όσο και για τις επενδυτικές αποφάσεις. Ως εκ τούτου, είναι σημαντικό να επεκταθεί η παραγωγική ικανότητα της Ένωσης όσον αφορά ενεργειακά αποδοτικές τεχνολογίες, όπως οι αντλίες θερμότητας, η τηλεθέρμανση, η τηλεψύξη και οι τεχνολογίες έξυπνων δικτύων, οι οποίες βοηθούν την ΕΕ να μειώσει και να ελέγξει την οικεία κατανάλωση ενέργειας.

- (8) Οι στόχοι απανθρακοποίησης της Ένωσης, η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της, η ψηφιοποίηση του ενεργειακού της συστήματος και ο εξηλεκτρισμός της ζήτησης, για παράδειγμα στον τομέα της κινητικότητας, καθώς και η ανάγκη για πρόσθετα σημεία ταχύτερης επαναφόρτισης απαιτούν τεράστια επέκταση των δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τόσο σε επίπεδο μεταφοράς όσο και σε επίπεδο διανομής. Σε επίπεδο μεταφοράς, απαιτούνται συστήματα συνεχούς ρεύματος υψηλής τάσης (HVDC), μεταξύ άλλων, για τη σύνδεση υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· σε επίπεδο διανομής, η σύνδεση των παρόχων ηλεκτρικής ενέργειας και η διαχείριση της ευελιξίας από την πλευρά της ζήτησης βασίζονται σε επενδύσεις σε καινοτόμες τεχνολογίες δικτύου, όπως η έξυπνη φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων (EVSC), η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, η αυτοματοποίηση της βιομηχανίας και τα έξυπνα συστήματα ελέγχου, οι προηγμένες υποδομές μέτρησης (AMI) και τα συστήματα οικιακής ενεργειακής διαχείρισης (HEMS). Το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να αλληλεπιδρά με πολλούς φορείς ή συσκευές βάσει λεπτομερούς επιπέδου παρατηρησιμότητας και, ως εκ τούτου, διαθεσιμότητας δεδομένων, ώστε να είναι δυνατή η ευελιξία, η έξυπνη φόρτιση και τα έξυπνα κτίρια με έξυπνα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας που καθιστούν δυνατή την απόκριση ζήτησης από τους καταναλωτές και την αποδοχή των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Για τη σύνδεση των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών με το δίκτυο της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτείται σημαντική επέκταση των παραγωγικών ικανοτήτων όσον αφορά τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας σε πεδία όπως τα υπεράκτια και τα χερσαία καλώδια, οι υποσταθμοί και οι μετασχηματιστές.
- (9) Συνεπώς, απαιτούνται πρόσθετες προσπάθειες πολιτικής για τη βελτίωση των συνθηκών της αγοράς για τις τεχνολογίες που είναι εμπορικά διαθέσιμες, καθώς και για τη βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και των αλυσίδων εφοδιασμού τους, τη μείωση του κατακερματισμού της αγοράς και τη διασφάλιση ή την ενίσχυση της συνολικής ανθεκτικότητας και ανταγωνιστικότητας του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης, με παράλληλη διατήρηση καλών δυνατοτήτων ταχείας επέκτασης για τη στήριξη του κλιματικού στόχου της Ένωσης για το 2030. Σε αυτές περιλαμβάνονται η πρόσβαση σε ασφαλή και βιώσιμη πηγή καυσίμων βέλτιστης κατηγορίας, όπως περιγράφεται στην αιτιολογική σκέψη 8 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2022/1214 της Επιτροπής.

- (10) Για την επίτευξη των στόχων για το 2030 απαιτείται ιδιαίτερη έμφαση σε ορισμένες από τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, που θεωρούνται στρατηγικές, λαμβανομένης επίσης υπόψη της σημαντικής συμβολής τους στην πορεία προς την επίτευξη μηδενικών καθαρών εκπομπών έως το 2050. Οι εν λόγω στρατηγικές τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην κατοχύρωση της ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας της Ένωσης, διασφαλίζοντας ότι οι πολίτες έχουν πρόσβαση σε καθαρή, οικονομικά προσιτή και εξασφαλισμένη ενέργεια. Δεδομένου του ρόλου τους, οι τεχνολογίες αυτές θα πρέπει να επωφελούνται από εξορθολογισμένες και αποδοτικές διαδικασίες αδειοδότησης, να αποκτούν καθεστώς μέγιστης δυνατής εθνικής σημασίας βάσει του εθνικού δικαίου και να επωφελούνται από πρόσθετη στήριξη για την προσέλκυση επενδύσεων, ενώ θα τηρούν παράλληλα τις ενωσιακές και διεθνείς υποχρεώσεις που απορρέουν από τις οδηγίες για τη φύση και τη σύμβαση του Aarhus. Οι στρατηγικές τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών θα πρέπει να είναι εμπορικά διαθέσιμες τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, να έχουν καλές δυνατότητες ταχείας επέκτασης και να έχουν φθάσει σε επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας ίσο με 8 τουλάχιστον. Οι τεχνολογίες αυτές θα πρέπει να ενισχύουν την ασφάλεια των αλυσίδων εφοδιασμού εντός της Ένωσης, συμβάλλοντας παράλληλα στην επίτευξη των στόχων απανθρακοποίησης της Ένωσης και βελτιώνοντας τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς.
- (10α) Ο κατάλογος στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών περιλαμβάνει επίσης τεχνολογίες που δεν γίνονται αποδεκτές από όλα τα κράτη μέλη ως πηγές καθαρής και ασφαλούς ενέργειας. Αυτό συνάδει με το δικαίωμά τους να επιλέγουν μεταξύ διάφορων ενεργειακών πηγών και να καθορίζουν τη γενική διάρθρωση του ενεργειακού εφοδιασμού τους, καθώς και τη βιομηχανική πολιτική τους. Για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων αυτών, ο κατάλογος στρατηγικών τεχνολογιών δεν θίγει την κατανομή της χρηματοδότησης στο πλαίσιο του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021-27, ιδίως όσον αφορά τα κριτήρια επιλεξιμότητας και χορήγησης των κονδυλίων της Ένωσης που σχετίζονται με τις τεχνολογίες ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που χρηματοδοτούνται μέσω δικαιωμάτων ΣΕΔΕ ή στήριξης από την ΕΤΕπ. Τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει επίσης να υποχρεωθούν να αναγνωρίζουν ως στρατηγικά τα έργα που στηρίζουν αξιακή αλυσίδα για τεχνολογία που δεν γίνεται αποδεκτή ως τμήμα του ενεργειακού τους μείγματος.
- (11) Προκειμένου να διασφαλιστεί η ανθεκτικότητα του μελλοντικού ενεργειακού συστήματος της Ένωσης, η προαναφερόμενη επέκταση θα πρέπει να πραγματοποιείται σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού των εν λόγω τεχνολογιών, σε πλήρη συνοχή και συμπληρωματικότητα με την [πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες] και την πράξη για τα μικροκυκλώματα.

- (11-β) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να συμπληρώνει την [πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες] εστιάζοντας στην παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών όσον αφορά τα τελικά προϊόντα, τα βασικά κατασκευαστικά στοιχεία και τα συγκεκριμένα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή τους. Αντιθέτως, η [πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες] επικεντρώνεται στο ανάντη τμήμα της αλυσίδας εφοδιασμού, ιδίως στις κρίσιμες πρώτες ύλες και στην εξόρυξη, την επεξεργασία και την ανακύκλωσή τους. Οι κρίσιμες πρώτες ύλες είναι απαραίτητες για ένα ευρύ σύνολο στρατηγικών τομέων, συμπεριλαμβανομένων των τομέων της βιομηχανίας μηδενικών καθαρών εκπομπών, της ψηφιακής βιομηχανίας, της αεροδιαστημικής και της άμυνας. Ακολουθώντας την ίδια λογική της προώθησης επιχειρηματικής σκοπιμότητας, της αναβάθμισης και της παροχής επαρκών δεξιοτήτων και της στήριξης των επενδύσεων, ο παρών κανονισμός και η [πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες] εργάζονται από κοινού για τη δημιουργία συνεργειών ρυθμιστικής στήριξης σε ολόκληρη την εφοδιαστική αλυσίδα της παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση. Ο παρών κανονισμός διευκρινίζει ότι καλύπτει επίσης τα επεξεργασμένα υλικά που αποτελούν βασικό κατασκευαστικό στοιχείο των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, εξαιρουμένων των κρίσιμων πρώτων υλών που εμπίπτουν στην [πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες].
- (11-α) Τα τελικά προϊόντα και τα συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία που είναι απαραίτητα για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών απαριθμούνται στο παράρτημα Χ κατά μη εξαντλητικό τρόπο· σε αυτά περιλαμβάνονται τα τελικά προϊόντα και τα κατασκευαστικά τους στοιχεία που παράγει και εμπορεύεται μια εταιρεία, συμπεριλαμβανομένων των επεξεργασμένων υλικών, αλλά εξαιρουμένων των πρώτων υλών που καλύπτονται από την [πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες]. Σε περιπτώσεις ολοκληρωμένων εγκαταστάσεων παραγωγής που καλύπτουν την παραγωγή υλικών τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής τόσο της [πράξης για τις κρίσιμες πρώτες ύλες] όσο και του παρόντος κανονισμού, το τελικό προϊόν των εγκαταστάσεων θα πρέπει να είναι αυτό που καθορίζει σε ποιο πεδίο εφαρμογής υπάγεται η εγκατάσταση. Συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία και συγκεκριμένα μηχανήματα που δεν καλύπτονται από το παράρτημα Χ ενδέχεται να εμπίπτουν επίσης στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού σε περιπτώσεις στις οποίες, βάσει στοιχείων που παρέχονται σε αρμόδια εθνική αρχή, ο φορέας υλοποίησης έργου μπορεί να αποδείξει, για παράδειγμα μέσω μελετών αγοράς ή συμφωνιών αγοράς, ότι τα συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία ή τα συγκεκριμένα μηχανήματα χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, εξαιρουμένων των κρίσιμων πρώτων υλών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της πράξης για τις κρίσιμες πρώτες ύλες.

(11α) Για την αντιμετώπιση ζητημάτων ασφάλειας εφοδιασμού με παράλληλη στήριξη της ανθεκτικότητας του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης και των προσπαθειών απανθρακοποίησης και εκσυγχρονισμού, πρέπει να επεκταθεί η παραγωγική ικανότητα τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση. Η Ένωση πρέπει να διασφαλίσει ότι το ρυθμιστικό περιβάλλον για κατασκευαστές στον τομέα των τεχνολογιών ηλιακών φωτοβολταϊκών τούς επιτρέπει να αυξήσουν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα και να βελτιώσουν τις προοπτικές ασφάλειας του εφοδιασμού, επιδιώκοντας να επιτύχουν τουλάχιστον 30 GW επιχειρησιακής παραγωγικής ικανότητας ηλιακών φωτοβολταϊκών έως το 2030 σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα των φωτοβολταϊκών, σύμφωνα με τους στόχους που ορίζονται στην ευρωπαϊκή συμμαχία για τον κλάδο των ηλιακών φωτοβολταϊκών, η οποία υποστηρίζεται στο πλαίσιο της στρατηγικής της Ένωσης για την ηλιακή ενέργεια⁷. Η Ένωση πρέπει να διασφαλίσει ότι το ρυθμιστικό περιβάλλον για κατασκευαστές στον τομέα των τεχνολογιών αιολικής ενέργειας και αντλιών θερμότητας τούς επιτρέπει να εδραιώσουν το ανταγωνιστικό τους πλεονέκτημα και να διατηρήσουν ή να επεκτείνουν τα υφιστάμενα μερίδιά τους στην αγορά καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της δεκαετίας, σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ένωσης για την ανάπτυξη τεχνολογίας που πληρούν τους ενεργειακούς και κλιματικούς στόχους της για το 2030⁸. Αυτό αντιστοιχεί σε παραγωγική ικανότητα της Ένωσης τουλάχιστον 36 GW στον τομέα της αιολικής ενέργειας και τουλάχιστον 31 GW στον τομέα των αντλιών θερμότητας το 2030. Οι ενωσιακοί κατασκευαστές συσσωρευτών και ηλεκτρολυτικών κυψελών πρέπει να βρουν ένα ρυθμιστικό περιβάλλον που θα τους επιτρέψει να εδραιώσουν την ηγετική τους θέση στην τεχνολογία και να συμβάλουν ενεργά στη διαμόρφωση αυτών των αγορών. Όσον αφορά τις τεχνολογίες συσσωρευτών, αυτό θα σήμαινε συμβολή στην επίτευξη των στόχων της ευρωπαϊκής συμμαχίας για τους συσσωρευτές, με στόχο να καλυφθεί σχεδόν το 90 % της ετήσιας ζήτησης για συσσωρευτές στην Ένωση από ενωσιακούς κατασκευαστές συσσωρευτών, ποσοστό που αντιστοιχεί σε ενωσιακή παραγωγική ικανότητα τουλάχιστον 550 GWh το 2030. Για τους κατασκευαστές ηλεκτρολυτικών κυψελών της ΕΕ, το σχέδιο REPowerEU προβλέπει 10 εκατομμύρια τόνους εγχώριας παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου και, επιπρόσθετα, έως και 10 εκατομμύρια τόνους εισαγωγών ανανεώσιμου υδρογόνου έως το 2030.

⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: «Στρατηγική της ΕΕ για την ηλιακή ενέργεια», SWD(2022) 148 final της 18.5.2022.

⁸ Σύμφωνα με τους στόχους του REPowerEU που ορίζονται στο σχέδιο REPowerEU [COM(2022) 230 final] και στο συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Implementing the Repower EU Action Plan: Investment Needs, Hydrogen Accelerator and achieving the Bio-Methane Targets» (Εφαρμογή του σχεδίου δράσης REPowerEU: Επενδυτικές ανάγκες, πρόγραμμα επιτάχυνσης της χρήσης υδρογόνου και επίτευξη των στόχων για το βιομεθάνιο), που συνοδεύει το έγγραφο: Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών «Σχέδιο REPowerEU», SWD(2022) 230 final της 18.5.2022.

Για να διασφαλιστεί ότι η τεχνολογική υπεροχή της ΕΕ μεταφράζεται σε εμπορική υπεροχή, όπως υποστηρίζεται στο πλαίσιο της κοινής δήλωσης για τις ηλεκτρολυτικές κυψέλες της Επιτροπής και της ευρωπαϊκής συμμαχίας για το καθαρό υδρογόνο, θα πρέπει να δοθεί η δυνατότητα στους κατασκευαστές ηλεκτρολυτικών κυψελών της ΕΕ να ενισχύσουν περαιτέρω την ικανότητά τους, έτσι ώστε η συνολική εγκατεστημένη ικανότητα ηλεκτρολυτικών κυψελών που θα αναπτυχθεί να φτάσει τουλάχιστον τα 100 GW υδρογόνου έως το 2030.

Οι ενωσιακοί παραγωγοί αεροπορικών και ναυτιλιακών καυσίμων πρέπει να αναπτύξουν περαιτέρω, να παράγουν και να επεκτείνουν τα βιώσιμα εναλλακτικά καύσιμα προκειμένου να συμβάλουν σημαντικά στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του τομέα των μεταφορών κατά 90 % το 2050, καθώς και στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ορίζονται στις [πρωτοβουλίες ReFuel EU aviation/Fuel EU maritime]. Αυτό υποστηρίζεται επίσης σθεναρά από τη βιομηχανική συμμαχία για την αξιακή αλυσίδα ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Η Ένωση πρέπει να διασφαλίσει ότι το κανονιστικό περιβάλλον και το πλαίσιο στήριξης για τους παραγωγούς τεχνολογιών βιώσιμων αεροπορικών και ναυτιλιακών εναλλακτικών καυσίμων τους επιτρέπουν να αυξήσουν τις παραγωγικές τους ικανότητες σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα των καυσίμων, από τη συλλογή και την προμήθεια πρώτων υλών έως την ανάμειξη, συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων μετατροπής και διύλισης.

- (11β) Λαμβανομένων υπόψη των στόχων αυτών συνολικά και συνεκτιμώντας ότι, για ορισμένα στοιχεία της αλυσίδας εφοδιασμού (όπως οι μετατροπείς, οι ηλιακές κυψέλες, τα πλακίδια και τα πλινθώματα για ηλιακά φωτοβολταϊκά ή οι κάθοδοι και οι άνοδοι για συσσωρευτές), η παραγωγική ικανότητα της Ένωσης είναι χαμηλή. Προκειμένου να αντιμετωπιστούν η εξάρτηση από τις εισαγωγές και οι ανησυχίες σχετικά με την τρωτότητα και να διασφαλιστεί η επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών στόχων της Ένωσης, προτείνεται ένας συνολικός δείκτης αναφοράς για την παραγωγή προϊόντων στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ επιδιώκεται παράλληλα ένας παρόμοιος δείκτης αναφοράς για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών. Στόχος θα πρέπει να είναι η ετήσια ικανότητα της Ένωσης όσον αφορά τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών να προσεγγίσει ή να επιτύχει το αργότερο έως το 2030 συνολικό ετήσιο δείκτη αναφοράς παραγωγικής ικανότητας τουλάχιστον ίσο με 40 % των ετήσιων αναγκών χρήσης για τις στρατηγικές τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών στο σύνολό τους.

- (11δ) Ταυτόχρονα, τα προϊόντα τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών θα συμβάλουν στην ανθεκτικότητα και την ασφάλεια του εφοδιασμού της Ένωσης με καθαρή ενέργεια. Ο ασφαλής εφοδιασμός με καθαρή ενέργεια αποτελεί προϋπόθεση για την οικονομική ανάπτυξη, καθώς και για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια. Τα προϊόντα τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών θα αποφέρουν επίσης οφέλη σε άλλους στρατηγικά σημαντικούς οικονομικούς τομείς, όπως η γεωργία και η παραγωγή τροφίμων, διασφαλίζοντας την πρόσβαση σε καθαρή ενέργεια και μηχανήματα σε ανταγωνιστικές τιμές, συμβάλλοντας έτσι με βιώσιμο τρόπο στην επισιτιστική ασφάλεια της ΕΕ και στην παροχή αυξανόμενης διεξόδου για εναλλακτικές λύσεις που βασίζονται σε βιολογικούς πόρους μέσω της κυκλικής οικονομίας. Με τον ίδιο τρόπο, η εκπλήρωση των φιλοδοξιών της Ένωσης για το κλίμα θα μετουσιωθεί τόσο σε οικονομική ανάπτυξη όσο και σε κοινωνική ευημερία.
- (11ε) Προκειμένου να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα και να μειωθούν οι υφιστάμενες στρατηγικές εξαρτήσεις από τις εισαγωγές σε βασικά προϊόντα τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών και στις αλυσίδες εφοδιασμού τους, ενώ αποφεύγεται παράλληλα η δημιουργία νέων εξαρτήσεων, η Ένωση πρέπει να συνεχίσει να ενισχύει τη βιομηχανική βάση καθαρών μηδενικών εκπομπών και να γίνει πιο ανταγωνιστική και πιο φιλική προς την καινοτομία. Η Ένωση πρέπει να καταστήσει δυνατή την ανάπτυξη παραγωγικής ικανότητας ταχύτερα, απλούστερα και με πιο προβλέψιμο τρόπο, μειώνοντας παράλληλα τον διοικητικό φόρτο και εξαλείφοντας τα διασυννοριακά εμπόδια.
- (11στ) Προκειμένου να αναπτυχθούν ή να επεκταθούν το συντομότερο δυνατόν έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, ώστε να κατοχυρωθεί η ασφάλεια του εφοδιασμού της Ένωσης με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, είναι σημαντικό να επιτευχθεί αποτελεσματικότητα στον προγραμματισμό και ασφάλεια όσον αφορά τις επενδύσεις μέσω της διατήρησης της διοικητικής επιβάρυνσης για τους φορείς υλοποίησης έργων στο ελάχιστο. Για τον λόγο αυτόν, οι διαδικασίες αδειοδότησης των κρατών μελών για έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών θα πρέπει να εξορθολογιστούν, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι τα εν λόγω έργα είναι ασφαλή, προστατευμένα, περιβαλλοντικά βιώσιμα και συμμορφώνονται με τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις ασφάλειας. Η περιβαλλοντική νομοθεσία της Ένωσης θέτει κοινούς όρους για τη διαδικασία και το περιεχόμενο των εθνικών διαδικασιών αδειοδότησης, διασφαλίζοντας έτσι υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος.

Η χορήγηση του καθεστώτος στρατηγικού έργου μηδενικών καθαρών εκπομπών δεν θα πρέπει να θίγει τυχόν ισχύοντες όρους αδειοδότησης για τα σχετικά έργα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που καθορίζονται στην οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹, την οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου¹⁰, την οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹, την οδηγία 2012/18/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹², την οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹³ και την οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴.

- (11ζ) Ταυτόχρονα, ο απρόβλεπτος χαρακτήρας, η πολυπλοκότητα και, ενίοτε, η υπερβολική διάρκεια των εθνικών διαδικασιών αδειοδότησης υπονομεύουν την επενδυτική ασφάλεια που είναι αναγκαία για την αποτελεσματική ανάπτυξη έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών. Ως εκ τούτου, προκειμένου να διασφαλιστεί και να επιταχυνθεί η αποτελεσματική υλοποίησή τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόζουν εξορθολογισμένες και αποδοτικές διαδικασίες αδειοδότησης. Επίσης, τα στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών θα πρέπει να θεωρούνται επείγοντα σε εθνικό επίπεδο και θα πρέπει συνεπώς να έχουν προτεραιότητα στον βαθμό που το εθνικό δίκαιο προβλέπει τέτοιες επείγουσες διαδικασίες σε όλες τις δικαστικές διαδικασίες και τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που τα αφορούν, χωρίς αυτό να εμποδίζει τις αρμόδιες αρχές να εξορθολογίζουν διαδικασίες αδειοδότησης για άλλα έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που δεν είναι στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών ή γενικότερα.

⁹ Οδηγία 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον (ΕΕ L 26 της 28.1.2012, σ. 1).

¹⁰ Οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (ΕΕ L 206 της 22.7.1992, σ. 7).

¹¹ Οδηγία 2000/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων (ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 1).

¹² Οδηγία 2012/18/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για την αντιμετώπιση των κινδύνων μεγάλων ατυχημάτων σχετιζόμενων με επικίνδυνες ουσίες και για την τροποποίηση και στη συνέχεια την κατάργηση της οδηγίας 96/82/ΕΚ του Συμβουλίου.

¹³ Οδηγία 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας (ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 56).

¹⁴ Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17).

- (11η) Δεδομένου του ρόλου τους στην κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού της Ένωσης με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και της συμβολής τους στην επίτευξη της ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας της Ένωσης και της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, οι αρμόδιες αρχές αδειοδότησης θα πρέπει να θεωρούν ότι τα στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον. Βάσει αξιολόγησης κατά περίπτωση, η αρμόδια αρχή αδειοδότησης μπορεί να καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το δημόσιο συμφέρον που εξυπηρετείται από το έργο υπερσχύει των δημόσιων συμφερόντων που σχετίζονται με την προστασία της φύσης και του περιβάλλοντος και ότι, κατά συνέπεια, το έργο μπορεί να εγκριθεί, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλες οι σχετικές προϋποθέσεις που ορίζονται στην οδηγία 2000/60/EK, την οδηγία 92/43/ΕΟΚ και την οδηγία 2009/147/EK¹⁵ ή στον [κανονισμό για την αποκατάσταση της φύσης].
- (11θ) Προκειμένου να μειωθεί η πολυπλοκότητα και να αυξηθούν η αποδοτικότητα και η διαφάνεια, οι φορείς υλοποίησης έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών θα πρέπει να είναι σε θέση να απευθύνονται σε ένα ορισθέν σημείο επαφής, αρμόδιο να διευκολύνει και να συντονίζει ολόκληρη τη διαδικασία αδειοδότησης και να διευκολύνει την έκδοση εμπεριστατωμένης απόφασης εντός της ισχύουσας προθεσμίας. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίσουν ένα ή περισσότερα ενιαία σημεία επαφής. Εάν ένα κράτος μέλος αποφασίσει να ορίσει περισσότερα από ένα σημεία επαφής, θα πρέπει να παράσχει σαφείς πληροφορίες στους φορείς υλοποίησης έργου σχετικά με το ποιο σημείο επαφής είναι υπεύθυνο για το έργο τους. Επαφίεται σε κάθε κράτος μέλος να αποφασίσει εάν το ορισθέν σημείο επαφής θα πρέπει επίσης να είναι αρχή που λαμβάνει αποφάσεις αδειοδότησης ή όχι. Το ορισθέν σημείο επαφής θα πρέπει τουλάχιστον να ενημερώνει τους φορείς υλοποίησης έργου σχετικά με την εμπεριστατωμένη απόφαση. Ανάλογα με την εσωτερική οργάνωση ενός κράτους μέλους, τα καθήκοντα του ορισθέντος σημείου επαφής ενδέχεται να μπορούν να ανατίθενται σε διαφορετική αρχή, σε τοπικό, περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, υπό τους ίδιους όρους.

¹⁵ Οδηγία 2009/147/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών (ΕΕ L 20 της 26.1.2010, σ. 7).

- (11i) Προκειμένου να διασφαλιστεί η σαφήνεια σχετικά με το καθεστώς αδειοδότησης στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι κάθε διαφορά σχετικά με τη διαδικασία αδειοδότησης επιλύεται εγκαίρως. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι αιτούντες και οι φορείς υλοποίησης έργων έχουν πρόσβαση σε απλή διαδικασία επίλυσης διαφορών και ότι τα ζητήματα που αφορούν στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών αντιμετωπίζονται επείγοντως στο πλαίσιο όλων των δικαστικών διαδικασιών και των διαδικασιών επίλυσης διαφορών που τα αφορούν, ενώ διασφαλίζεται παράλληλα ο σεβασμός των δικαιωμάτων υπεράσπισης, στην περίπτωση και στον βαθμό που η εθνική νομοθεσία προβλέπει τέτοιες επείγουσες διαδικασίες.
- (11ia) Προκειμένου να μπορούν οι επιχειρήσεις και οι φορείς υλοποίησης έργων, μεταξύ άλλων και στην περίπτωση διασυνοριακών έργων, να απολαμβάνουν άμεσα τα οφέλη της εσωτερικής αγοράς χωρίς να υφίστανται περιττή πρόσθετη διοικητική επιβάρυνση, ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1724 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁶, με τον οποίο θεσπίστηκε η ενιαία ψηφιακή πύλη, προβλέπει γενικούς κανόνες για την επιγραμμική παροχή πρόσβασης σε πληροφορίες, διαδικασίες και υπηρεσίες υποστήριξης που συνδέονται με τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Οι πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται στις εθνικές αρμόδιες αρχές μέσω του ορισθέντος σημείου επαφής, στο πλαίσιο των διαδικασιών αδειοδότησης που καλύπτονται από τον παρόντα κανονισμό θα ορίζονται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724, μετά την τροποποίησή του με τον παρόντα κανονισμό, και οι σχετικές διαδικασίες θα περιλαμβάνονται στο παράρτημα II του εν λόγω κανονισμού, για να διασφαλίζεται η δυνατότητα των φορέων υλοποίησης έργων να επωφελούνται από πλήρως ηλεκτρονικές διαδικασίες και από τις υπηρεσίες του τεχνικού συστήματος «μόνον άπαξ». Τα ορισθέντα σημεία επαφής που λειτουργούν ως ενιαία σημεία επαφής σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό περιλαμβάνονται στον κατάλογο των υπηρεσιών υποστήριξης και επίλυσης προβλημάτων του παραρτήματος III του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724.

¹⁶ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1724 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Οκτωβρίου 2018, για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής θύρας με σκοπό την παροχή πρόσβασης σε πληροφορίες, σε διαδικασίες και σε υπηρεσίες υποστήριξης και επίλυσης προβλημάτων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 (ΕΕ L 295 της 21.11.2018, σ. 1).

(11ιβ) Τα έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών υπόκεινται σε χρονοβόρες και πολύπλοκες διαδικασίες αδειοδότησης διάρκειας 2 έως 7 ετών, ανάλογα με το κράτος μέλος, την τεχνολογία και την αξιακή αλυσίδα. Λαμβανομένου υπόψη του μεγέθους των απαιτούμενων επενδύσεων —ιδιαίτερα για έργα μεγέθους γιγα-εργοστασίου που είναι αναγκαία για την επίτευξη των αναμενόμενων οικονομικών κλίμακας— η ανεπαρκής αδειοδότηση δημιουργεί πρόσθετο και συχνά επιζήμιο φραγμό για την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας στον τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση. Προκειμένου να παρέχεται στους φορείς υλοποίησης έργων και σε άλλους επενδυτές η ασφάλεια και η σαφήνεια που απαιτούνται για την ενίσχυση της ανάπτυξης έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η διαδικασία αδειοδότησης που σχετίζεται με τα εν λόγω έργα δεν υπερβαίνει προκαθορισμένα χρονικά όρια. Για τα στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών, η διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες για εγκαταστάσεις με ετήσια παραγωγή ίση με 1 GW ή παραπάνω, και τους εννέα μήνες για εγκαταστάσεις με ετήσια παραγωγή κάτω από 1 GW. Για όλα τα άλλα έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, η διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τους δεκαοκτώ μήνες για εγκαταστάσεις με ετήσια παραγωγή άνω του 1 GW και τους δώδεκα μήνες για εγκαταστάσεις με ετήσια παραγωγή κάτω από 1 GW. Για τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών στις οποίες δεν εφαρμόζεται το σύστημα μέτρησης GW, όπως τα δίκτυα και οι τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (CCS) ή δέσμευσης και χρήσης διοξειδίου του άνθρακα (CCU), θα πρέπει να ισχύουν οι μεγαλύτερες εκ των προαναφερόμενων προθεσμιών. Ωστόσο, το πρώτο στάδιο της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων στο πλαίσιο της οδηγίας για την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (2011/92/ΕΕ), το οποίο συνίσταται στην εκπόνηση έκθεσης εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων, συχνά πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο από τον φορέα υλοποίησης έργου. Συνεπώς, το στάδιο αυτό δεν θα πρέπει να ενσωματώνεται στα χρονοδιαγράμματα που δεσμεύουν τα κράτη μέλη, όπως αναφέρεται στη διαδικασία αδειοδότησης. Επιπλέον, σε εξαιρετικές περιπτώσεις που σχετίζονται με τη φύση, την πολυπλοκότητα, την τοποθεσία ή το μέγεθος του προτεινόμενου έργου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να παρατείνουν τα χρονοδιαγράμματα. Στις εξαιρετικές αυτές περιπτώσεις θα μπορούσαν να περιλαμβάνονται απρόβλεπτες περιστάσεις που καθιστούν αναγκαία την εκπόνηση πρόσθετων εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων σχετικά με το έργο ή τη συμπλήρωση των υφισταμένων, ή καθυστερήσεις λόγω διαδικασιών απαλλοτρίωσης, όταν απαιτείται.

- (11ιγ) Επίσης, δεδομένης της σημασίας των στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών για τον ενεργειακό εφοδιασμό της Ένωσης, ορισμένοι διοικητικοί περιορισμοί θα πρέπει να αρθούν εν μέρει ή να απλουστευθούν ώστε να επιταχυνθεί η υλοποίησή τους.
- (11ιδ) Οι εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων και οι περιβαλλοντικές άδειες που απαιτούνται βάσει του ενωσιακού δικαίου, μεταξύ άλλων όσον αφορά το νερό, το έδαφος, τον αέρα, τα οικοσυστήματα, τους οικοτόπους, τη βιοποικιλότητα και τα πτηνά, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας αδειοδότησης ενός έργου παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και ουσιαστική εγγύηση για τη διασφάλιση της πρόληψης ή της ελαχιστοποίησης των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Ωστόσο, για να διασφαλιστεί ότι οι διαδικασίες αδειοδότησης έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών είναι προβλέψιμες και έγκαιρες, θα πρέπει να αξιοποιείται κάθε δυνατότητα εξορθολογισμού των απαιτούμενων διαδικασιών εκτιμήσεων και αδειών, χωρίς να μειώνεται το επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι απαραίτητες εκτιμήσεις ομαδοποιούνται προκειμένου να αποφεύγονται περιττές αλληλεπικαλύψεις και ότι οι φορείς υλοποίησης έργων και οι αρμόδιες αρχές συμφωνούν ρητά σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της ομαδοποιημένης εκτίμησης πριν από τη διενέργειά της, ώστε να μη χρειάζεται να δοθεί έπειτα περιττή συνέχεια.
- (11ιε) Οι διενέξεις όσον αφορά τη χρήση της γης μπορούν να δημιουργήσουν φραγμούς στην ανάπτυξη έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών. Τα ορθά καταρτισμένα σχέδια, συμπεριλαμβανομένων των χωροταξικών σχεδίων και των σχεδίων χρήσης γης, τα οποία λαμβάνουν υπόψη τις δυνατότητες υλοποίησης έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, καταρτίζονται με δημόσια διαβούλευση, και των οποίων οι δυνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις αξιολογούνται, μπορούν να συμβάλουν στην εξισορρόπηση του δημόσιου συμφέροντος και του κοινού καλού, μειώνοντας το ενδεχόμενο διενέξεων και επιταχύνοντας τη βιώσιμη ανάπτυξη έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση. Συνεπώς, οι αρμόδιες εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές θα πρέπει να ενθαρρύνονται να συμπεριλάβουν, κατά περίπτωση, διατάξεις για έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, μεταξύ άλλων στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών, κατά την κατάρτιση σχεδίων.

- (11ie-α) Τα κράτη μέλη θα μπορούσαν επίσης να χρησιμοποιήσουν άλλα μέσα πολιτικής για τη στήριξη της παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές. Στα εν λόγω μέσα πολιτικής μπορούν να συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η ομαδοποίηση των παραγωγών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, η επιτάχυνση της διαδικασίας αδειοδότησης, η δημιουργία εγκαταστάσεων δοκιμών για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, η δημιουργία ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων, η υποστήριξη της διασυνοριακής συνεργασίας, η διευκόλυνση της σύνδεσης με το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, οι υλικές και ψηφιακές υποδομές και η καθαρή ενέργεια. Τα μέσα αυτά θα πρέπει να καθορίζονται από τις εθνικές ή τις τοπικές αρχές και θα μπορούν να αφορούν είτε νέες περιοχές είτε υφιστάμενους βιομηχανικούς χώρους.
- (11ιστ) Είναι επίσης αναγκαίο να προβλεφθούν μέτρα για την επίτευξη του ενωσιακού στόχου 50 εκατομμυρίων τόνων ετήσιας επιχειρησιακής ικανότητας έγχυσης CO₂ έως το 2030, ώστε να στηριχθεί η απανθρακοποίηση των ευρωπαϊκών βιομηχανιών και η καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.
- (13) Η ανάπτυξη λύσεων δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα για τη βιομηχανία βρίσκεται αντιμέτωπη με αποτυχίες συντονισμού. Αφενός, παρά το αυξανόμενο κίνητρο σχετικά με την τιμή του CO₂ που παρέχει το σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ για επενδύσεις της βιομηχανίας στη δέσμευση εκπομπών CO₂, το οποίο καθιστά τις επενδύσεις αυτές οικονομικά βιώσιμες, υπάρχει σημαντικός κίνδυνος η βιομηχανία να μην έχει πρόσβαση σε αδειοδοτημένο τόπο αποθήκευσης σε γεωλογικούς σχηματισμούς. Αφετέρου, οι επενδυτές στους πρώτους τόπους αποθήκευσης CO₂ επωμίζονται αρχικό κόστος για τον εντοπισμό, την ανάπτυξη και την αξιολόγησή τους, προτού ακόμη μπορέσουν να υποβάλουν αίτηση στις ρυθμιστικές αρχές για άδεια αποθήκευσης. Η διαφάνεια σχετικά με τη δυνητική ικανότητα αποθήκευσης CO₂ όσον αφορά τη γεωλογική καταλληλότητα των σχετικών περιοχών και όλα τα υπάρχοντα γεωλογικά δεδομένα, συμπεριλαμβανομένων των μη επεξεργασμένων δεδομένων και των δεδομένων υποδείγματος, ιδίως από την εξερεύνηση πεδίων παραγωγής υδρογονανθράκων, μπορεί να στηρίζει τους φορείς της αγοράς στον σχεδιασμό των επενδύσεών τους. Τα κράτη μέλη θα πρέπει, λαμβάνοντας υπόψη την εμπιστευτικότητα, την εθνική ασφάλεια και τις εμπορικές ευαισθησίες, καθώς και την επαρκή αποζημίωση για δεδομένα ιδιωτικής παραγωγής και ιδιοκτησίας, να δημοσιοποιούν τα εν λόγω υφιστάμενα δεδομένα και να υποβάλλουν τακτικά εκθέσεις με μακρόπνοη προοπτική σχετικά με τυχόν πρόοδο στην ανάπτυξη τόπων αποθήκευσης CO₂ και τις αντίστοιχες ανάγκες για ικανότητες έγχυσης και αποθήκευσης, προκειμένου να επιτευχθεί συλλογικά ο στόχος για την ικανότητα έγχυσης CO₂ σε επίπεδο Ένωσης. Οι εν λόγω υποχρεώσεις διαφάνειας δεν θίγουν το δικαίωμα των κρατών μελών να μην επιτρέπουν ή να περιορίζουν την ανάπτυξη ικανότητας αποθήκευσης CO₂ στην επικράτειά τους.

- (13α) Για να αποφευχθεί η αχρήστευση στοιχείων ενεργητικού και να διασφαλιστεί ότι η προβλεπόμενη ικανότητα έγχυσης θα οδηγήσει σε μειώσεις CO₂, αναγνωρίζεται ότι πρέπει να δημιουργηθούν έως το 2030 πλήρεις και ξεχωριστές αξιακές αλυσίδες CCS, που θα περιλαμβάνουν τη δέσμευση, τη μεταφορά και την αποθήκευση, με το κατάλληλο ρυθμιστικό πλαίσιο που θα εγγυάται τον ανταγωνισμό και την ανοικτή πρόσβαση.
- (14) Ένα βασικό εμπόδιο για επενδύσεις στη δέσμευση του διοξειδίου του άνθρακα που είναι σήμερα ολοένα και πιο βιώσιμες από οικονομική άποψη είναι η διαθεσιμότητα τόπων αποθήκευσης CO₂ στην Ευρώπη, στους οποίους στηρίζονται τα κίνητρα που παρέχει η οδηγία 2003/87/EK. Για την κλιμάκωση της τεχνολογίας και την επέκταση των κορυφαίων παραγωγικών ικανοτήτων της, η ΕΕ πρέπει να αναπτύξει μακρόπνοη παροχή τόπων μόνιμης αποθήκευσης CO₂ σε γεωλογικούς σχηματισμούς, οι οποίοι αδειοδοτούνται σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/ΕΕ¹⁷, καθώς και υποδομές μεταφοράς CO₂. Με τον καθορισμό ενωσιακού στόχου 50 εκατομμυρίων τόνων ετήσιας επιχειρησιακής ικανότητας έγχυσης CO₂ έως το 2030, σύμφωνα με τις αναμενόμενες ανάγκες σε ικανότητες το 2030 και λαμβανομένων υπόψη των εταιρειών που δραστηριοποιούνται κυρίως σε κράτη μέλη με πολύ περιορισμένη ικανότητα αποθήκευσης λόγω νομικών, γεωλογικών, γεωγραφικών και τεχνικών περιορισμών ή περιορισμών της αγοράς, οι σχετικοί τομείς μπορούν να συντονίσουν τις επενδύσεις τους προς μια ευρωπαϊκή αξιακή αλυσίδα μεταφοράς και αποθήκευσης CO₂ μηδενικών καθαρών εκπομπών, την οποία μπορούν να χρησιμοποιούν οι βιομηχανίες για την απανθρακοποίηση των δραστηριοτήτων τους. Αυτή η αρχική ανάπτυξη θα στηρίξει επίσης την περαιτέρω αποθήκευση CO₂ με ορίζοντα το 2050. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής, η Ένωση ενδεχομένως να χρειαστεί να δεσμεύει έως και 550 εκατομμύρια τόνους CO₂ ετησίως έως το 2050 για να επιτευχθεί ο στόχος των μηδενικών καθαρών εκπομπών¹⁸, μεταξύ άλλων και για τις απορροφήσεις άνθρακα. Ένας τέτοιος πρώτος στόχος ικανότητας αποθήκευσης σε βιομηχανική κλίμακα θα ελαχιστοποιήσει τον κίνδυνο των επενδύσεων στη δέσμευση εκπομπών CO₂ ως σημαντικού εργαλείου για την επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας. Όταν ο παρών κανονισμός ενσωματωθεί στη συμφωνία για τον ΕΟΧ, ο ενωσιακός στόχος των 50 εκατομμυρίων τόνων ετήσιας επιχειρησιακής ικανότητας έγχυσης CO₂ έως το 2030 θα προσαρμοστεί αναλόγως.

¹⁷ Οδηγία 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/ΕΚ, 2001/80/ΕΚ, 2004/35/ΕΚ, 2006/12/ΕΚ και 2008/1/ΕΚ, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 114).

¹⁸ Διεξοδική ανάλυση για την ανακοίνωση της Επιτροπής (2018/773) με τίτλο «Καθαρός πλανήτης για όλους. Ένα ευρωπαϊκό, στρατηγικό, μακρόπνοο όραμα για μια ευημερούσα, σύγχρονη, ανταγωνιστική και κλιματικά ουδέτερη οικονομία».

- (15) Με τον χαρακτηρισμό των τρόπων αποθήκευσης CO₂ και των υποδομών μεταφοράς τους που συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου της Ένωσης για το 2030 ως στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, η ανάπτυξη τρόπων αποθήκευσης CO₂ μπορεί να επιταχυνθεί και να διευκολυνθεί, και η αυξανόμενη βιομηχανική ζήτηση για τόπους αποθήκευσης μπορεί να διοχετευθεί προς τους οικονομικά αποδοτικότερους τόπους αποθήκευσης. Αυξανόμενος αριθμός εξαντλούμενων κοιτασμάτων αερίου και πετρελαίου που θα μπορούσαν να μετατραπούν σε ασφαλείς χώρους αποθήκευσης CO₂ βρίσκονται στο τέλος της ωφέλιμης διάρκειας ζωής τους από άποψη παραγωγής. Επίσης, η βιομηχανία πετρελαίου και αερίου έχει επιβεβαιώσει ότι είναι αποφασισμένη να ξεκινήσει ενεργειακή μετάβαση και διαθέτει τα περιουσιακά στοιχεία, τις δεξιότητες και τις γνώσεις που απαιτούνται για τη διερεύνηση και την ανάπτυξη πρόσθετων τρόπων αποθήκευσης. Για να επιτευχθεί ο στόχος της Ένωσης για 50 εκατομμύρια τόνους ετήσιας επιχειρησιακής ικανότητας έγχυσης CO₂ έως το 2030, θα πρέπει να προωθηθεί μια προσέγγιση εστιασμένη στην αξιακή αλυσίδα, με δράσεις τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο, για να διευκολυνθούν οι κάτοχοι άδειας παραγωγής πετρελαίου και φυσικού αερίου στην ΕΕ να πραγματοποιήσουν τις αναγκαίες επενδύσεις και να αναπτύξουν βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα για ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα διοξειδίου του άνθρακα. Προκειμένου να διασφαλιστεί η έγκαιρη και οικονομικά αποδοτική ανάπτυξη τρόπων αποθήκευσης CO₂ σε ολόκληρη την Ένωση σύμφωνα με τον στόχο της ΕΕ για ικανότητα έγχυσης, οι κάτοχοι άδειας παραγωγής πετρελαίου και αερίου στην ΕΕ θα πρέπει να συμβάλουν στην επίτευξη αυτού του στόχου κατ' αναλογία της οικείας παραγωγικής ικανότητας πετρελαίου και αερίου, παρέχοντας παράλληλα δυνατότητες ευελιξίας για συνεργασία και συνεκτίμηση των συνεισφορών από τρίτα μέρη.
- (21α) Δεδομένου ότι σε ορισμένα κράτη μέλη αναπτύσσονται ήδη ικανότητες αποθήκευσης που καλύπτουν τις υποχρεώσεις των ρυθμιζόμενων οντοτήτων, τα εν λόγω κράτη μέλη μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή να εξαιρέσει τις οντότητες που υποχρεούνται να συνεισφέρουν στον ενωσιακό στόχο των 50 εκατομμυρίων τόνων ετήσιας επιχειρησιακής ικανότητας έγχυσης CO₂ έως το 2030. Η εξαίρεση θα απαλλάσσει τις οντότητες από την ατομική συνεισφορά τους στον στόχο σε περίπτωση που η ετήσια επιχειρησιακή ικανότητα έγχυσης CO₂ στην επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους υπερβαίνει το άθροισμα των ατομικών συνεισφορών που προκύπτουν από τις σχετικές παραγωγικές δραστηριότητες. Τυχόν πρόσθετες ικανότητες μπορούν να διατεθούν σε άλλες υπόχρεες οντότητες με τη μορφή συμφωνιών, στον βαθμό που δεν έχουν ληφθεί υπόψη για να δικαιολογηθεί η απαλλαγή.

- (22) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν τον Ιούνιο του 2023 επικαιροποιημένα προσχέδια των εθνικών σχεδίων τους για την ενέργεια και το κλίμα (ΕΣΕΚ) για την περίοδο 2021-2030¹⁹. Όπως τονίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη για την επικαιροποίηση των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα για την περίοδο 2021-2030²⁰, τα επικαιροποιημένα σχέδια θα πρέπει να περιγράφουν τους στόχους και τις πολιτικές των κρατών μελών για τη διευκόλυνση της επέκτασης των έργων παραγωγής εμπορικά διαθέσιμων τεχνολογιών, εξοπλισμού και βασικών κατασκευαστικών στοιχείων ενεργειακής απόδοσης και χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών εντός της επικράτειάς τους. Τα εν λόγω σχέδια θα πρέπει επίσης να περιγράφουν τους στόχους και τις πολιτικές των κρατών μελών για να επιτευχθεί η εν λόγω επέκταση μέσω προσπαθειών διαφοροποίησης σε τρίτες χώρες και για να δοθεί η δυνατότητα στις βιομηχανίες τους να δεσμεύουν, να μεταφέρουν και να αποθηκεύουν μόνιμα εκπομπές CO₂ σε τόπους αποθήκευσης σε γεωλογικούς σχηματισμούς.
- (24) Στο πλαίσιο του πρώτου πυλώνα του βιομηχανικού σχεδίου της Πράσινης Συμφωνίας για την εποχή των μηδενικών καθαρών εκπομπών, η Ένωση θα πρέπει να αναπτύξει και να διατηρήσει βιομηχανική βάση για την παροχή τεχνολογικών λύσεων μηδενικών καθαρών εκπομπών με σκοπό τη διασφάλιση του ενεργειακού εφοδιασμού της, ανταποκρινόμενη παράλληλα στις φιλοδοξίες της για κλιματική ουδετερότητα. Για τη στήριξη αυτού του στόχου και την αποφυγή των εξαρτήσεων για τον εφοδιασμό με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών που θα καθυστερούσαν τις προσπάθειες της Ένωσης για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή θα έθεταν την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού σε κίνδυνο, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θεσπίσει διατάξεις για την τόνωση της ζήτησης για βιώσιμες και ανθεκτικές τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών.
- (25) Οι οδηγίες 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ επιτρέπουν στις αναθέτουσες αρχές και στους αναθέτοντες φορείς που κατακυρώνουν συμβάσεις μέσω διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων να βασίζονται, εκτός από την τιμή ή το κόστος, σε πρόσθετα κριτήρια για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς. Τέτοια κριτήρια είναι η ποιότητα της προσφοράς, με συνεκτίμηση κοινωνικών, περιβαλλοντικών και καινοτόμων χαρακτηριστικών. Κατά την ανάθεση συμβάσεων για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών μέσω της σύναψης δημόσιων συμβάσεων, οι όροι υποβολής προσφορών θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη συμβολή των προσφορών στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα με βάση σειρά κριτηρίων που σχετίζονται με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, την καινοτομία, την ανθεκτικότητα και, κατά περίπτωση, την ενοποίηση συστημάτων που συνεπάγεται κάθε προσφορά. Τα κριτήρια πρέπει να είναι ισορροπημένα και να διασφαλίζεται η συμμετοχή των ΜΜΕ.

¹⁹ Τα κράτη μέλη επικαιροποιούν τα εθνικά τους σχέδια για την περίοδο 2021-2030 έως τον Ιούνιο του 2023 (προσχέδια) και τον Ιούνιο του 2024 (τελικά σχέδια). Βλ. άρθρο 14 και απαιτήσεις του κεφαλαίου 2 και του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

²⁰ Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές προς τα κράτη μέλη για την επικαιροποίηση των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα για την περίοδο 2021-2030 (ΕΕ C 495 της 29.12.2022, σ. 24).

- (26) Κριτήρια κοινωνικής βιωσιμότητας μπορούν ήδη να εφαρμοστούν στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας και μπορούν να περιλαμβάνουν τις συνθήκες εργασίας και τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, σύμφωνα με τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, με βάση το άρθρο 30 παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, το άρθρο 18 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 36 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμβάλλουν στην κοινωνική βιωσιμότητα λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίζουν ότι, κατά την εκτέλεση των δημόσιων συμβάσεων, οι οικονομικοί φορείς συμμορφώνονται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις στους τομείς του κοινωνικού και του εργατικού δικαίου που έχουν θεσπιστεί με το ενωσιακό δίκαιο, το εθνικό δίκαιο, τις συλλογικές συμβάσεις ή τις διατάξεις του διεθνούς περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Χ της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, στο παράρτημα Χ της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και στο παράρτημα XIV της οδηγίας 2014/25/ΕΕ²¹.

²¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής «Κοινωνικές αγορές — Οδηγός για τη συνεκτίμηση κοινωνικών παραμέτρων στις δημόσιες συμβάσεις (2η έκδοση)» [C(2021) 3573 final].

- (27) Σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ, 2014/25/ΕΕ και την εφαρμοζόμενη τομεακή νομοθεσία, καθώς και με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα²², και τον κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις μπαταρίες και τα απόβλητα μπαταριών²³, και εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά σε αυτές τις πράξεις, κατά την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των λύσεων μηδενικών καθαρών εκπομπών που παρέχονται βάσει του παρόντος κανονισμού, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να λαμβάνουν υπόψη διάφορα στοιχεία που έχουν αντίκτυπο στο κλίμα και το περιβάλλον. Σε αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, η ανθεκτικότητα και η αξιοπιστία της λύσης· η ευκολία επισκευής και συντήρησης και πρόσβασης στις εν λόγω υπηρεσίες· η ευκολία αναβάθμισης και ανακαίνισης· η ευκολία και η ποιότητα ανακύκλωσης· η χρήση ουσιών· η κατανάλωση ενέργειας, νερού και άλλων πόρων σε ένα ή περισσότερα στάδια του κύκλου ζωής του προϊόντος· το βάρος και ο όγκος του προϊόντος και της συσκευασίας του· η ενσωμάτωση ανανεώσιμων υλικών ή μεταχειρισμένων κατασκευαστικών στοιχείων· η ποσότητα, τα χαρακτηριστικά και η διαθεσιμότητα των αναλωσίμων που απαιτούνται για την ορθή χρήση και συντήρηση· το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του προϊόντος και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις του κύκλου ζωής του· το αποτύπωμα άνθρακα του προϊόντος· η απελευθέρωση μικροπλαστικών· οι εκπομπές στον αέρα, στο νερό ή στο έδαφος που εκλύονται σε ένα ή περισσότερα στάδια του κύκλου ζωής του προϊόντος· οι ποσότητες παραγόμενων αποβλήτων· οι συνθήκες χρήσης. Η υποχρεωτική εφαρμογή των κριτηρίων για προμήθειες τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών δεν αποκλείει την εφαρμογή άλλων σχετικών κριτηρίων ανάθεσης που προβλέπονται στην εφαρμοζόμενη τομεακή νομοθεσία. Το εύρος στάθμισης των κριτηρίων ανάθεσης για τις προμήθειες τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών παρέχει στις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς τη δυνατότητα να αποδίδουν μεγάλη σημασία σε άλλα κριτήρια, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι καλύπτονται επαρκώς οι στόχοι που επιδιώκονται με τις προβλέψεις περί βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας.

²² Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα και για την κατάργηση της οδηγίας 2009/125/ΕΚ [COM(2022) 142 final της 30.3.2022].

²³ Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις μπαταρίες και τα απόβλητα μπαταριών, για την τροποποίηση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 και την κατάργηση της οδηγίας 2006/66/ΕΚ.

- (28) Προκειμένου να ληφθεί υπόψη κατά τη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων ή δημοπρασίας για την υποστήριξη της παραγωγής ή της κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές η ανάγκη διαφοροποίησης των πηγών εφοδιασμού με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών εκτός μεμονωμένων πηγών εφοδιασμού, και με την επιφύλαξη των διεθνών δεσμεύσεων της Ένωσης, ο εφοδιασμός θα πρέπει να θεωρείται τουλάχιστον ανεπαρκώς διαφοροποιημένος όταν μία μεμονωμένη πηγή προμηθεύει πάνω από το 50 % της ζήτησης για συγκεκριμένη τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών και για συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή των εν λόγω προϊόντων εντός της Ένωσης.
- (28α) Για τον εφοδιασμό με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς μπορούν ενδεχομένως να συμπεριλάβουν τις τεχνολογίες αυτές στο πλαίσιο ευρύτερης διαδικασίας σύναψης συμβάσεων. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να εξετάσουν το ενδεχόμενο διαίρεσης της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων σε χωριστά τμήματα, καθορίζοντας τις ελάχιστες απαιτήσεις και τις σχετικές εκτελεστικές πράξεις ως απαιτήσεις που αφορούν το συγκεκριμένο τμήμα.
- (28β) Προκειμένου να προωθηθεί η υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά των προσφερόντων, η κυβερνοασφάλεια και η ασφάλεια των δεδομένων των χρησιμοποιούμενων τεχνολογιών, των έργων και των σχετικών υποδομών και να προωθηθεί η πλήρης και έγκαιρη παράδοση των έργων, οι δημόσιες αρχές που σχεδιάζουν δημοπρασίες για την ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα πρέπει να περιλαμβάνουν κριτήρια προεπιλογής σχετικά με την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά, την κυβερνοασφάλεια και την ασφάλεια των δεδομένων και την ικανότητα πλήρους και έγκαιρης παράδοσης του έργου.
- (28γ) Προκειμένου να στηριχθεί ο στόχος ανάπτυξης και διατήρησης βιομηχανικής βάσης για την παροχή στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ανανεώσιμης ενέργειας ώστε να διασφαλιστεί ο ενεργειακός εφοδιασμός της Ένωσης και να αποφευχθούν εξαρτήσεις για τον εφοδιασμό των εν λόγω τεχνολογιών που θα καθυστερούσαν τις προσπάθειες της Ένωσης για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή θα έθεταν σε κίνδυνο την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, οι δημόσιες αρχές που σχεδιάζουν δημοπρασίες για την ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας θα πρέπει να αυξήσουν τη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα του εφοδιασμού με τις εν λόγω τεχνολογίες εντός της Ένωσης.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιολογούν τη συμβολή των δημοπρασιών στη βιωσιμότητα εξετάζοντας την περιβαλλοντική βιωσιμότητα των προσφορών και τη συμβολή τους στην καινοτομία και την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την επιλογή να εισαγάγουν κριτήρια προεπιλογής ή ανάθεσης στον σχεδιασμό των δημοπρασιών. Ενώ τα κριτήρια προεπιλογής πρέπει να πληρούνται από όλα τα έργα των προσφερόντων ώστε να μπορούν να συμμετάσχουν στη δημοπρασία, τα κριτήρια ανάθεσης αποσκοπούν στην αξιολόγηση και την κατάταξη των διαφόρων έργων που συμμετέχουν σε δημοπρασία.

- (28δ) Κατά την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των προσφορών, είτε βάσει κριτηρίων προεπιλογής είτε βάσει κριτηρίων ανάθεσης, οι δημόσιες αρχές που σχεδιάζουν δημοπρασίες για την ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μπορούν να λαμβάνουν υπόψη διάφορα στοιχεία με αντίκτυπο στο κλίμα και το περιβάλλον. Σε αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, η ανθεκτικότητα και η αξιοπιστία της λύσης· η ευκολία επισκευής και συντήρησης και πρόσβασης στις εν λόγω υπηρεσίες· η ευκολία αναβάθμισης και ανακαίνισης· η ευκολία και η ποιότητα ανακύκλωσης· η χρήση ουσιών· η κατανάλωση ενέργειας, νερού και άλλων πόρων σε ένα ή περισσότερα στάδια του κύκλου ζωής του προϊόντος· το βάρος και ο όγκος του προϊόντος και της συσκευασίας του· η ενσωμάτωση ανανεώσιμων υλικών ή μεταχειρισμένων κατασκευαστικών στοιχείων· η ποσότητα, τα χαρακτηριστικά και η διαθεσιμότητα των αναλωσίμων που απαιτούνται για την ορθή χρήση και συντήρηση· το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του προϊόντος και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις του κύκλου ζωής του· το αποτύπωμα άνθρακα του προϊόντος· η απελευθέρωση μικροπλαστικών· οι εκπομπές στον αέρα, στο νερό ή στο έδαφος που εκλύονται σε ένα ή περισσότερα στάδια του κύκλου ζωής του προϊόντος· οι ποσότητες παραγόμενων αποβλήτων· οι συνθήκες χρήσης.
- (28ε) Για τη στήριξη του σχεδιασμού και της παραγωγής πιο καινοτόμων και προηγμένων τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας, η συμβολή των προσφορών στη βιωσιμότητα μπορεί να λαμβάνει υπόψη, είτε με τη μορφή κριτηρίων προεπιλογής είτε με τη μορφή κριτηρίων ανάθεσης, τη συμβολή στην καινοτομία, με την πρόβλεψη κριτηρίων προεπιλογής ή ανάθεσης που προωθούν τη χρήση εντελώς νέων λύσεων ή τη βελτίωση συγκρίσιμων προηγμένων λύσεων.

- (28στ) Για τη στήριξη της ενσωμάτωσης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο ενεργειακό σύστημα της Ένωσης και των οφελών της για οικονομικά αποδοτική απανθρακοποίηση, η συμβολή των προσφορών στη βιωσιμότητα μπορεί να λαμβάνει υπόψη τη συμβολή στην ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος μέσω, για παράδειγμα, λύσεων ευελιξίας, συμπεριλαμβανομένης της απόκρισης ζήτησης και της αποθήκευσης ενέργειας, και της παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου.
- (28ζ) Για να αυξηθεί η ανθεκτικότητα του εφοδιασμού με στρατηγικές τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών ανανεώσιμης ενέργειας και να αποφευχθούν οι υπερβολικές εξαρτήσεις από χώρες με υψηλή συγκέντρωση εφοδιασμού εντός της Ένωσης, οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να αξιολογούν, μέσω κριτηρίων ανάθεσης, τη συμβολή ανθεκτικότητας των διαφόρων έργων που συμμετέχουν σε δημοπρασίες για την ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης διαφοροποίησης του εφοδιασμού με στρατηγικές τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών ανανεώσιμης ενέργειας, με την επιφύλαξη των διεθνών δεσμεύσεων της Ένωσης. Κατά την κατάταξη των προσφορών, οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη ότι η προσφορά θα πρέπει να θεωρείται τουλάχιστον ανεπαρκώς διαφοροποιημένη όταν πάνω από το 50 % της ζήτησης για συγκεκριμένη τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών και για συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή των εν λόγω προϊόντων εντός της Ένωσης καλύπτεται από τρίτη χώρα.
- (28η) Η στάθμιση των κριτηρίων σχετικά με τη συμβολή διαγωνισμού στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα σε σχέση με τις δημοπρασίες για την ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές δεν θίγει τη δυνατότητα των αρχών που σχεδιάζουν τις δημοπρασίες αυτές να καθορίζουν υψηλότερο όριο για τα κριτήρια που σχετίζονται με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, την καινοτομία και την ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος, εάν αυτό είναι συμβατό με οποιοδήποτε όριο για μη τιμολογιακά κριτήρια που καθορίζονται βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.
- (28θ) Με σκοπό την επίτευξη του συνολικού ετήσιου δείκτη αναφοράς παραγωγικής ικανότητας των ετήσιων αναγκών υλοποίησης έως το 2030 εντός της Ένωσης, ο παρών κανονισμός προβλέπει συγκεκριμένο μερίδιο του όγκου που δημοπρατείται για το οποίο εφαρμόζονται κριτήρια μη τιμολογιακού χαρακτήρα. Ο καθορισμός του μεριδίου του όγκου που δημοπρατείται θα πρέπει, κατά περίπτωση, να επιδιώκει την επίτευξη σταδιακής συνολικής αύξησης του μεριδίου του όγκου που πρόκειται να δημοπρατηθεί, με σκοπό να καλυφθούν όσο το δυνατόν περισσότεροι πλειστηριασμοί και να επιτευχθούν οι συνολικοί στόχοι του παρόντος κανονισμού, με την επιφύλαξη τακτικών αξιολογήσεων από την Επιτροπή σχετικά με τον αντίκτυπο των εν λόγω μέτρων στην ανάπτυξη της ενωσιακής βιομηχανίας και την υλοποίηση τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας. Το ακριβές μερίδιο του όγκου που δημοπρατείται θα πρέπει να καθορίζεται με εκτελεστική πράξη. Η επανεξέταση του μεριδίου των δημοπρασιών θα πρέπει να πραγματοποιείται έως ότου επιτευχθεί συνολικός ετήσιος δείκτης αναφοράς παραγωγικής ικανότητας τουλάχιστον 40 %.

- (29) Για τους σκοπούς της θέσπισης καθεστώτων που ωφελούν νοικοκυριά ή καταναλωτές και παρέχουν κίνητρα για την αγορά τελικών προϊόντων τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών, και της διαφοροποίησης των πηγών εφοδιασμού με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, και με την επιφύλαξη των διεθνών δεσμεύσεων της Ένωσης, ο εφοδιασμός θα πρέπει να θεωρείται ανεπαρκώς διαφοροποιημένος όταν μία μεμονωμένη πηγή προμηθεύει πάνω από το 65 % της συνολικής ζήτησης για συγκεκριμένη τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών εντός της Ένωσης. Για να διασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή, η Επιτροπή θα πρέπει να δημοσιεύει ετήσιο κατάλογο, ξεκινώντας από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, για την κατανομή της προέλευσης των τελικών προϊόντων τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών που εμπίπτουν στην κατηγορία αυτή, με ανάλυση με βάση το μερίδιο του εφοδιασμού της Ένωσης που προήλθε από διαφορετικές πηγές κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.
- 30) Με την απόφαση 2014/115/ΕΕ του Συμβουλίου εγκρίθηκε συγκεκριμένα η τροποποίηση της συμφωνίας του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις (στο εξής: ΣΔΣ)²⁴. Στόχος της ΣΔΣ είναι η θέσπιση ενός πολυμερούς πλαισίου ισόρροπων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων για τις δημόσιες συμβάσεις, με σκοπό την ελευθέρωση και την επέκταση του παγκόσμιου εμπορίου. Όσον αφορά τις συμβάσεις που καλύπτονται από το προσάρτημα Ι της ΣΔΣ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και από άλλες σχετικές διεθνείς συμφωνίες από τις οποίες δεσμεύεται η Ένωση, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών και του άρθρου ΙΙΙ παράγραφος 8 στοιχείο α) της Γενικής Συμφωνίας Δασμών και Εμπορίου του 1994, για τις συμβάσεις προμήθειας, από δημόσιες αρχές, προϊόντων που αγοράζονται με σκοπό την εμπορική μεταπώληση ή με σκοπό να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγή αγαθών για εμπορική πώληση, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς δεν θα πρέπει να εφαρμόζουν τις απαιτήσεις του άρθρου 19 παράγραφος 5 στους οικονομικούς φορείς εκμετάλλευσης πηγών εφοδιασμού που έχουν υπογράψει τις συμφωνίες.

²⁴ Απόφαση 2014/115/ΕΕ του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη σύναψη του πρωτοκόλλου τροποποίησης της συμφωνίας για τις δημόσιες συμβάσεις (ΕΕ L 68 της 7.3.2014, σ. 1).

- (31) Η εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με την ανθεκτικότητα στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων δεν θα πρέπει να θίγει την εφαρμογή του άρθρου 25 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁵ και των άρθρων 43 και 85 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁶, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής του 2019²⁷. Ομοίως, οι διατάξεις για τις δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται στα έργα, τις προμήθειες και τις υπηρεσίες που υπόκεινται στον παρόντα κανονισμό, συμπεριλαμβανομένων του άρθρου 67 παράγραφος 4 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, του άρθρου 82 παράγραφος 4 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ και του άρθρου 41 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ και τυχόν εκτελεστικών μέτρων που απορρέουν από την πρόταση κανονισμού για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα βιώσιμα προϊόντα.
- (33) Προκειμένου να περιοριστεί η διοικητική επιβάρυνση την οποία συνεπάγεται η ανάγκη να ληφθούν υπόψη απαιτήσεις σχετικά με τη συμβολή της προσφοράς στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα, ιδίως για μικρότερους αγοραστές του δημόσιου τομέα και για συμβάσεις χαμηλότερης αξίας που δεν έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην αγορά, η εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να αναβληθεί για δύο έτη για τους αγοραστές του δημόσιου τομέα που δεν είναι κεντρικές αρχές προμηθειών και για συμβάσεις αξίας μικρότερης από 25 εκατ. EUR.
- (34) Για τους σκοπούς της εφαρμογής των διατάξεων για τις δημόσιες συμβάσεις, όταν ένα προϊόν καλύπτεται από κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁸, οι αναθέτουσες αρχές ή οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να αγοράζουν μόνο τα προϊόντα που συμμορφώνονται με την υποχρέωση που καθορίζεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού.

²⁵ Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

²⁶ Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243).

²⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής: Κατευθυντήριες γραμμές για τη συμμετοχή προσφερόντων και αγαθών από τρίτες χώρες στην αγορά δημόσιων συμβάσεων της ΕΕ, Βρυξέλλες, 24.7.2019, C(2019) 5494 final.

²⁸ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 1).

- (35) Τα νοικοκυριά και οι τελικοί καταναλωτές αποτελούν ουσιαστικό μέρος της ζήτησης της Ένωσης για τελικά προϊόντα τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και τα καθεστώτα δημόσιας στήριξης για την παροχή κινήτρων για την αγορά τέτοιων προϊόντων από τα νοικοκυριά, ιδίως για νοικοκυριά και καταναλωτές ευάλωτους και χαμηλού ή χαμηλομεσαίου εισοδήματος, αποτελούν σημαντικά εργαλεία για την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης. Βάσει της πρωτοβουλίας για την αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας στις στέγες, που ανακοινώθηκε στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για την ηλιακή ενέργεια²⁹, τα κράτη μέλη θα πρέπει, για παράδειγμα, να καταρτίσουν εθνικά προγράμματα για τη στήριξη της μαζικής ανάπτυξης συστημάτων ηλιακής ενέργειας στις στέγες. Με το σχέδιο REPowerEU, η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη να αξιοποιήσουν πλήρως τα υποστηρικτικά μέτρα για τη μετάβαση σε αντλίες θερμότητας. Τέτοια καθεστώτα στήριξης που θεσπίζονται σε εθνικό επίπεδο από τα κράτη μέλη ή σε τοπικό επίπεδο από τοπικές ή περιφερειακές αρχές θα πρέπει επίσης να συμβάλλουν στη βελτίωση της βιωσιμότητας και της ανθεκτικότητας των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της ΕΕ. Οι δημόσιες αρχές θα πρέπει, για παράδειγμα, να παρέχουν υψηλότερη οικονομική αποζημίωση στους δικαιούχους για την αγορά τελικών προϊόντων τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών που θα συμβάλλουν περισσότερο στην ανθεκτικότητα στην Ένωση. Οι δημόσιες αρχές θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα καθεστώτα τους είναι ανοικτά, διαφανή και δεν εισάγουν διακρίσεις, ώστε να συμβάλλουν στην αύξηση της ζήτησης για προϊόντα τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση. Οι δημόσιες αρχές θα πρέπει επίσης να περιορίσουν την πρόσθετη οικονομική αποζημίωση για τα εν λόγω προϊόντα, ώστε να μην επιβραδυνθεί η υιοθέτηση των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση. Για να αυξηθεί η αποδοτικότητα των εν λόγω καθεστώτων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες είναι εύκολα προσβάσιμες τόσο για τους καταναλωτές όσο και για τους κατασκευαστές προϊόντων τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών, σε ελεύθερα προσβάσιμο ιστότοπο. Η χρήση, από τις δημόσιες αρχές, της συμβολής στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα σε καθεστώτα που απευθύνονται σε καταναλωτές ή νοικοκυριά δεν θα πρέπει να θίγει τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις και τους κανόνες του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) για τις επιδοτήσεις.
- (36) Κατά τον σχεδιασμό καθεστώτων που ωφελούν νοικοκυριά ή καταναλωτές και παρέχουν κίνητρα για την αγορά τελικών προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών τα οποία προσδιορίζονται στον παρόντα κανονισμό, τα κράτη μέλη, οι περιφερειακές ή τοπικές αρχές, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις που συγκροτούνται από μία ή περισσότερες από τις εν λόγω αρχές ή από έναν ή περισσότερους από τους εν λόγω οργανισμούς δημοσίου δικαίου θα πρέπει να διασφαλίζουν την τήρηση των διεθνών δεσμεύσεων της Ένωσης, μεταξύ άλλων διασφαλίζοντας ότι τα καθεστώτα δεν φθάνουν σε μέγεθος που βλάπτει σοβαρά τα συμφέροντα των μελών του ΠΟΕ.

²⁹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: Στρατηγική της ΕΕ για την ηλιακή ενέργεια, [COM(2022) 221 final της 18.05.2022].

- (37) Η Επιτροπή μπορεί επίσης να συνδράμει τα κράτη μέλη στον σχεδιασμό καθεστώτων που απευθύνονται σε νοικοκυριά και καταναλωτές με σκοπό τη δημιουργία συνεργειών και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Η πλατφόρμα Net-Zero Europe θα πρέπει επίσης να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην επιτάχυνση της υλοποίησης, από τα κράτη μέλη και τις δημόσιες αρχές, της συμβολής στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα στις οικείες πρακτικές για τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων και τις δημοπρασίες. Θα πρέπει να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές και να προσδιορίζει βέλτιστες πρακτικές σχετικά με τον τρόπο καθορισμού της συμβολής και χρήσης της, παρέχοντας συγκεκριμένα και απτά παραδείγματα.
- (38) Για να μπορέσει η βιομηχανία να προσαρμόσει εγκαίρως την παραγωγή της, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς θα πρέπει να ενημερώνουν εκ των προτέρων την αγορά σχετικά με τις εκτιμώμενες ανάγκες προμήθειας προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών.
- (38α) Εκτός από τα μέτρα που προσανατολίζονται στη δημόσια ζήτηση και τη ζήτηση των νοικοκυριών, η Ένωση θα μπορούσε να εξετάσει το ενδεχόμενο ανάληψης δράσης για να διευκολύνει την ανάπτυξη τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στις βιομηχανικές αξιακές αλυσίδες της ΕΕ, με ιδιαίτερη προσοχή στις ΜΜΕ, διευκολύνοντας ιδίως τη σύνδεση μεταξύ προσφοράς και ζήτησης από τον βιομηχανικό τομέα.
- (39) Όπως αναφέρεται στην ανακοίνωση σχετικά με το βιομηχανικό σχέδιο της Πράσινης Συμφωνίας για την εποχή των μηδενικών καθαρών εκπομπών, η οποία δημοσιεύτηκε την 1η Φεβρουαρίου 2023, τα μερίδια αγοράς της ενωσιακής βιομηχανίας υφίστανται έντονη πίεση λόγω επιδοτήσεων σε τρίτες χώρες που υπονομεύουν τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού. Είναι, επομένως, αναγκαίο να υπάρξει ταχεία και φιλόδοξη αντίδραση της Ένωσης για τον εκσυγχρονισμό του νομικού της πλαισίου.

- (40) Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση της ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας της Ένωσης και για τη δημιουργία μιας στέρεης βάσης βιομηχανικής παραγωγής για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και τις αλυσίδες εφοδιασμού τους σε ολόκληρη την Ένωση. Η πλειονότητα των επενδύσεων που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας θα προέλθει από ιδιωτικά κεφάλαια³⁰ τα οποία προσελκύει το αναπτυξιακό δυναμικό του οικοσυστήματος μηδενικών καθαρών εκπομπών και ένα σταθερό και φιλόδοξο πλαίσιο πολιτικής. Ως εκ τούτου, η εύρυθμη λειτουργία, η εμβάθυνση και η ολοκλήρωση των κεφαλαιαγορών θα είναι ουσιαστικής σημασίας για την άντληση και τη διοχέτευση των κεφαλαίων που απαιτούνται για την πράσινη μετάβαση και τα έργα βιομηχανικής παραγωγής μηδενικών καθαρών εκπομπών. Επομένως, είναι απαραίτητη η ταχεία πρόοδος προς την κατεύθυνση της Ένωσης Κεφαλαιαγορών προκειμένου η ΕΕ να επιτύχει τους στόχους της για μηδενικές καθαρές εκπομπές. Το θεματολόγιο για τη βιώσιμη χρηματοδότηση (και η μεικτή χρηματοδότηση) διαδραματίζει επίσης καίριο ρόλο στην επέκταση των επενδύσεων στις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών κατά μήκος των αξιακών αλυσίδων, διασφαλίζοντας παράλληλα την ανταγωνιστικότητα του τομέα.

³⁰ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Identifying Europe's recovery needs» (Προσδιορισμός των αναγκών ανάκαμψης της Ευρώπης), το οποίο συνοδεύει την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Η ώρα της Ευρώπης: ανασύνταξη και προετοιμασία για την επόμενη γενιά» [SWD(2020) 98 final της 27.5.2020].

(41) Οι ιδιωτικές επενδύσεις από εταιρείες και χρηματοοικονομικούς επενδυτές είναι απολύτως απαραίτητες. Όταν οι ιδιωτικές επενδύσεις από μόνες τους δεν επαρκούν, η αποτελεσματική ανάπτυξη έργων παραγωγής μηδενικών καθαρών εκπομπών μπορεί να χρειαστεί δημόσια στήριξη, για παράδειγμα με τη μορφή εγγυήσεων, δανείων ή επενδύσεων μετοχικού ή οιονεί μετοχικού κεφαλαίου, αποφεύγοντας παράλληλα τη στρέβλωση εντός της εσωτερικής αγοράς. Όταν η εν λόγω δημόσια στήριξη λαμβάνει τη μορφή κρατικής ενίσχυσης, η ενίσχυση αυτή πρέπει να έχει χαρακτήρα κινήτρου και να είναι αναγκαία, στοχευμένη, προσωρινή, κατάλληλη και αναλογική, διατηρώντας παράλληλα τον ανταγωνισμό και τη συνοχή στην εσωτερική αγορά. Οι υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις, που αναθεωρήθηκαν πρόσφατα σε βάθος σύμφωνα με τους στόχους της διττής μετάβασης, παρέχουν πάρα πολλές δυνατότητες στήριξης των επενδύσεων για έργα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, υπό ορισμένες προϋποθέσεις. Τα κράτη μέλη μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη διευκόλυνση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση για έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, αντιμετωπίζοντας τις αδυναμίες της αγοράς μέσω στοχευμένης και προσωρινής στήριξης με τη μορφή κρατικής ενίσχυσης. Το προσωρινό πλαίσιο κρίσης και μετάβασης που εγκρίθηκε στις 9 Μαρτίου 2023 αποσκοπεί στη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς, στοχεύει σε τομείς στους οποίους έχει εντοπιστεί κίνδυνος μετεγκατάστασης σε τρίτη χώρα και είναι αναλογικό ως προς τα ποσά των ενισχύσεων. Θα δώσει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να θεσπίσουν μέτρα για τη στήριξη νέων επενδύσεων σε εγκαταστάσεις παραγωγής σε καθορισμένους στρατηγικούς τομείς μηδενικών καθαρών εκπομπών, μεταξύ άλλων μέσω φορολογικών ελαφρύνσεων.

Το επιτρεπόμενο ποσό των ενισχύσεων θα μπορεί να προσαρμόζεται, με υψηλότερη ένταση ενισχύσεων και υψηλότερα ανώτατα όρια ενίσχυσης, εάν η επένδυση πραγματοποιείται σε ενισχυόμενες περιοχές, προκειμένου να συνεισφέρει στον στόχο της σύγκλισης μεταξύ κρατών μελών και περιφερειών. Πρέπει να πληρούνται κατάλληλες προϋποθέσεις ώστε να επαληθεύεται η ύπαρξη συγκεκριμένων κινδύνων εκτροπής της επένδυσης εκτός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (EOX), καθώς και ότι δεν υπάρχει κίνδυνος μετεγκατάστασης εντός του EOX. Για την κινητοποίηση εθνικών πόρων για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν μερίδιο των εσόδων του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ) που τα κράτη μέλη πρέπει να διαθέτουν για σκοπούς που σχετίζονται με το κλίμα.

- (41α) Η δημόσια στήριξη θα πρέπει να χρησιμοποιείται για την αντιμετώπιση ειδικών αδυναμιών της αγοράς ή καταστάσεων μη ικανοποιητικής αξιοποίησης επενδύσεων, κατά τρόπο αναλογικό, και οι δράσεις δεν θα πρέπει να επικαλύπτουν ή να παραγκωνίζουν την ιδιωτική χρηματοδότηση ή να στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά. Οι δράσεις θα πρέπει να έχουν σαφή προστιθέμενη αξία για την Ένωση. Οι δημόσιες επενδύσεις μπορούν να επικεντρωθούν ιδίως στις απαραίτητες επενδύσεις σε υποδομές, στην προώθηση της καινοτομίας και στην αναβάθμιση πρωτοποριακών τεχνολογιών.
- (42) Διάφορα χρηματοδοτικά προγράμματα της Ένωσης, όπως ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, το InvestEU, τα προγράμματα της πολιτικής συνοχής ή το Ταμείο Καινοτομίας, είναι επίσης διαθέσιμα για τη χρηματοδότηση επενδύσεων σε έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών.
- (43) Ο τροποποιημένος κανονισμός για τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας³¹ διέθεσε στα κράτη μέλη πρόσθετη μη επιστρεπτέα στήριξη ύψους 20 δισ. EUR, προκειμένου να προωθηθεί η ενεργειακή απόδοση και να αντικατασταθούν τα ορυκτά καύσιμα, μεταξύ άλλων μέσω έργων στον τομέα της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών της ΕΕ. Όπως επισημαίνεται στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τα κεφάλαια για το REPowerEU³², τα κράτη μέλη προτρέπονται να συμπεριλάβουν, στο κεφάλαιο για το REPowerEU των οικείων σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, μέτρα για τη στήριξη των επενδύσεων στην παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και στη βιομηχανική καινοτομία, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³³.
- (44) Το πρόγραμμα InvestEU είναι το εμβληματικό πρόγραμμα της ΕΕ για την τόνωση των επενδύσεων, ιδίως της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης, με την παροχή χρηματοδότησης και τεχνικής βοήθειας, για παράδειγμα μέσω συνδυαστικών μηχανισμών. Μια τέτοια προσέγγιση συμβάλλει στην προσέλκυση πρόσθετων δημόσιων και ιδιωτικών κεφαλαίων. Επιπρόσθετα, τα κράτη μέλη προτρέπονται να συνεισφέρουν στη συνιστώσα κράτους μέλους του InvestEU με σκοπό τη στήριξη χρηματοπιστωτικών προϊόντων που είναι διαθέσιμα για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, με την επιφύλαξη των εφαρμοστέων κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.

³¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2023/435 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/241 όσον αφορά τα κεφάλαια για το REPowerEU στα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) 2021/1060 και (ΕΕ) 2021/1755 και της οδηγίας 2003/87/ΕΚ (ΕΕ L 63 της 28.2.2023, σ. 1).

³² Ανακοίνωση της Επιτροπής «Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας στο πλαίσιο του σχεδίου REPowerEU» (2023/C 80/01) (ΕΕ C 80 της 3.3.2023, σ. 1).

³³ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2021, για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

- (45) Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν στήριξη μέσω προγραμμάτων της πολιτικής συνοχής, σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁴, για να υποστηρίξουν την ανάληψη στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών σε λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και σε περιφέρειες μετάβασης, μέσω δεσμών επενδύσεων σε υποδομές, παραγωγικών επενδύσεων στην καινοτομία, παραγωγικής ικανότητας στον τομέα των ΜΜΕ, υπηρεσιών, μέτρων κατάρτισης και αναβάθμισης δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης για την ανάπτυξη των ικανοτήτων των δημόσιων αρχών και των φορέων υλοποίησης. Τα εφαρμοστέα ποσοστά συγχρηματοδότησης που καθορίζονται στα προγράμματα μπορούν να είναι έως 85 % για τις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και έως 60 % ή 70 % για τις περιφέρειες μετάβασης, ανάλογα με το σχετικό ταμείο και την κατάσταση της περιφέρειας, αλλά τα κράτη μέλη μπορούν να υπερβούν τα εν λόγω ανώτατα όρια σε επίπεδο έργου, όπου αυτό είναι εφικτό βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Το Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης μπορεί να βοηθήσει τα κράτη μέλη και τις περιφέρειες να καταρτίσουν στρατηγικές ανάπτυξης μηδενικών καθαρών εκπομπών, να βελτιώσουν το επιχειρηματικό περιβάλλον, να μειώσουν τη γραφειοκρατία και να επιταχύνουν την αδειοδότηση. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προτρέπονται να προωθούν τη βιωσιμότητα στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, ενσωματώνοντας τις επενδύσεις αυτές στις ευρωπαϊκές αξιακές αλυσίδες, αξιοποιώντας κυρίως τα διαπεριφερειακά και διασυνοριακά δίκτυα συνεργασίας.
- (46) Το Ταμείο Καινοτομίας παρέχει επίσης μια πολύ ελπιδοφόρα και οικονομικά αποδοτική οδό για τη στήριξη της επέκτασης της παραγωγής και της υιοθέτησης τεχνολογιών ανανεώσιμου υδρογόνου και άλλων στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένων καινοτόμων έργων στους τομείς της ναυτιλίας και της αεροπλοΐας με θετικό αντίκτυπο στο κλίμα, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο την κυριαρχία της Ευρώπης σε βασικές τεχνολογίες για τη δράση για το κλίμα και την ενεργειακή ασφάλεια.

³⁴ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 159).

- (48) Για να ξεπεραστούν οι περιορισμοί που ενέχουν οι τρέχουσες κατακερματισμένες προσπάθειες δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων, να διευκολυνθεί η ενοποίηση και να βελτιωθεί η απόδοση των επενδύσεων, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα πρέπει να συντονίσουν καλύτερα τα υφιστάμενα χρηματοδοτικά προγράμματα σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο και να δημιουργήσουν συνέργειες μεταξύ τους, καθώς και να διασφαλίσουν καλύτερο συντονισμό και καλύτερη συνεργασία με τη βιομηχανία και τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη του ιδιωτικού τομέα. Η πλατφόρμα Net-Zero Europe μπορεί να διαδραματίσει καίριο ρόλο στη διαμόρφωση ολοκληρωμένης εικόνας των διαθέσιμων και σχετικών ευκαιριών χρηματοδότησης και στη συζήτηση όσον αφορά τις επιμέρους ανάγκες χρηματοδότησης των στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών.
- (59) Διαστημικά δεδομένα και υπηρεσίες που προέρχονται από το διαστημικό πρόγραμμα της ΕΕ, και ιδίως από το Copernicus, χρησιμοποιούνται, στο μέτρο του δυνατού, για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη γεωλογία, τη βιολογία, την οικολογία, την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη και τη διαθεσιμότητα πόρων για τις εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τις περιβαλλοντικές άδειες· τα εν λόγω δεδομένα και οι υπηρεσίες, και ιδίως η ικανότητα παρακολούθησης και επαλήθευσης των ανθρωπογενών εκπομπών CO₂ μέσω του Copernicus, είναι τα σημαντικότερα για την αξιολόγηση του αντικτύπου των βιομηχανικών έργων και των καταβοθρών ανθρωπογενών εκπομπών CO₂ στις παγκόσμιες συγκεντρώσεις και ροές αερίων του θερμοκηπίου.
- (61) Οι κοιλάδες υδρογόνου με βιομηχανικές εφαρμογές τελικής χρήσης διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην απανθρακοποίηση των ενεργοβόρων βιομηχανιών. Το REPowerEU έθεσε τον στόχο του διπλασιασμού του αριθμού των κοιλάδων υδρογόνου στην Ένωση. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να επιταχύνουν την αδειοδότηση, να εξετάσουν το ενδεχόμενο δημιουργίας ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων και να δώσουν προτεραιότητα στην πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Για να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα όσον αφορά τις μηδενικές καθαρές εκπομπές, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν τη διασύνδεση των κοιλάδων υδρογόνου πέρα από τα σύνορα της Ένωσης. Οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις που παράγουν δική τους ενέργεια και οι οποίες μπορούν να συμβάλουν θετικά στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας θα πρέπει να προτρέπονται να συνεισφέρουν στο έξυπνο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας ως παραγωγοί ενέργειας, μέσω της απλούστευσης των κανονιστικών απαιτήσεων.

- (62) Τα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό εργαλείο για την προώθηση της καινοτομίας στον τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και της ρυθμιστικής μάθησης. Πρέπει να δοθεί δυνατότητα για καινοτομία μέσω χώρων πειραματισμού, καθώς τα επιστημονικά αποτελέσματα πρέπει να δοκιμάζονται σε ελεγχόμενο περιβάλλον πραγματικών συνθηκών. Θα πρέπει να θεσπιστούν ρυθμιστικά δοκιμαστήρια για τη δοκιμή καινοτόμων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή άλλων καινοτόμων τεχνολογιών που έχουν τη δυνατότητα να επιτρέψουν τη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη, καθαρή οικονομία και να μειώσουν τις στρατηγικές εξαρτήσεις, σε ελεγχόμενο περιβάλλον για περιορισμένο χρονικό διάστημα, ενισχύοντας έτσι τη ρυθμιστική μάθηση, τη δυνητική επέκταση και την ευρύτερη υιοθέτηση. Είναι σκόπιμο να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της ασφάλειας δικαίου για τους συμμετέχοντες στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών και της επίτευξης των στόχων του δικαίου της Ένωσης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να μπορούν να επιτρέπουν παρεκκλίσεις όσον αφορά τα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών στην εθνική νομοθεσία, διασφαλίζοντας σε κάθε περίπτωση τη συμμόρφωση με το ενωσιακό δίκαιο και με τις ουσιώδεις απαιτήσεις για την τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών που ορίζονται στο εθνικό δίκαιο. Η Επιτροπή θα δημοσιεύσει έγγραφο καθοδήγησης για τα δοκιμαστήρια το 2023, όπως ανακοινώθηκε στο νέο ευρωπαϊκό θεματολόγιο καινοτομίας, για να στηρίξει τα κράτη μέλη στην προετοιμασία των δοκιμαστηρίων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών. Οι εν λόγω καινοτόμες τεχνολογίες θα μπορούσαν τελικά να είναι ουσιώδεις για την επίτευξη του στόχου κλιματικής ουδετερότητας της Ένωσης, για την κατοχύρωση της ασφάλειας του εφοδιασμού και της ανθεκτικότητας του ενεργειακού συστήματος της Ένωσης.

- (64) Για την επέκταση των αξιακών αλυσίδων των ευρωπαϊκών βιομηχανιών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και των συναφών αλυσίδων εφοδιασμού απαιτείται σημαντικό πρόσθετο ειδικευμένο εργατικό δυναμικό, κάτι που συνεπάγεται σημαντικές επενδυτικές ανάγκες για την επανειδίκευση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων, μεταξύ άλλων στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Αυτό αναμένεται να συμβάλει στη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας σύμφωνα με τους στόχους για την απασχόληση και την κατάρτιση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Η ενεργειακή μετάβαση προϋποθέτει σημαντική αύξηση του αριθμού των ειδικευμένων εργαζομένων σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένων της ανανεώσιμης ενέργειας, της αποθήκευσης ενέργειας και των πρώτων υλών, και έχει μεγάλες δυνατότητες δημιουργίας ποιοτικών θέσεων εργασίας. Σύμφωνα με το ευρωπαϊκό στρατηγικό σχέδιο ενεργειακών τεχνολογιών της Επιτροπής³⁵, οι ανάγκες σε δεξιότητες για τον υποτομέα των κυψελών καυσίμου υδρογόνου όσον αφορά τις δραστηριότητες βιομηχανικής παραγωγής μόνο εκτιμώνται σε 180 000 εκπαιδευμένους εργαζόμενους, τεχνικούς και μηχανικούς έως το έτος 2030. Στον τομέα της φωτοβολταϊκής ηλιακής ενέργειας, θα χρειαστούν έως και 66 000 θέσεις εργασίας μόνο για τις δραστηριότητες βιομηχανικής παραγωγής. Το ευρωπαϊκό δίκτυο υπηρεσιών απασχόλησης (EURES) παρέχει πληροφορίες, συμβουλές και υπηρεσίες πρόσληψης ή τοποθέτησης προς όφελος εργαζομένων και εργοδοτών, μεταξύ άλλων και πέραν των συνόρων των εσωτερικών αγορών.

³⁵ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Έρευνας και Καινοτομίας, Κοινό Κέντρο Ερευνών, The strategic energy technology (SET) plan (Σχέδιο για τις στρατηγικές ενεργειακές τεχνολογίες), Υπηρεσία Εκδόσεων, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/04888>.

(65) Δεδομένου ότι η ενίσχυση της παραγωγικής ικανότητας στον τομέα των βασικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση δεν θα είναι δυνατή χωρίς έναν αρκετά μεγάλο αριθμό ειδικευμένων εργαζομένων, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν μέτρα για την τόνωση της ενεργοποίησης περισσότερων ατόμων στην αγορά εργασίας, κυρίως γυναικών και νέων που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης (ΕΕΑΚ), ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρίες. Επίσης, σύμφωνα με τους στόχους της σύστασης του Συμβουλίου για τη διασφάλιση δίκαιης μετάβασης προς την κλιματική ουδετερότητα, είναι σημαντική η ειδική στήριξη για τη μετάβαση των εργαζομένων από μια θέση εργασίας σε άλλη σε τομείς που θεωρούνται πλεονάζοντες ή σε τομείς που παρουσιάζουν ύφεση. Αυτό προϋποθέτει την επένδυση στις δεξιότητες και στη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας που απαιτούνται για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση. Αξιοποιώντας και λαμβάνοντας πλήρως υπόψη υπάρχουσες πρωτοβουλίες, όπως το σύμφωνο της ΕΕ για τις δεξιότητες, δραστηριότητες σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με τη συλλογή πληροφοριών για τις δεξιότητες και τη διαμόρφωση σχετικών προβλέψεων, όπως το Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop) και την Ευρωπαϊκή Αρχή Εργασίας, καθώς και τα σχέδια στρατηγικής για την τομεακή συνεργασία στον τομέα των δεξιοτήτων, στόχος είναι η κινητοποίηση όλων των παραγόντων και η επιμόρφωση σε όλα τα επίπεδα στον βαθμό που είναι αναγκαίο: των αρχών των κρατών μελών, μεταξύ άλλων σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, των παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης, των κοινωνικών και οικονομικών εταίρων και της βιομηχανίας, ιδίως των ΜΜΕ, προκειμένου να προσδιορίζουν τις ανάγκες για δεξιότητες, να αναπτύσσουν προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και να τα εφαρμόζουν σε μεγάλη κλίμακα με ταχύ και λειτουργικό τρόπο. Εν προκειμένω, τα στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών μπορούν να διαδραματίσουν καίριο ρόλο. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή μπορούν να διασφαλίζουν χρηματοδοτική στήριξη, μεταξύ άλλων με τη μόχλευση των δυνατοτήτων του προϋπολογισμού της Ένωσης, αξιοποιώντας μέσα όπως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, ο μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, το Ταμείο Εκσυγχρονισμού, το REPowerEU και το πρόγραμμα για την ενιαία αγορά.

- (66) Θα πρέπει να δρομολογηθούν ευρωπαϊκές ακαδημίες της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών, οι οποίες θα αναπτύξουν προγράμματα, περιεχόμενο και υλικό εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και τα διαπιστευτήρια που θα αποδεικνύουν ότι έχει γίνει χρήση τους, για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση ατόμων όλων των παραγωγικών ηλικιών που απαιτούνται για βασικές αξιακές αλυσίδες τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, και θα προσφέρουν τα εν λόγω προγράμματα, περιεχόμενο και υλικό σε κατάλληλους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης στα κράτη μέλη για προαιρετική χρήση. Οι ακαδημίες μηδενικών καθαρών εκπομπών είναι οργανισμοί ή κοινοπραξίες ή έργα σχετικών ενδιαφερόμενων μερών που λαμβάνουν αρχική χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι ακαδημίες θα πρέπει να διαδραματίσουν ρόλο διαμεσολαβητή, σεβόμενες πλήρως την ευθύνη των κρατών μελών για το περιεχόμενο της διδασκαλίας και την οργάνωση των εκπαιδευτικών συστημάτων, καθώς και για το περιεχόμενο και την οργάνωση της επαγγελματικής κατάρτισης. Οι ακαδημίες θα πρέπει να προσφέρουν προγράμματα, περιεχόμενο και υλικό εκπαίδευσης και κατάρτισης, τα οποία οι πάροχοι εκπαίδευσης και κατάρτισης, οι οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι και άλλοι φορείς που συμμετέχουν στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση στα κράτη μέλη, όπως οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, μπορούν να επιλέξουν να χρησιμοποιήσουν, εφόσον το κρίνουν χρήσιμο. Οι οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει να λαμβάνουν μέρος στην ανάπτυξη προγραμμάτων κατάρτισης προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνάφεια και να αυξηθεί η συμμετοχή. Οι ακαδημίες θα πρέπει να ενθαρρύνουν τη διδασκαλία εγκάρσιων δεξιοτήτων που διευκολύνουν την επαγγελματική κινητικότητα, παράλληλα με άλλες απαιτούμενες δεξιότητες. Οι ακαδημίες θα έχουν ως στόχο να στηρίζουν την ποιότητα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης που προσφέρουν οι πάροχοι εκπαίδευσης και κατάρτισης στα κράτη μέλη με τη χρήση προγραμμάτων, περιεχομένου και υλικού μάθησης που αναπτύσσονται από τις ακαδημίες, μεταξύ άλλων μέσω της κατάρτισης των εκπαιδευτών τους.

- (66α) Για να στηριχθούν η διαφάνεια και η φορητότητα των δεξιοτήτων, καθώς και η κινητικότητα των εργαζομένων, οι ευρωπαϊκές ακαδημίες της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών θα αναπτύξουν και θα προωθήσουν την ανάπτυξη, από τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης, διαπιστευτηρίων, συμπεριλαμβανομένων μικροδιαπιστευτηρίων, που θα καλύπτουν τα μαθησιακά επιτεύγματα. Τα διαπιστευτήρια που θα αναπτυχθούν από τις ευρωπαϊκές ακαδημίες της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών θα μπορούν να εκδίδονται από τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης στα κράτη μέλη ή τους φορείς χορήγησης στα κράτη μέλη, όταν ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης και κατάρτισης που αναπτύχθηκε από τις ακαδημίες έχει ολοκληρωθεί επιτυχώς. Τα διαπιστευτήρια μπορούν να εκδίδονται με τη μορφή ευρωπαϊκών διαπιστευτηρίων μάθησης και θα μπορούσαν να ενσωματωθούν στο EUROPASS και, εφόσον είναι σκόπιμο και εφικτό, να περιλαμβάνονται στα εθνικά πλαίσια επαγγελματικών προσόντων. Τα κράτη μέλη μπορούν να ενθαρρύνουν τη συνεχή επανειδίκευση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων που προσφέρουν οι ακαδημίες και οι σχετικοί πάροχοι εκπαίδευσης και κατάρτισης στην επικράτειά τους, για παράδειγμα μέσω εθνικών προγραμμάτων και ενωσιακής χρηματοδότησης.
- (67) Παρόλο που, όταν δεν καθορίζονται στο δίκαιο της Ένωσης ειδικές διατάξεις που να θεσπίζουν ελάχιστες απαιτήσεις κατάρτισης για την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα ή την άσκησή τους, είναι αρμοδιότητα των κρατών μελών να αποφασίζουν αν και με ποιον τρόπο θα κατοχυρώνεται νομοθετικά ένα επάγγελμα, οι εθνικοί κανόνες που οργανώνουν την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα δεν πρέπει να συνιστούν αδικαιολόγητο ή δυσανάλογο φραγμό στην άσκηση των εν λόγω θεμελιωδών δικαιωμάτων. Η αρμοδιότητα για τη ρύθμιση της πρόσβασης σε ένα επάγγελμα πρέπει να ασκείται εντός των ορίων των αρχών της απαγόρευσης των διακρίσεων και της αναλογικότητας, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2018, σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελμάτων.
- (68) Όταν τα κράτη μέλη καθορίζουν ότι τα προγράμματα μάθησης που αναπτύσσονται από τις ευρωπαϊκές ακαδημίες της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών οδηγούν σε διαπιστευτήρια που αντιστοιχούν στις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται για την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα ή σε δραστηριότητες που αποτελούν μέρος νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος, τα κράτη μέλη θα πρέπει, προκειμένου να διευκολύνουν την κινητικότητα σε επαγγέλματα της στρατηγικής βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών, να αντιμετωπίζουν τα εν λόγω διαπιστευτήρια ως τίτλο εκπαίδευσης τον οποίο πιστοποιούν, σύμφωνα με την οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων.

- (69) Σε επίπεδο Ένωσης, θα πρέπει να συσταθεί πλατφόρμα για μια Ευρώπη μηδενικών καθαρών εκπομπών με την ονομασία Net-Zero Europe, η οποία να απαρτίζεται από κράτη μέλη και να προεδρεύεται από την Επιτροπή. Η πλατφόρμα Net-Zero Europe μπορεί να συμβουλευεί και να επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη σε συγκεκριμένα ζητήματα και να παρέχει ένα όργανο αναφοράς, στο οποίο η Επιτροπή και τα κράτη μέλη συντονίζουν τη δράση τους και διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών για θέματα που σχετίζονται με τον παρόντα κανονισμό. Η πλατφόρμα Net-Zero Europe θα πρέπει επίσης να εκτελεί τα καθήκοντα που περιγράφονται στον παρόντα κανονισμό, ιδίως όσον αφορά την αδειοδότηση, συμπεριλαμβανομένων των ενιαίων σημείων επαφής, των στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, του συντονισμού της χρηματοδότησης, της πρόσβασης στις αγορές, των δεξιοτήτων, των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων μηδενικών καθαρών εκπομπών, καθώς και να διαβουλευτεί με την Επιτροπή για την αξιολόγηση της σκοπιμότητας και της αναλογικότητας προτεινόμενων μέτρων, εάν η Επιτροπή καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι γενικοί στόχοι του κανονισμού δεν είναι πιθανό να επιτευχθούν. Όπου απαιτείται, η πλατφόρμα μπορεί να συγκροτεί μόνιμες ή προσωρινές υποομάδες και να προσκαλεί τρίτα μέρη, όπως εμπειρογνώμονες ή εκπροσώπους βιομηχανιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους.
- (69α) Όπου κρίνεται σκόπιμο και χρήσιμο, η πλατφόρμα Net-Zero Europe θα πρέπει να επιδιώκει στενή συνεργασία με άλλες σχετικές πρωτοβουλίες, πλατφόρμες και ομάδες της Επιτροπής, με σκοπό την αναζήτηση συνεργειών, την ανταλλαγή εμπειρογνώσεως, την ανταλλαγή πληροφοριών και την προώθηση της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών, αποφεύγοντας παράλληλα τις επαναλήψεις και τις επικαλύψεις. Η πλατφόρμα θα αναπτύξει επαφές με τις υφιστάμενες βιομηχανικές συμμαχίες της ΕΕ και, με τον τρόπο αυτόν, θα συμβάλει στο έργο τους καλώντας τα κράτη μέλη να συμμετάσχουν. Βασικές συμμαχίες που θα μπορούσαν να συνεργαστούν με την πλατφόρμα είναι η ευρωπαϊκή συμμαχία για τους συσσωρευτές, η ευρωπαϊκή συμμαχία για τον κλάδο των ηλιακών φωτοβολταϊκών, η ευρωπαϊκή συμμαχία για το καθαρό υδρογόνο, η συμμαχία για τις αερομεταφορές μηδενικών εκπομπών, η βιομηχανική συμμαχία για τους επεξεργαστές και τις τεχνολογίες ημιαγωγών, και η βιομηχανική συμμαχία για την αξιακή αλυσίδα ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών. Οι τομείς που επί του παρόντος δεν εκπροσωπούνται σε βιομηχανικές συμμαχίες επωφελούνται εξίσου από το διαρθρωμένο πλαίσιο που παρέχει η πλατφόρμα Net-Zero Europe. Όσον αφορά τις στρατηγικές συμπράξεις μηδενικών καθαρών εκπομπών, προβλέπεται στενή συνεργασία με το συμβούλιο για τις κρίσιμες πρώτες ύλες, κατά περίπτωση.

- (70) Στο πλαίσιο του βιομηχανικού σχεδίου της Πράσινης Συμφωνίας, η Επιτροπή ανακοίνωσε την πρόθεσή της να συνάψει βιομηχανικές εταιρικές σχέσεις μηδενικών καθαρών εκπομπών που θα καλύπτουν τεχνολογίες μηδενικών εκπομπών, να εφαρμόσει τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών παγκοσμίως και να στηρίξει τον ρόλο των βιομηχανικών ικανοτήτων της ΕΕ στην προετοιμασία του εδάφους για την παγκόσμια μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη μπορούν να συντονίζουν τις εταιρικές σχέσεις στο πλαίσιο της πλατφόρμας, συζητώντας υφιστάμενες σχετικές εταιρικές σχέσεις και διαδικασίες, όπως τις πράσινες εταιρικές σχέσεις, τους διαλόγους για την ενέργεια και άλλες μορφές υφιστάμενων διμερών συμβατικών ρυθμίσεων, καθώς και πιθανές συνέργειες με τις σχετικές διμερείς συμφωνίες των κρατών μελών με τρίτες χώρες.
- (71) Η Ένωση θα πρέπει να επιδιώξει τη διαφοροποίηση και την τόνωση του διεθνούς εμπορίου και των διεθνών επενδύσεων σε τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και να προωθήσει παγκοσμίως υψηλά κοινωνικά και περιβαλλοντικά πρότυπα. Αυτό θα πρέπει να γίνει σε στενή συνεργασία και σύμπραξη με ομοιούσες χώρες. Ομοίως, θα πρέπει να καταβληθούν πιο έντονες προσπάθειες έρευνας και καινοτομίας για την ανάπτυξη και την εφαρμογή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών σε στενή συνεργασία με χώρες-εταίρους στο πλαίσιο μιας ανοικτής αλλά δυναμικής προσέγγισης και με βάση την αμοιβαιότητα και τα κοινά συμφέροντα.
- (72) Στις περιπτώσεις που ανατίθεται στην Επιτροπή, βάσει του παρόντος κανονισμού, η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης, είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου της 13ης Απριλίου 2016. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ισότιμη συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα ταυτόχρονα με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (73) Στον βαθμό που οποιοδήποτε από τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό συνιστά κρατική ενίσχυση, οι διατάξεις που αφορούν τα εν λόγω μέτρα δεν θίγουν την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης.

- (74) Δεδομένου ότι ο στόχος του παρόντος κανονισμού είναι αδύνατον να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη, μπορεί όμως, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση δύναται να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού,

Κεφάλαιο I

Αντικείμενο, πεδίο εφαρμογής και ορισμοί

Άρθρο 1

Αντικείμενο

1. Γενικός στόχος του παρόντος κανονισμού είναι η βελτίωση της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς με τη θέσπιση πλαισίου για τη διασφάλιση της πρόσβασης της Ένωσης σε ασφαλή και βιώσιμο εφοδιασμό με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμβάλλοντας παράλληλα στην επίτευξη του στόχου της Ένωσης για μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030 κατά 55 % τουλάχιστον σε σχέση με τα επίπεδα του 1990 και του στόχου της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050.
2. Για να συμβάλει στην επίτευξη του γενικού στόχου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ο παρών κανονισμός περιλαμβάνει μέτρα που αποσκοπούν στα εξής:
 - α) μείωση του κινδύνου διαταραχών του εφοδιασμού που σχετίζονται με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και είναι πιθανόν να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό και να κατακερματίσουν την εσωτερική αγορά, ιδίως μέσω του εντοπισμού και της στήριξης της επέκτασης της παραγωγικής ικανότητας τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και των αξιακών αλυσίδων τους·
 - β) ενθάρρυνση της ζήτησης για βιώσιμες και ανθεκτικές τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών μέσω δημόσιων συμβάσεων, δημοπρασιών και άλλων μορφών δημόσιων παρεμβάσεων·
 - γ) ενίσχυση των δεξιοτήτων μέσω της στήριξης ακαδημιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, ώστε να διασφαλιστούν και να δημιουργηθούν ποιοτικές θέσεις εργασίας·
 - δ) στήριξη της καινοτομίας μέσω της δημιουργίας ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων μηδενικών καθαρών εκπομπών·
 - ε) βελτίωση της ικανότητας της Ένωσης όσον αφορά την παρακολούθηση και τον μετριασμό του κινδύνου εφοδιασμού που σχετίζεται με τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών.
- 2α. Ο παρών κανονισμός αποσκοπεί επίσης στη δημιουργία ενωσιακής αγοράς υπηρεσιών αποθήκευσης CO₂.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, με εξαίρεση τα άρθρα 26 και 27 του παρόντος κανονισμού, τα οποία εφαρμόζονται μόνο σε καινοτόμες τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και άλλες καινοτόμες τεχνολογίες που έχουν τη δυνατότητα να επιτρέψουν τη μετάβαση σε κλιματικά ουδέτερη, καθαρή οικονομία και να μειώσουν τις στρατηγικές εξαρτήσεις. Οι κρίσιμες πρώτες ύλες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) .../... [να προστεθεί υποσημείωση με τα στοιχεία δημοσίευσης του κανονισμού για τις κρίσιμες πρώτες ύλες] εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

Σε περιπτώσεις ολοκληρωμένων εγκαταστάσεων παραγωγής που καλύπτουν την παραγωγή υλικών τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής τόσο της [πράξης για τις κρίσιμες πρώτες ύλες] όσο και του παρόντος κανονισμού, το τελικό προϊόν των εγκαταστάσεων καθορίζει ποιος από τους δύο κανονισμούς εφαρμόζεται.

Άρθρο 3

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
 - α) «τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών»: όλες οι τεχνολογίες που προσδιορίζονται στο άρθρο 3α, οι οποίες είναι τελικά προϊόντα, συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία ή συγκεκριμένα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή των εν λόγω προϊόντων, και οι οποίες έχουν επιτύχει επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας τουλάχιστον 8·
 - α-α) «στρατηγική τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών»: όλες οι τεχνολογίες που προσδιορίζονται στο άρθρο 3β παράγραφος 1, οι οποίες είναι τελικά προϊόντα, συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία ή συγκεκριμένα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή των εν λόγω προϊόντων, και οι οποίες έχουν επιτύχει επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας τουλάχιστον 8·

- β) «(που) χρησιμοποιούνται κυρίως»: τελικά προϊόντα και συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία, απαραίτητα για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, όπως παρατίθενται στο παράρτημα X, ή τελικά προϊόντα, συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία και συγκεκριμένα μηχανήματα που είναι απαραίτητα για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών βάσει στοιχείων που παρέχονται σε εθνική αρμόδια αρχή από τον φορέα υλοποίησης έργου, όπως μελέτες αγοράς ή συμφωνίες αγοράς·
- α-γ) «ανανεώσιμη ενέργεια»: η ανανεώσιμη ενέργεια όπως ορίζεται στην οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·
- α-γ-α) «ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης»: ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης όπως ορίζονται στο [άρθρο XX της αναθεωρημένης οδηγίας RED II]·
- α-δ) «βιώσιμα εναλλακτικά καύσιμα»: καύσιμα προοριζόμενα για τον τομέα των αεροπορικών μεταφορών που αναφέρονται στο άρθρο 3 σημεία 7, 13 και 17 του [κανονισμού RefuelEU Aviation] ή καύσιμα προοριζόμενα για τον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών, όπως προσδιορίζονται με εφαρμογή των κριτηρίων που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 2 του [κανονισμού FuelEU Maritime]·
- α-ε) «μετασχηματιστικές βιομηχανικές τεχνολογίες για την απανθρακοποίηση»: η επέκταση της παραγωγικής ικανότητας για μετασχηματιστικές βιομηχανικές τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται για τη σημαντική και μόνιμη μείωση των επιπέδων εκπομπών ισοδυνάμου CO₂ ενεργοβόρων δραστηριοτήτων στους τομείς του χάλυβα, του αργιλίου, των μη σιδηρούχων μετάλλων, των βασικών χημικών προϊόντων, του τσιμέντου, του ασβέστου, του γυαλιού, των κεραμικών, των λιπασμάτων και του χαρτιού στον βαθμό που αυτό είναι τεχνικά εφικτό·
- α-στ) «λύσεις βιοτεχνολογίας για το κλίμα και την ενέργεια»: τεχνολογίες που βασίζονται στη χρήση ζωντανών οργανισμών, όπως ένζυμα, μικροοργανισμοί και βακτηριακές καλλιέργειες, που μπορούν να μειώσουν τις εκπομπές CO₂ αντικαθιστώντας τις ενεργοβόρες εισροές ορυκτών ή χημικών πρώτων υλών σε διεργασίες βιομηχανικής παραγωγής και είναι χρήσιμες, μεταξύ άλλων, για τη δέσμευση άνθρακα και την παραγωγή βιοκαυσίμων·
- β) «κατασκευαστικό στοιχείο»: μέρος τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών το οποίο κατασκευάζει και εμπορεύεται μια εταιρεία, περιλαμβανομένων επεξεργασμένων υλικών·

- β-α) «επεξεργασμένο υλικό»: υλικό που βρίσκεται σε προηγμένο στάδιο επεξεργασίας, εξαιρουμένων των κρίσιμων πρώτων υλών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της πράξης για τις κρίσιμες πρώτες ύλες, και έχει σχεδιαστεί για να επιτελεί συγκεκριμένη λειτουργία σε τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών·
- γ) «καινοτόμες τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών»: τεχνολογίες που πληρούν τον ορισμό των «τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών», με τη διαφορά ότι δεν έχουν φθάσει σε επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας τουλάχιστον 8, και οι οποίες περιλαμβάνουν πραγματική καινοτομία που δεν είναι επί του παρόντος διαθέσιμη στην αγορά και είναι αρκετά προηγμένες ώστε να υποβληθούν σε δοκιμή σε ελεγχόμενο περιβάλλον·
- γ-α) «άλλες καινοτόμες τεχνολογίες»: τεχνολογίες που σχετίζονται με την ενέργεια ή το κλίμα, έχουν αποδεδειγμένη δυνατότητα να συμβάλουν στην απανθρακοποίηση βιομηχανικών ή ενεργειακών συστημάτων και να μειώσουν τις στρατηγικές εξαρτήσεις, και περιλαμβάνουν πραγματική καινοτομία που δεν είναι επί του παρόντος διαθέσιμη στην ευρωπαϊκή αγορά ενώ ταυτόχρονα είναι αρκετά προηγμένες ώστε να υποβληθούν σε δοκιμή σε ελεγχόμενο περιβάλλον, αλλά δεν έχουν επιτύχει ακόμη επίπεδο τεχνολογίας τουλάχιστον 8·
- δ) «έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών»: σχεδιαζόμενη εμπορική εγκατάσταση ή επέκταση ή αναπροσαρμογή χρήσης υφιστάμενης εγκατάστασης ώστε να παράγει τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών·
- ε) «στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών»: έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, έργο αποθήκευσης CO₂ ή έργο υποδομής μεταφοράς CO₂ ευρισκόμενο στην Ένωση το οποίο έχει αναγνωριστεί από κράτος μέλος ως στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 11·

- στ) «διαδικασία αδειοδότησης»: διαδικασία που καλύπτει όλες τις σχετικές άδειες κατασκευής, επέκτασης, αλλαγής και λειτουργίας έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και στρατηγικών έργων, η οποία περιλαμβάνει όλες τις αιτήσεις και τις διαδικασίες, από τη βεβαίωση ότι η αίτηση είναι πλήρης έως την κοινοποίηση της εμπεριστατωμένης απόφασης. Όσον αφορά την αποθήκευση CO₂ σε γεωλογικούς σχηματισμούς, η διαδικασία αδειοδότησης αναφέρεται στη διαδικασία χορήγησης άδειας αποθήκευσης, η οποία αφορά τη διεκπεραίωση όλων των αναγκαίων αδειών για εγκαταστάσεις επιφανείας με σκοπό τη λειτουργία τόπου αποθήκευσης (οικοδομική άδεια, άδεια σωληνώσεων κ.ά.) και της περιβαλλοντικής άδειας για την έγχυση και αποθήκευση CO₂ διεκπεραιωμένης σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/EK, 2001/80/EK, 2004/35/EK, 2006/12/EK και 2008/1/EK, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006.
- ζ) «εμπεριστατωμένη απόφαση»: η απόφαση ή το σύνολο αποφάσεων που λαμβάνουν αρχές κράτους μέλους για τη χορήγηση ή μη άδειας σε φορέα υλοποίησης έργου για την υλοποίηση έργου παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, με την επιφύλαξη οποιασδήποτε απόφασης που λαμβάνεται στο πλαίσιο διαδικασίας προσφυγής.
- η) «φορέας υλοποίησης έργου»: κάθε επιχείρηση ή κοινοπραξία επιχειρήσεων που υλοποιεί έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών.
- θ) «ρυθμιστικό δοκιμαστήριο μηδενικών καθαρών εκπομπών»: καθεστώς που παρέχει σε επιχειρήσεις τη δυνατότητα να δοκιμάζουν καινοτόμες τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και άλλες καινοτόμες τεχνολογίες σε ελεγχόμενο πραγματικό περιβάλλον, στο πλαίσιο συγκεκριμένου σχεδίου, το οποίο αναπτύσσεται και παρακολουθείται από αρμόδια αρχή.
- ι) «επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας»: μέθοδος εκτίμησης της ωριμότητας των τεχνολογιών, σύμφωνα με την ταξινόμηση που χρησιμοποιεί ο Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας (ΔΟΕ).
- ια) «ενδιαφερόμενη αρχή»: αρχή η οποία, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, εμπλέκεται στην έκδοση αδειών στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης όπως περιγράφεται στο στοιχείο στ).

- ιβ) «διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων»: οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:
- i) κάθε είδους διαδικασία ανάθεσης που καλύπτεται από την οδηγία 2014/24/ΕΕ για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης ή την οδηγία 2014/25/ΕΕ για τη σύναψη σύμβασης αγαθών, έργων και υπηρεσιών·
 - ii) διαδικασία για την ανάθεση σύμβασης παραχώρησης έργων ή υπηρεσίας που καλύπτεται από την οδηγία 2014/23/ΕΕ·
- ιγ) «αναθέτουσα αρχή»: στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων, η αναθέτουσα αρχή όπως ορίζεται στο άρθρο 6 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 1) της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και στο άρθρο 3 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ·
- ιδ) «αναθέτων φορέας»: στο πλαίσιο των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων, ο αναθέτων φορέας όπως ορίζεται στο άρθρο 7 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ και στο άρθρο 4 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ·
- ιε) «σύμβαση»: στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων, δημόσια σύμβαση όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 5) της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, «συμβάσεις», σύμφωνα με τον όρο «συμβάσεις αγαθών, έργων και υπηρεσιών», όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 1) της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, και «συμβάσεις παραχώρησης», όπως ορίζονται στο άρθρο 5 σημείο 1) της οδηγίας 2014/23/ΕΕ·
- ιστ) «δημοπρασία»: μηχανισμός ανταγωνιστικών διαδικασιών υποβολής προσφορών για τη στήριξη της παραγωγής ή της κατανάλωσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ, 2014/25/ΕΕ και 2009/81/ΕΚ·
- ιζ) «ικανότητα έγχυσης CO₂»: η ετήσια ποσότητα CO₂ που μπορεί να εγχυθεί σε λειτουργικό τόπο αποθήκευσης σε γεωλογικούς σχηματισμούς, για τον οποίο έχει δοθεί άδεια βάσει της οδηγίας 2009/31/ΕΚ, με σκοπό τη μείωση των εκπομπών ή την αύξηση των απορροφήσεων διοξειδίου του άνθρακα, ιδίως από βιομηχανικές εγκαταστάσεις μεγάλης κλίμακας, και η οποία μετράται σε τόνους ανά έτος·

- ιη) «ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος»: λύσεις για τη σχεδίαση και τη λειτουργία του ενεργειακού συστήματος ως συνόλου, αποτελούμενου από διαφορετικούς φορείς ενέργειας, υποδομές και τομείς κατανάλωσης, με τη δημιουργία ισχυρότερων συνδέσεων μεταξύ τους, με σκοπό την παροχή αξιόπιστων ενεργειακών υπηρεσιών βασισμένων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ευέλικτων και αποδοτικών ως προς τη χρήση πόρων, με το μικρότερο εφικτό κόστος για την κοινωνία και το περιβάλλον·
- ιθ) «παραγωγική ικανότητα»: η συνολική ικανότητα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών στο πλαίσιο ενός έργου παραγωγής. Εάν το έργο παραγωγής δεν παράγει τελικά προϊόντα αλλά συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία ή συγκεκριμένα μηχανήματα που χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή των εν λόγω προϊόντων, τότε η παραγωγική ικανότητα αναφέρεται στην ικανότητα παραγωγής του τελικού προϊόντος για την παραγωγή του οποίου θα χρησιμοποιούνταν τα εν λόγω κατασκευαστικά στοιχεία ή συγκεκριμένα μηχανήματα.

Κεφάλαιο Ια

Τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και στρατηγικές τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών

Άρθρο 3α

Κατάλογος τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών

1. Οι τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού είναι οι εξής:
 - α) τεχνολογίες ανανεώσιμης ενέργειας·
 - β) αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας·
 - γ) αντλίες θερμότητας·
 - δ) τεχνολογίες δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας
 - ε) τεχνολογίες ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης·
 - στ) τεχνολογίες βιώσιμων εναλλακτικών καυσίμων·
 - ζ) τεχνολογίες υδρογόνου, περιλαμβανομένων των ηλεκτρολυτικών κυψελών και των κυψελών καυσίμου·
 - θ) πυρηνικές τεχνολογίες·

- ι) τεχνολογίες μεταφοράς CO₂ και δέσμευσης, χρήσης και αποθήκευσης άνθρακα·
- ια) τεχνολογίες ενεργειακής απόδοσης που σχετίζονται με το ενεργειακό σύστημα·
- ιβ) λύσεις βιοτεχνολογίας για το κλίμα και την ενέργεια, περιλαμβανομένων λύσεων πρώτων υλών βιολογικής προέλευσης·
- ιστ) μετασχηματιστικές βιομηχανικές τεχνολογίες για την απανθρακοποίηση που δεν καλύπτονται από τις προηγούμενες κατηγορίες.

Άρθρο 3β

Κατάλογος στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών

1. Ο κατάλογος των στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού είναι οι εξής:
 - α) ηλιακές φωτοβολταϊκές, ηλιακές θερμοηλεκτρικές και ηλιοθερμικές τεχνολογίες·
 - β) τεχνολογίες χερσαίας αιολικής ενέργειας και τεχνολογίες υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας·
 - γ) τεχνολογίες συσσωρευτών και αποθήκευσης·
 - δ) αντλίες θερμότητας και τεχνολογίες γεωθερμικής ενέργειας·
 - ε) τεχνολογίες υδρογόνου, περιλαμβανομένων των ηλεκτρολυτικών κυψελών και των κυψελών καυσίμου·
 - στ) τεχνολογίες βιώσιμου βιοαερίου και βιομεθανίου·
 - ζ) τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (CCS)·
 - η) τεχνολογίες δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας·
 - θ) τεχνολογίες πυρηνικής ενέργειας σχάσης, περιλαμβανομένων των τεχνολογιών κύκλου πυρηνικού καυσίμου·
 - ι) τεχνολογίες βιώσιμων εναλλακτικών καυσίμων.
2. Ο κατάλογος της παραγράφου 1 δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να επιλέγουν μεταξύ διαφόρων ενεργειακών πηγών και να καθορίζουν τη γενική διάρθρωση του ενεργειακού τους εφοδιασμού.

3. Ο κατάλογος της παραγράφου 1 δεν θίγει την κατανομή της ενωσιακής χρηματοδότησης, ιδίως όσον αφορά τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή χορήγησης, όπως θεσπίζονται σύμφωνα με τις δέουσες διαδικασίες, ή την ενωσιακή στήριξη μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

Κεφάλαιο II

Ευνοϊκές προϋποθέσεις για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών

ΤΜΗΜΑ I

ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Άρθρο 4

Ενιαίο σημείο επαφής

1. Το αργότερο ...[9 μήνες μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού], τα κράτη μέλη ορίζουν ένα ή περισσότερα σημεία επαφής στα αντίστοιχα επίπεδα διοίκησης των κρατών μελών. Το ορισθέν σημείο επαφής είναι υπεύθυνο για τη διευκόλυνση και τον συντονισμό της διαδικασίας αδειοδότησης για έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, και για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τον εξορθολογισμό της διοικητικής διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 5, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με το πότε μια αίτηση θεωρείται πλήρης σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφοι 2α και 6.
- 1α. Σε περίπτωση πολλαπλών ορισθέντων σημείων επαφής, τα κράτη μέλη παρέχουν εργαλεία ώστε να βοηθούν τους φορείς υλοποίησης έργου να εντοπίζουν το ενδεδειγμένο ορισθέν σημείο επαφής στη διαδικτυακή σελίδα που έχει δημιουργηθεί σύμφωνα με το άρθρο 5.
2. Το ορισθέν σημείο επαφής είναι το μοναδικό σημείο επαφής για τον φορέα υλοποίησης έργου στη διαδικασία αδειοδότησης για έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένου τυχόν στρατηγικού έργου μηδενικών καθαρών εκπομπών. Το ορισθέν σημείο επαφής ενημερώνει τον φορέα υλοποίησης έργου σχετικά με το περιεχόμενο της εμπεριστατωμένης απόφασης.

3. Οι αρμοδιότητες του ορισθέντος σημείου επαφής ή τα καθήκοντα που σχετίζονται με αυτό μπορούν να ανατίθενται σε άλλη αρχή, για έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένου τυχόν στρατηγικού έργου μηδενικών καθαρών εκπομπών, υπό την προϋπόθεση ότι:
- α) το ορισθέν σημείο επαφής ενημερώνει τον φορέα υλοποίησης έργου για την εν λόγω ανάθεση·
 - β) ένα ενιαίο σημείο επαφής είναι υπεύθυνο για καθένα από τα έργα·
 - γ) ένα ενιαίο σημείο επαφής συντονίζει την υποβολή όλων των συναφών εγγράφων και πληροφοριών·
 - δ) ένα ενιαίο σημείο επαφής παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη σχετική τεκμηρίωση που πρέπει να συνοδεύει την αίτηση που απαιτείται στο πλαίσιο της διαδικασίας αδειοδότησης.
4. Οι φορείς υλοποίησης έργου επιτρέπεται να υποβάλλουν οποιαδήποτε έγγραφα σχετικά με τη διαδικασία αδειοδότησης σε ηλεκτρονική μορφή.
5. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι λαμβάνονται υπόψη τυχόν σχετικές μελέτες, άδειες ή εγκρίσεις που εκδίδονται ή διενεργούνται για ένα δεδομένο έργο και ότι δεν ζητούνται εις διπλούν μελέτες, άδειες ή εγκρίσεις, εκτός εάν απαιτείται διαφορετικά από το εθνικό ή το ενωσιακό δίκαιο.
6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αιτούντες έχουν εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που αφορούν τη διαδικασία αδειοδότησης, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, εναλλακτικών μηχανισμών επίλυσης διαφορών, εάν αυτές προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο.
7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το ορισθέν σημείο επαφής διαθέτει επαρκή αριθμό ειδικευμένων μελών προσωπικού και επαρκείς οικονομικούς, τεχνικούς και τεχνολογικούς πόρους όπως απαιτείται για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
8. Η πλατφόρμα που αναφέρεται στα άρθρα 28 και 29 συζητεί κατά διαστήματα την εφαρμογή του παρόντος τμήματος και των άρθρων 12 και 13, και ανταλλάσσει βέλτιστες πρακτικές για την οργάνωση των ορισθέντων σημείων επαφής.

9. Οι εθνικές αρμόδιες αρχές προσδιορίζουν και θέτουν στη διάθεση του ορισθέντος σημείου επαφής τις απαιτήσεις και την έκταση των πληροφοριών που ζητούνται από τον φορέα υλοποίησης έργου πριν από την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης.

Άρθρο 5

Διαδικτυακή πρόσβαση σε πληροφορίες

Τα κράτη μέλη παρέχουν πρόσβαση στις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες που σχετίζονται με έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων των στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, διαδικτυακά και με κεντρικό και εύκολα προσβάσιμο τρόπο:

- α) τα ορισθέντα σημεία επαφής που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 1·
- α) διαδικασία αδειοδότησης, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με την επίλυση διαφορών·
- β) χρηματοδοτικές και επενδυτικές υπηρεσίες·
- γ) δυνατότητες χρηματοδότησης σε επίπεδο Ένωσης ή κρατών μελών·
- δ) υπηρεσίες στήριξης των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, υπηρεσιών σχετικά με την εταιρική φορολογική δήλωση, την τοπική φορολογική νομοθεσία, το εργατικό δίκαιο.

Άρθρο 6

Διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης

1. Η διαδικασία αδειοδότησης για έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών δεν υπερβαίνει κανένα από τα ακόλουθα χρονικά όρια:
- α) 12 μήνες για την κατασκευή ή την επέκταση έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών με ετήσια παραγωγική ικανότητα κάτω από 1 GW·
 - β) 18 μήνες για την κατασκευή ή την επέκταση έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, με ετήσια παραγωγική ικανότητα από 1 GW και πάνω.

2. Για έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών των οποίων η ετήσια παραγωγική ικανότητα δεν μετράται σε GW, η διαδικασία αδειοδότησης δεν υπερβαίνει το χρονικό όριο των 18 μηνών.
- 2α. Όταν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, τα στάδια της εκτίμησης που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) σημείο i) της εν λόγω οδηγίας δεν περιλαμβάνονται στη διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2.
4. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν απαιτείται λόγω της φύσης, της πολυπλοκότητας, της τοποθεσίας ή του μεγέθους του προτεινόμενου έργου παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή στρατηγικού έργου μηδενικών καθαρών εκπομπών, τα κράτη μέλη μπορούν να παρατείνουν άπαξ τα χρονικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφοι 1 και 2 και στο άρθρο 13 παράγραφοι 1 και 2, το πολύ κατά 3 μήνες πριν από τη λήξη τους και κατά περίπτωση.
- Το κράτος μέλος, σε περίπτωση που θεωρεί ότι το προτεινόμενο έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών ενέχει εξαιρετικούς κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων ή του γενικού πληθυσμού και ότι απαιτείται πρόσθετος χρόνος για να διαπιστωθεί ότι εφαρμόζονται μέτρα για την αντιμετώπιση των εντοπίσιμων κινδύνων, δύναται να παρατείνει τα εν λόγω χρονικά όρια κατά 6 επιπλέον μήνες, πριν από τη λήξη τους και κατά περίπτωση.
5. Σε κάθε τέτοια περίπτωση, το ορισθέν σημείο επαφής ενημερώνει εγγράφως τον φορέα υλοποίησης έργου για τους λόγους της παράτασης και για την ημερομηνία κατά την οποία αναμένεται η εμπεριστατωμένη απόφαση.
- 5α. Το ορισθέν σημείο επαφής που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 ειδοποιεί τον φορέα υλοποίησης έργου όταν λήξει η προθεσμία για την υποβολή της μελέτης εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 της οδηγίας 2011/92/ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη την οργάνωση της διαδικασίας αδειοδότησης στο οικείο κράτος μέλος και την ανάγκη να προβλεφθεί επαρκής χρόνος για την αξιολόγηση της μελέτης. Η περίοδος από την ημερομηνία κατά την οποία λήγει η προθεσμία για την υποβολή της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων έως την υποβολή της εν λόγω μελέτης δεν συνυπολογίζεται στη διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2.

Όταν οι διαβουλεύσεις σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) σημείο ii) της οδηγίας 2011/92/ΕΕ οδηγούν στην ανάγκη να συμπληρωθεί η μελέτη εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων με πρόσθετες πληροφορίες, το ορισθέν σημείο επαφής που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 μπορεί να δώσει στον φορέα υλοποίησης έργου τη δυνατότητα να υποβάλει συμπληρωματικές πληροφορίες. Στην περίπτωση αυτή, το ορισθέν σημείο επαφής ειδοποιεί τον φορέα υλοποίησης έργου σχετικά με την προθεσμία για την υποβολή των συμπληρωματικών πληροφοριών, η οποία δεν μπορεί να είναι βραχύτερη των 30 ημερών από την εν λόγω ειδοποίηση. Η περίοδος από την ημερομηνία κατά την οποία λήγει η προθεσμία για την υποβολή των συμπληρωματικών πληροφοριών έως την υποβολή των εν λόγω πληροφοριών δεν συνυπολογίζεται στη διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2.

6. Το αργότερο 45 ημέρες από την παραλαβή αίτησης αδειοδότησης, το ορισθέν σημείο επαφής που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 βεβαιώνει ότι η αίτηση είναι πλήρης ή, εάν ο φορέας υλοποίησης έργου δεν έχει αποστείλει όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την επεξεργασία της αίτησης, ζητεί από τον φορέα υλοποίησης έργου να υποβάλει πλήρη αίτηση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση. Η ημερομηνία βεβαίωσης της πληρότητας της αίτησης από το ορισθέν σημείο επαφής που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σηματοδοτεί την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης για τη συγκεκριμένη αίτηση.
7. Το αργότερο δύο μήνες από την ημερομηνία βεβαίωσης, το ορισθέν σημείο επαφής καταρτίζει, σε στενή συνεργασία με άλλες ενδιαφερόμενες αρχές, λεπτομερές χρονοδιάγραμμα για τη διαδικασία αδειοδότησης.
8. Τα χρονικά όρια που ορίζονται στα άρθρα 6 και 13 τελούν υπό την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από το ενωσιακό και το διεθνές δίκαιο, καθώς και τυχόν διαδικασιών προσφυγής ενώπιον των διοικητικών και δικαστικών αρχών.
9. Τα χρονικά όρια που ορίζονται στα άρθρα 6 και 13 για οποιαδήποτε από τις διαδικασίες αδειοδότησης δεν θίγουν τυχόν συντομότερα χρονικά όρια που καθορίζονται από τα κράτη μέλη.

Εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων και περιβαλλοντικές άδειες

1. Όταν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, ο ενδιαφερόμενος φορέας υλοποίησης έργου δύναται να ζητεί, πριν από την υποβολή της αίτησης, τη γνώμη του ορισθέντος σημείου επαφής σχετικά με το πεδίο και τον βαθμό λεπτομέρειας των πληροφοριών που πρέπει να περιλαμβάνονται στην έκθεση εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας. Το ορισθέν σημείο επαφής διασφαλίζει ότι η γνώμη που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο εκδίδεται το συντομότερο δυνατόν και εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις 45 ημέρες από την ημερομηνία κατά την οποία ο φορέας υλοποίησης έργου υπέβαλε το αίτημά του.
2. Όταν η υποχρέωση εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον προκύπτει ταυτόχρονα από την οδηγία 2011/92/ΕΕ, την οδηγία 92/43/ΕΟΚ, την οδηγία 2009/147/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, την οδηγία 2000/60/ΕΚ, την οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, την οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, την οδηγία 2010/75/ΕΕ ή την οδηγία 2012/18/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [ή τον κανονισμό για την αποκατάσταση της φύσης COM (2022) 304 final], το κράτος μέλος διασφαλίζει ότι εφαρμόζεται συντονισμένη ή κοινή διαδικασία που πληροί τις απαιτήσεις της εν λόγω ενωσιακής νομοθεσίας.

Στο πλαίσιο της συντονισμένης διαδικασίας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, μια αρμόδια αρχή συντονίζει τις διάφορες επιμέρους εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενός συγκεκριμένου έργου που απαιτούνται από την ισχύουσα νομοθεσία της Ένωσης.

Στο πλαίσιο της κοινής διαδικασίας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, μια αρμόδια αρχή προβλέπει ενιαία εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων συγκεκριμένου έργου, η οποία απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία της Ένωσης.
3. Το κράτος μέλος διασφαλίζει ότι εκδίδεται αιτιολογημένο συμπέρασμα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) σημείο iv) της οδηγίας 2011/92/ΕΕ, σχετικά με την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, εντός τριών μηνών από την παραλαβή όλων των αναγκαίων πληροφοριών που συλλέγονται σύμφωνα με τα άρθρα 5, 6 και 7 της εν λόγω οδηγίας και την ολοκλήρωση των διαβουλεύσεων που αναφέρονται στα άρθρα 6 και 7 της εν λόγω οδηγίας.

4. Τα χρονοδιαγράμματα διαβούλευσης με το ενδιαφερόμενο κοινό όπως ορίζεται στο άρθρο 1 σημείο 2 στοιχείο ε) της οδηγίας 2011/92/ΕΕ και με τις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας, σχετικά με την περιβαλλοντική μελέτη που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας, δεν υπερβαίνουν τις 90 ημέρες.

Άρθρο 8 **Σχεδιασμός**

1. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές που είναι αρμόδιες για την κατάρτιση σχεδίων, συμπεριλαμβανομένων των χωροταξικών σχεδίων και των σχεδίων χρήσης γης, να περιλαμβάνουν στα εν λόγω σχέδια, κατά περίπτωση, διατάξεις για την ανάπτυξη έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών και όλων των αναγκαίων υποδομών.
2. Όταν τα σχέδια περιλαμβάνουν διατάξεις για την ανάπτυξη έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, και υπόκεινται σε εκτίμηση επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 2001/42/ΕΚ και σύμφωνα με το άρθρο 6 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, οι εν λόγω εκτιμήσεις εξορθολογίζονται συνδυαζόμενες σε μία. Κατά περίπτωση, η εν λόγω εξορθολογισμένη εκτίμηση εξετάζει επίσης τις επιπτώσεις σε όλα τα δυνητικά επηρεαζόμενα υδατικά συστήματα και επαληθεύει αν το σχέδιο ενδέχεται να εμποδίσει ένα υδατικό σύστημα να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που προβλέπει το άρθρο 4 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ, να επιτύχει καλή κατάσταση ή καλό δυναμικό και να μην υποστεί υποβάθμιση της κατάστασης ή του δυναμικού του. Όταν τα σχετικά κράτη μέλη πρέπει να αξιολογούν τις επιπτώσεις υφιστάμενων και μελλοντικών δραστηριοτήτων στο θαλάσσιο περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των αλληλεπιδράσεων ξηράς-θάλασσας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2014/89/ΕΕ, οι επιπτώσεις αυτές καλύπτονται επίσης από την εξορθολογισμένη εκτίμηση.

Άρθρο 8α **Δημιουργία περιοχών επιτάχυνσης για μηδενικές καθαρές εκπομπές**

1. Τα κράτη μέλη δύνανται να θεσπίζουν σχέδια που να ορίζουν συγκεκριμένες περιοχές για την επιτάχυνση των έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών ή σχετικών συνεργατικών σχηματισμών, για τη δοκιμή καινοτόμων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, τη διευκόλυνση των διαδικασιών αδειοδότησης και, κατά περίπτωση, την ανάπτυξη οικονομικών ευκαιριών και τον επιμερισμό των ευθυνών.

2. Τα εν λόγω σχέδια:
- α) καθορίζουν σαφές γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής όσον αφορά τις περιοχές επιτάχυνσης για μηδενικές καθαρές εκπομπές·
 - β) εξαιρούν τους τόπους Natura 2000 και τις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί στο πλαίσιο εθνικών προγραμμάτων προστασίας για τη διατήρηση της φύσης και της βιοποικιλότητας καθώς και τις καθορισμένες μεταναστευτικές οδούς για τα πτηνά και τα θαλάσσια θηλαστικά·
 - γ) υποβάλλονται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 2001/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και, κατά περίπτωση, σε εκτίμηση σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Η παρούσα διάταξη δεν θίγει τη συμμόρφωση μεμονωμένων έργων με την εφαρμοστέα περιβαλλοντική νομοθεσία της Ένωσης·
 - δ) διασφαλίζουν συνέργειες με τις περιοχές επιτάχυνσης για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας βάσει της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (REDIII).
3. Τα κράτη μέλη μπορούν να διευκολύνουν τις αναγκαίες υποδομές στις περιοχές επιτάχυνσης για μηδενικές καθαρές εκπομπές ώστε να αναπτυχθούν έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών. Αυτές μπορούν να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, υλική, ψηφιακή ή ηλεκτρική υποδομή.

Άρθρο 8β

Έκδοση αδειών στο πλαίσιο περιοχών επιτάχυνσης για μηδενικές καθαρές εκπομπές

1. Οι διατάξεις που προβλέπονται στα τμήματα 1 και 2 εφαρμόζονται σε μεμονωμένα έργα σε περιοχές επιτάχυνσης για μηδενικές καθαρές εκπομπές.
2. Προκειμένου να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη των εκτιμήσεων, το ορισθέν σημείο επαφής, για την έκδοση της γνώμης σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1, λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα των εκτιμήσεων που διενεργούνται δυνάμει του άρθρου 8α παράγραφος 2 στοιχείο γ).
3. Το ενιαίο σημείο επαφής μπορεί να δημιουργεί υποδείγματα με τις ειδικές άδειες που απαιτούνται για τα έργα στις περιοχές επιτάχυνσης για μηδενικές καθαρές εκπομπές και τη διαδικασία υποβολής στις αρμόδιες αρχές. Τα υποδείγματα μπορούν να δημοσιεύονται στην πλατφόρμα Net-Zero Europe.

Άρθρο 9

Δυνατότητα εφαρμογής των συμβάσεων ΟΕΕ/ΗΕ

1. Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού δεν θίγουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 6 και 7 της σύμβασης της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (στο εξής: ΟΕΕ/ΗΕ) για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα, η οποία υπογράφηκε στο Aarhus στις 25 Ιουνίου 1998, και από τη σύμβαση ΟΕΕ/ΗΕ για την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε διασυνοριακό πλαίσιο, η οποία υπογράφηκε στο Espoo στις 25 Φεβρουαρίου 1991, καθώς και από το πρωτόκολλό της για τη στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση, το οποίο υπογράφηκε στο Κιέβο στις 21 Μαΐου 2003.
2. Όλες οι αποφάσεις που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος τμήματος και των άρθρων 12 και 13 δημοσιοποιούνται.

ΤΜΗΜΑ II

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΕΡΓΑ ΜΗΔΕΝΙΚΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ

Άρθρο 9α

Δείκτης αναφοράς

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα στηρίζουν τα στρατηγικά έργα σύμφωνα με το παρόν τμήμα προκειμένου να διασφαλίσουν ότι έως το 2030 το αργότερο η παραγωγική ικανότητα στην Ένωση στον τομέα των στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που περιλαμβάνονται στο άρθρο 3β προσεγγίζει ή καλύπτει δείκτη αναφοράς που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 40 % των ετήσιων αναγκών υλοποίησης της Ένωσης όσον αφορά τις αντίστοιχες τεχνολογίες που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών στόχων της Ένωσης για το 2030.

Άρθρο 10

Κριτήρια επιλογής

1. Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν ως στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών τα ευρισκόμενα στην Ένωση έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που αντιστοιχούν σε τεχνολογία που περιλαμβάνεται στο άρθρο 3β, τα οποία συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων και πληρούν τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) το έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών συμβάλλει στην τεχνολογική και βιομηχανική ανθεκτικότητα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ένωσης με την αύξηση της ικανότητας παραγωγής ενός κατασκευαστικού στοιχείου ή τμήματος της αξιακής αλυσίδας των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών για το οποίο η Ένωση εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εισαγωγές προερχόμενες από μία μόνο τρίτη χώρα·
- β) το έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών έχει σαφή θετικό αντίκτυπο στην αλυσίδα εφοδιασμού της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ένωσης ή σε κατάντη τομείς, με δευτερογενή αποτελέσματα σε άλλα κράτη μέλη πέραν του φορέα υλοποίησης έργου και των ενδιαφερόμενων κρατών μελών, ενώ παράλληλα συμβάλλει στην ανταγωνιστικότητα, στους στόχους της Ένωσης για το κλίμα και την ενέργεια και στη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας στην αλυσίδα εφοδιασμού της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ένωσης, σύμφωνα με τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:
- i) προσθέτει σημαντική παραγωγική ικανότητα στην Ένωση για την εν λόγω τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών, η οποία συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου που ορίζεται στο άρθρο 9α·
- ii) παράγει τεχνολογίες με βελτιωμένη περιβαλλοντική βιωσιμότητα και επιδόσεις·
- και σύμφωνα με τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:
- iii) θέτει σε εφαρμογή μέτρα για την προσέλευση, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων ή την επανειδίκευση του εργατικού δυναμικού που απαιτείται για τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, μεταξύ άλλων μέσω προγραμμάτων μαθητείας, σε στενή συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους·
- iv) εφαρμόζει ολοκληρωμένες κυκλικές πρακτικές βιομηχανικής παραγωγής χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων, για παράδειγμα, της ανάκτησης απορριπτόμενης θερμότητας, της αξιοποίησης παράπλευρων ρευμάτων και της αποδοτικής χρήσης των υδάτων·

2. Τα κράτη μέλη αναγνωρίζουν ως στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών έργα αποθήκευσης CO₂ που πληρούν τα ακόλουθα σωρευτικά κριτήρια:

- α) ο τόπος αποθήκευσης CO₂ βρίσκεται στο έδαφος της Ένωσης, στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες της ή στην υφαλοκρηπίδα της, κατά την έννοια της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας (UNCLOS)·
 - β) το έργο αποθήκευσης CO₂ συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου που ορίζεται στο άρθρο 16·
 - γ) έχει υποβληθεί, για το έργο αποθήκευσης CO₂, αίτηση για άδεια ασφαλούς και μόνιμης αποθήκευσης CO₂ σε γεωλογικούς σχηματισμούς σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/EK.
- 2α. Τα έργα δέσμευσης CO₂ και τα έργα υποδομών μεταφοράς CO₂ τα οποία διευκολύνουν τις συνδέσεις μεταξύ εγκαταστάσεων δέσμευσης CO₂ και τόπων αποθήκευσης CO₂ αναγνωρισμένων ως στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών σύμφωνα με την παράγραφο 2 θεωρούνται επίσης στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών.
- 2β. Η Επιτροπή παρέχει γενικές πληροφορίες, δεδομένα και καθοδήγηση για την αξιολόγηση των κριτηρίων των παραγράφων 1 και 2.
3. Τα έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που αντιστοιχούν σε τεχνολογία εκ των οριζόμενων στο άρθρο 3 σημείο 1) στοιχείο α-α) και βρίσκονται σε «λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και περιφέρειες μετάβασης», καθώς και σε περιοχές του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης, και είναι επιλέξιμα για χρηματοδότηση βάσει των κανόνων της πολιτικής συνοχής, αναγνωρίζονται, αφού περατωθεί η διαδικασία ανάθεσης, από τα κράτη μέλη ως στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3, κατόπιν γραπτού αιτήματος του φορέα υλοποίησης έργου, χωρίς ο φορέας υλοποίησης έργου να πρέπει να υποβάλει επίσημη αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2.
4. Ένα έργο παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που βρίσκεται στην Ένωση και συμβάλλει στην επίτευξη του γενικού στόχου που ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 και το οποίο είτε επωφελείται από το Ταμείο Καινοτομίας του ΣΕΔΕ είτε αποτελεί μέρος σημαντικών έργων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, ευρωπαϊκών κοιλάδων υδρογόνου ή της Τράπεζας Υδρογόνου, όταν τα ταμεία στηρίζουν επενδύσεις σε παραγωγικές ικανότητες που αντιστοιχούν σε τεχνολογία εκ των οριζόμενων στο άρθρο 3 σημείο 1 στοιχείο α-α), αναγνωρίζεται από τα κράτη μέλη ως στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 3, κατόπιν αιτήματος του φορέα υλοποίησης έργου, χωρίς ο φορέας υλοποίησης έργου να πρέπει να υποβάλει επίσημη αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2.

5. Όταν ένα στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών συμβάλλει σε αξιακή αλυσίδα για τεχνολογία την οποία ένα κράτος μέλος δεν αποδέχεται ως μέρος της γενικής διάρθρωσης του ενεργειακού του εφοδιασμού, το κράτος μέλος μπορεί να αρνηθεί να χορηγήσει στο έργο το σχετικό καθεστώς.

Άρθρο 11

Αίτηση και αναγνώριση

1. Οι αιτήσεις για την αναγνώριση έργων ως στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών υποβάλλονται από τον φορέα υλοποίησης έργου στο οικείο κράτος μέλος.
2. Η αίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιέχει όλα τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) συναφή στοιχεία που αποδεικνύουν την εκπλήρωση των κριτηρίων που ορίζονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 ή 2·
 - β) επιχειρηματικό σχέδιο που αξιολογεί την οικονομική βιωσιμότητα του έργου σύμφωνα με τον στόχο της δημιουργίας ποιοτικών θέσεων εργασίας·
 - γ) μια πρώτη εκτίμηση χρονοδιαγράμματος για το έργο, προκειμένου να εκτιμηθεί πότε το έργο θα μπορεί να συνεισφέρει στον δείκτη αναφοράς για την παραγωγική ικανότητα της Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 9α ή στον στόχο της Ένωσης για ικανότητα έγχυσης CO₂ σύμφωνα με το άρθρο 16.
- 2α. Η Επιτροπή παρέχει τυποποιημένη φόρμα για την υποβολή των αιτήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1.
3. Τα κράτη μέλη αξιολογούν την αίτηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 μέσω δίκαιης και διαφανούς διαδικασίας εντός ενός μήνα από την παραλαβή της πλήρους αίτησης. Εάν ο φορέας υλοποίησης έργου δεν έχει αποστείλει όλες τις σχετικές και πλήρεις πληροφορίες που απαιτούνται για τη διεκπεραίωση μιας αίτησης, το κράτος μέλος ζητεί, άπαξ, από τον φορέα υλοποίησης έργου να υποβάλει συμπληρωματικές πληροφορίες χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, προκειμένου να λάβει πλήρη αίτηση. Η ημερομηνία βεβαίωσης της πληρότητας της υποβολής είναι η ημερομηνία έναρξης της διαδικασίας αξιολόγησης.

- 3α. Εάν δεν ληφθεί απόφαση εντός του χρονοδιαγράμματος της παραγράφου 3, ο φορέας υλοποίησης έργου μπορεί να ενημερώσει την πλατφόρμα Net-Zero Europe και η Επιτροπή ζητεί χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση από το κράτος μέλος να παράσχει στον φορέα υλοποίησης έργου επικαιροποιημένη προθεσμία. Στη συνέχεια, το κράτος μέλος προσδιορίζει το χρονοδιάγραμμα εντός του οποίου θα ληφθεί η απόφαση για την αναγνώριση του έργου ως στρατηγικού.
4. Η Επιτροπή μπορεί να γνωμοδοτεί σχετικά με τα εγκεκριμένα στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης από κράτος μέλος, ο αιτών έχει το δικαίωμα να υποβάλει την αίτηση στην Επιτροπή, η οποία την αξιολογεί εντός 20 εργάσιμων ημερών. Η αξιολόγηση της Επιτροπής είναι ανεξάρτητη της απόφασης του κράτους μέλους.
5. Όταν η Επιτροπή, μετά την αξιολόγησή της σύμφωνα με την παράγραφο 4, επιβεβαιώνει την απόρριψη της αίτησης από το κράτος μέλος, κοινοποιεί στον αιτούντα το συμπέρασμά της με τη μορφή επιστολής. Όταν η αξιολόγηση της Επιτροπής διαφέρει από την αξιολόγηση του κράτους μέλους, το εν λόγω έργο συζητείται στην πλατφόρμα Net-Zero Europe που έχει δημιουργηθεί βάσει του άρθρου 28.
6. Όταν η Επιτροπή ή ένα κράτος μέλος διαπιστώσει ότι ένα στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών έχει υποστεί ουσιαστικές αλλαγές ή ότι δεν πληροί πια τα κριτήρια του άρθρου 10 παράγραφος 1 ή παράγραφος 3, ή εάν η αναγνώρισή του βασίστηκε σε αίτηση που περιείχε εσφαλμένες πληροφορίες, ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο φορέα υλοποίησης έργου. Έπειτα από ακρόαση του φορέα υλοποίησης έργου, το κράτος μέλος μπορεί να ανακαλέσει την απόφαση με την οποία χορηγήθηκε σε έργο το καθεστώς στρατηγικού έργου μηδενικών καθαρών εκπομπών.
7. Τα έργα που δεν αναγνωρίζονται πια ως στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών χάνουν όλα τα δικαιώματα που συνδέονται με το εν λόγω καθεστώς δυνάμει του παρόντος κανονισμού.
8. Η Επιτροπή δημιουργεί και διατηρεί ανοικτά διαθέσιμο μητρώο των στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών.

Καθεστώς προτεραιότητας στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών

1. Οι φορείς υλοποίησης έργου και όλες οι ενδιαφερόμενες αρχές διασφαλίζουν ότι, για τα στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών, οι σχετικές διαδικασίες διεκπεραιώνονται με τον ταχύτερο δυνατό τρόπο σύμφωνα με το ενωσιακό και το εθνικό δίκαιο.
2. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο δίκαιο της Ένωσης, όταν ένα έργο λαμβάνει το καθεστώς του στρατηγικού έργου μηδενικών καθαρών εκπομπών, τα κράτη μέλη χορηγούν στο εν λόγω στρατηγικό έργο μηδενικών καθαρών εκπομπών το καθεστώς της ύψιστης δυνατής εθνικής σημασίας, εφόσον υπάρχει τέτοιο καθεστώς στο εθνικό δίκαιο, και τα εν λόγω έργα αντιμετωπίζονται αναλόγως στις διαδικασίες αδειοδότησης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων και, εάν προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία, τον χωροταξικό σχεδιασμό.
3. Τα στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών θεωρείται ότι συμβάλλουν στην ασφάλεια του εφοδιασμού με στρατηγικές τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση και, ως εκ τούτου, είναι προς το δημόσιο συμφέρον. Όσον αφορά τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 4 και στο άρθρο 16 παράγραφος 1 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, στο άρθρο 4 παράγραφος 7 της οδηγίας 2000/60/ΕΚ και στο άρθρο 9 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2009/147/ΕΚ [ή στο άρθρο 4 παράγραφοι 8 και 8α του κανονισμού για την αποκατάσταση της φύσης,] τα στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών στην Ένωση θεωρείται ότι εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και μπορούν να θεωρούνται έργα υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, εάν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις που ορίζονται στις εν λόγω πράξεις.
4. Όλες οι διαδικασίες επίλυσης διαφορών, οι δικαστικές διαφορές, οι προσφυγές και τα ένδικα μέσα που σχετίζονται με στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών ενώπιον οποιωνδήποτε εθνικών δικαστηρίων ή τμημάτων, συμπεριλαμβανομένης της διαμεσολάβησης ή της διαιτησίας, όταν υφίστανται στο πλαίσιο του εθνικού δικαίου, αντιμετωπίζονται ως επείγουσες, στην περίπτωση και στον βαθμό που το εθνικό δίκαιο σχετικά με τις διαδικασίες αδειοδότησης προβλέπει τέτοιες επείγουσες διαδικασίες και υπό την προϋπόθεση ότι τα κανονικά ισχύοντα δικαιώματα υπεράσπισης ατόμων ή τοπικών κοινοτήτων θα γίνονται σεβαστά. Οι φορείς υλοποίησης στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών συμμετέχουν στις εν λόγω επείγουσες διαδικασίες, κατά περίπτωση.

Άρθρο 13

Διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης για στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών

1. Η διαδικασία αδειοδότησης για στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών δεν υπερβαίνει κανένα από τα ακόλουθα χρονικά όρια:
 - α) 9 μήνες για την κατασκευή ή την επέκταση στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών με ετήσια παραγωγική ικανότητα κάτω από 1 GW·
 - β) 12 μήνες για την κατασκευή στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών με ετήσια παραγωγική ικανότητα πάνω από 1 GW·
 - γ) 18 μήνες για όλες τις αναγκαίες άδειες λειτουργίας τόπου αποθήκευσης σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/EK.
2. Για στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών των οποίων η ετήσια παραγωγική ικανότητα δεν μετράται σε GW, η διαδικασία αδειοδότησης δεν υπερβαίνει το χρονικό όριο των 12 μηνών.
- 2α. Όταν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, τα στάδια της εκτίμησης που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) σημείο i) της εν λόγω οδηγίας δεν περιλαμβάνονται στη διάρκεια της διαδικασίας αδειοδότησης που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2.

Άρθρο 14

Επιτάχυνση της υλοποίησης στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών

1. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη αναλαμβάνουν, κατά περίπτωση, δραστηριότητες για την επιτάχυνση και την προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων σε στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών. Με την επιφύλαξη του άρθρου 107 και του άρθρου 108 της ΣΛΕΕ, οι εν λόγω δραστηριότητες μπορεί να περιλαμβάνουν την παροχή και τον συντονισμό της στήριξης στρατηγικών έργων μηδενικών εκπομπών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης σε χρηματοδότηση.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν διοικητική στήριξη σε στρατηγικά έργα μηδενικών καθαρών εκπομπών για να διευκολύνουν την έγκαιρη και αποτελεσματική υλοποίησή τους, μεταξύ άλλων παρέχοντας:

- α) συνδρομή για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις ισχύουσες διοικητικές υποχρεώσεις και υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων·
- β) συνδρομή σε φορείς υλοποίησης έργου για την ενημέρωση του κοινού, για την αύξηση της αποδοχής του έργου από το κοινό.

Άρθρο 15

Συντονισμός της χρηματοδότησης

1. Η πλατφόρμα Net-Zero Europe, όπως θεσπίζεται στο άρθρο 28, συζητά για τις χρηματοδοτικές ανάγκες και τα σημεία συμφόρησης των στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών, τις πιθανές βέλτιστες πρακτικές, ιδίως για την ανάπτυξη διασυνοριακών αλυσίδων εφοδιασμού της ΕΕ, κυρίως βάσει τακτικών επαφών με τις σχετικές βιομηχανικές συμμαχίες.
2. Η πλατφόρμα Net-Zero Europe, κατόπιν αιτήματος του φορέα υλοποίησης στρατηγικού έργου μηδενικών καθαρών εκπομπών, συζητά και παρέχει συμβουλές σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να συμπληρωθεί η χρηματοδότηση του έργου του, λαμβάνοντας υπόψη την ήδη εξασφαλισμένη χρηματοδότηση και συνεκτιμώντας τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:
 - α) πρόσθετες ιδιωτικές πηγές χρηματοδότησης·
 - β) στήριξη μέσω πόρων από τον Όμιλο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ή άλλα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης·
 - γ) υφιστάμενα μέσα και προγράμματα των κρατών μελών, μεταξύ άλλων από εθνικές αναπτυξιακές τράπεζες, ιδρύματα και οργανισμούς εξαγωγικών πιστώσεων·
 - δ) συναφή ενωσιακή χρηματοδότηση και χρηματοδοτικά προγράμματα.

Κεφάλαιο III

Ικανότητα έγχυσης CO₂

Άρθρο 16

Στόχος για την ικανότητα έγχυσης CO₂ σε επίπεδο Ένωσης

1. Έως το 2030 θα επιτευχθεί ετήσια ικανότητα έγχυσης τουλάχιστον 50 εκατομμυρίων τόνων CO₂ σε τόπους αποθήκευσης που βρίσκονται στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες της ή στην υφαλοκρηπίδα της, κατά την έννοια της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS), οι οποίοι δεν συνδυάζονται με ενισχυμένη ανάκτηση υδρογονανθράκων (EHR).
2. Όλοι οι τόποι αποθήκευσης σχεδιάζονται έτσι ώστε να λειτουργούν για τουλάχιστον πέντε έτη και τηρούν τις αρχές της δίκαιης και ανοικτής πρόσβασης, παρεχόμενης με διαφάνεια και αμεροληψία, όπως προβλέπεται στην οδηγία 2009/31/EK.

Άρθρο 17

Διαφάνεια των δεδομένων ικανότητας αποθήκευσης CO₂

1. Εντός 6 μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη:
 - α) δημοσιοποιούν δεδομένα σχετικά με όλες τις περιοχές όπου θα μπορούσαν να αδειοδοτηθούν τόποι αποθήκευσης CO₂ στην επικράτειά τους, συμπεριλαμβανομένων των αλατούχων υδροφορέων, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων σχετικά με την προστασία των εμπιστευτικών πληροφοριών·

- β) υποχρεώνουν τις οντότητες που διαθέτουν ή διέθεταν στο παρελθόν άδεια όπως ορίζεται στο άρθρο 1 σημείο 3 της οδηγίας 94/22/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁶, εντός της επικράτειάς τους, να δημοσιοποιούν όλα τα γεωλογικά δεδομένα που αφορούν εγκαταστάσεις παραγωγής που έχουν παροπλιστεί ή των οποίων ο παροπλισμός έχει κοινοποιηθεί στην αρμόδια αρχή, εκτός εάν η οντότητα έχει υποβάλει αίτηση για άδεια εξερεύνησης σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/EK·
- γ) για τους σκοπούς του στοιχείου α), τα δεδομένα περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις πληροφορίες που ζητούνται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές προς τα κράτη μέλη για την επικαιροποίηση των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα για την περίοδο 2021-2030.

2. Εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, και κάθε έτος μετέπειτα, κάθε κράτος μέλος υποβάλλει στην Επιτροπή έκθεση στην οποία περιγράφονται:

- α) έργα δέσμευσης CO₂ που βρίσκονται σε εξέλιξη και εκτίμηση των αντίστοιχων αναγκών και σχεδίων για ικανότητες μεταφοράς, έγχυσης και αποθήκευσης·
- β) έργα μεταφοράς και αποθήκευσης CO₂ που βρίσκονται σε εξέλιξη στην επικράτειά του, συμπεριλαμβανομένης της κατάστασης αδειοδότησης βάσει της οδηγίας 2009/31/EK και των αναμενόμενων ημερομηνιών για την τελική επενδυτική απόφαση και την έναρξη λειτουργίας·
- γ) τα εθνικά μέτρα στήριξης που έχουν θεσπιστεί ή πρόκειται να θεσπιστούν για την προώθηση των έργων που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β), καθώς και μέτρα που αφορούν τη διασυνοριακή μεταφορά CO₂.

3. Αν σε κάποιο κράτος μέλος δεν υλοποιείται κανένα έργο αποθήκευσης CO₂, το εν λόγω κράτος μέλος υποβάλλει στοιχεία όσον αφορά τα σχέδιά του για να διευκολύνει την απανθρακοποίηση ή να αναπτύξει τη διασυνοριακή μεταφορά CO₂.

³⁶ Οδηγία 94/22/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 1994, για τους όρους χορήγησης και χρήσης των αδειών αναζήτησης, εξερεύνησης και παραγωγής υδρογονανθράκων (ΕΕ L 164 της 30.6.1994, σ. 3).

Άρθρο 18

Συνεισφορά αδειοδοτημένων παραγωγών πετρελαίου και αερίου

1. Κάθε οντότητα που κατέχει άδεια, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 σημείο 3) της οδηγίας 94/22/EK, υπόκειται σε ατομική συνεισφορά στην επίτευξη του στόχου για διαθέσιμη ικανότητα έγχυσης CO₂ σε επίπεδο Ένωσης που ορίζεται στο άρθρο 16. Οι εν λόγω ατομικές συνεισφορές υπολογίζονται αναλογικά, με βάση το μερίδιο κάθε οντότητας στην παραγωγή αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου της Ένωσης από την 1η Ιανουαρίου 2020 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023, και συνίστανται σε ικανότητα έγχυσης CO₂ σε τόπο αποθήκευσης που έχει λάβει άδεια σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/EK σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και διατίθεται στην αγορά έως το 2030. Οι οντότητες με παραγωγή αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου κάτω από ένα ορισμένο όριο, όπως καθορίζεται σύμφωνα με κατ' εξουσιοδότηση πράξη δυνάμει της παραγράφου 7, εξαιρούνται από τον υπολογισμό αυτόν και δεν υπόκεινται σε συνεισφορά.
2. Εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη προσδιορίζουν και υποβάλλουν έκθεση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τις οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και τους οικείους όγκους παραγωγής αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου από την 1η Ιανουαρίου 2020 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023.
3. Μετά την παραλαβή των εκθέσεων που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 2, η Επιτροπή, αφού ζητήσει τη γνώμη των κρατών μελών και των ενδιαφερόμενων μερών, προσδιορίζει τις συνεισφορές των οντοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στον ενωσιακό στόχο ικανότητας έγχυσης CO₂ έως το 2030.
4. Εντός δώδεκα μηνών από την έναρξη ισχύος του κανονισμού, οι οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υποβάλλουν στην Επιτροπή σχέδιο στο οποίο περιγράφεται λεπτομερώς ο τρόπος με τον οποίο προτίθενται να καλύψουν τη συνεισφορά τους στην επίτευξη του ενωσιακού στόχου για την ικανότητα έγχυσης CO₂ έως το 2030. Τα εν λόγω σχέδια:
 - α) επιβεβαιώνουν τη συνεισφορά της οντότητας, εκφραζόμενη ως στοχευόμενη ποσότητα νέας ικανότητας αποθήκευσης και έγχυσης CO₂ που θα έχει τεθεί σε λειτουργία έως το 2030·
 - β) προσδιορίζουν τα μέσα και τα ορόσημα για την επίτευξη της στοχευόμενης ποσότητας.

5. Για να καλύψουν τις στοχευόμενες ποσότητες διαθέσιμης ικανότητας έγχυσης, οι οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 μπορούν να προβούν σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες ενέργειες:
- α) να αναπτύξουν έργα αποθήκευσης CO₂ μεμονωμένα ή σε συνεργασία·
 - β) να συνάψουν συμφωνίες με άλλες οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1·
 - γ) να συνάψουν συμφωνίες με τρίτους φορείς υλοποίησης έργου αποθήκευσης ή επενδυτές για την επίτευξη της συνεισφοράς τους.
6. Δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού και, στη συνέχεια, κάθε έτος, οι οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υποβάλλουν έκθεση στην Επιτροπή στην οποία περιγράφεται λεπτομερώς η πρόοδός τους όσον αφορά την κάλυψη της συνεισφοράς τους. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί τις εν λόγω εκθέσεις.
- 6α. Κατά παρέκκλιση, ένα κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή να εξαιρέσει τις οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 από ατομική συνεισφορά σε σχέση με τις παραγωγικές δραστηριότητες που έχουν ασκήσει στο έδαφος του εν λόγω κράτους μέλους από την 1η Ιανουαρίου 2020 έως την 31η Δεκεμβρίου 2023, υπό τις εξής προϋποθέσεις:
- α) η συνολική ετήσια ικανότητα έγχυσης όλων των τόπων αποθήκευσης τους οποίους εκμεταλλεύεται οποιαδήποτε οντότητα ευρισκόμενη στο έδαφος του κράτους μέλους, η οποία έχει λάβει άδεια αποθήκευσης κατά την έννοια της οδηγίας 2009/31/ΕΚ και έχει λάβει τελική επενδυτική απόφαση, υπερβαίνει το άθροισμα των ατομικών συνεισφορών των οντοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 όσον αφορά τις συναφείς παραγωγικές δραστηριότητες. Οι ετήσιες ικανότητες έγχυσης που συνδέονται με τους εν λόγω τόπους αποθήκευσης αντιστοιχούν σε εκείνες που αναφέρονται στις άδειες αποθήκευσης και στις τελικές επενδυτικές αποφάσεις και συμβάλλουν στον ενωσιακό στόχο για τη διαθέσιμη ικανότητα έγχυσης CO₂ που καθορίζεται στο άρθρο 16·
 - β) η αίτηση υποβάλλεται πριν από το τέλος του 2027.
- Εφόσον πληρούνται οι δύο ανωτέρω προϋποθέσεις, η Επιτροπή εκδίδει απόφαση με την οποία απαλλάσσει τις οικείες οντότητες, που αναφέρονται στην παράγραφο 1, από την ατομική συνεισφορά τους σε σχέση με τις παραγωγικές δραστηριότητες που έχουν ασκήσει στο έδαφος του κράτους μέλους που υποβάλλει το αίτημα.

Οι απαλλασσόμενες οντότητες μπορούν να συνάπτουν συμφωνίες σύμφωνα με την παράγραφο 5 στοιχεία β) και γ) μόνο για τυχόν ικανότητα έγχυσης που υπερβαίνει την ατομική συνεισφορά από την οποία απαλλάσσονται και το άθροισμα των μεμονωμένων εισφορών που έτυχε απαλλαγής.

Ένα έτος μετά την απόφαση εξαίρεσης και στη συνέχεια ανά έτος, το κράτος μέλος υποβάλλει έκθεση στην Επιτροπή στην οποία περιγράφεται λεπτομερώς η πρόοδος των εξαιρούμενων οντοτήτων όσον αφορά την επίτευξη της συνεισφοράς τους στον στόχο της Ένωσης για τη διαθέσιμη ικανότητα έγχυσης CO₂ που καθορίζεται στο άρθρο 16. Η Επιτροπή δημοσιοποιεί τις εν λόγω εκθέσεις.

- 6β. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2028, η Επιτροπή αξιολογεί, με βάση τις εκθέσεις δυνάμει του άρθρου 31 παράγραφος 1 στοιχείο β) και του άρθρου 31 παράγραφος 7, τη σχέση μεταξύ αφενός της ζήτησης για ικανότητα έγχυσης από έργα δέσμευσης CO₂ που βρίσκονται σε εξέλιξη ή προβλέπεται να τεθούν σε λειτουργία έως το 2030 και αφετέρου του αθροίσματος των ατομικών συνεισφορών των οντοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σε ό,τι αφορά τις παραγωγικές δραστηριότητες στο έδαφος ενός δεδομένου κράτους μέλους. Σε περίπτωση σημαντικής ανισορροπίας, το οικείο κράτος μέλος μπορεί κατ' εξαίρεση να ζητήσει από την Επιτροπή παρέκκλιση όσον αφορά την ημερομηνία εκπλήρωσης των μεμονωμένων συνεισφορών.
7. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 32 για να συμπληρώνει τον παρόντα κανονισμό όσον αφορά:
- α) τους κανόνες σχετικά με τον προσδιορισμό των οντοτήτων που υπόκεινται σε συνεισφορά σύμφωνα με την παράγραφο 1, περιλαμβανομένου του ορίου κάτω από το οποίο οι οντότητες απαλλάσσονται από τη συνεισφορά·
 - α) τους τρόπους με τους οποίους οι συμφωνίες μεταξύ των οντοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και οι επενδύσεις σε ικανότητα αποθήκευσης υπό την κατοχή τρίτων λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη της ατομικής συνεισφοράς τους σύμφωνα με την παράγραφο 5 στοιχεία β) και γ)·

- β) το περιεχόμενο των εκθέσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 6 στοιχείο γ)· τους όρους υπό τους οποίους η Επιτροπή μπορεί να απαλλάσσει οντότητες από μέρος της ατομικής συνεισφοράς τους σύμφωνα με την παράγραφο 6α.

Κεφάλαιο IV

Πρόσβαση στις αγορές

Άρθρο 19

Συμβολή στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων

1. Για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών 2014/23/ΕΕ, 2014/24/ΕΕ ή 2014/25/ΕΕ, όταν οι συμβάσεις έχουν ως μέρος του αντικειμένου τους κάποια από τις στρατηγικές τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών που παρατίθενται στο άρθρο 3β του παρόντος κανονισμού, ή στην περίπτωση συμβάσεων έργων που περιλαμβάνουν τέτοια τεχνολογία, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς εφαρμόζουν ελάχιστες υποχρεωτικές απαιτήσεις όσον αφορά την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, όπως ορίζεται στις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4.
Αυτό δεν εμποδίζει τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς να χρησιμοποιούν άλλες ελάχιστες απαιτήσεις ή κριτήρια ανάθεσης σε σχέση με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα.
3. Οι ελάχιστες υποχρεωτικές απαιτήσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, λαμβάνουν, κατά περίπτωση, τις εξής μορφές:
 - α) τεχνικές προδιαγραφές ή απαιτήσεις κατά την έννοια του άρθρου 36 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, της παραγράφου 1 του παραρτήματος VII της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και του άρθρου 60 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ ή
 - β) όρους εκτέλεσης της σύμβασης κατά την έννοια του άρθρου 70 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και του άρθρου 87 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ και των γενικών αρχών της οδηγίας 2014/23/ΕΕ.
4. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για τον προσδιορισμό των ελάχιστων απαιτήσεων περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Για την έκδοση αυτής της εκτελεστικής πράξης λαμβάνονται υπόψη τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) η κατάσταση της αγοράς σε επίπεδο Ένωσης όσον αφορά τις σχετικές τεχνολογίες,
- β) διατάξεις σχετικά με την περιβαλλοντική βιωσιμότητα που ορίζονται σε άλλες νομοθετικές και μη νομοθετικές πράξεις της Ένωσης εφαρμοστέες σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που καλύπτονται από την υποχρέωση που ορίζεται στην παράγραφο 1,
- γ) οι διεθνείς δεσμεύσεις της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της ΣΔΣ και άλλων διεθνών συμφωνιών από τις οποίες δεσμεύεται η Ένωση.

Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται εντός 9 μηνών μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 3.

5. Η συμβολή της υποβαλλόμενης προσφοράς στην ανθεκτικότητα λαμβάνεται υπόψη στην περίπτωση διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων εφόσον οι συμβάσεις έχουν ως μέρος του αντικειμένου τους κάποια από τις στρατηγικές τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών που παρατίθενται στο άρθρο 3β του παρόντος κανονισμού, ή στην περίπτωση συμβάσεων έργων που περιλαμβάνουν τέτοια τεχνολογία, καθώς και στην περίπτωση συμβάσεων που ανατίθενται βάσει συμφωνίας-πλαισίου, όταν η εκτιμώμενη αξία των εν λόγω συμβάσεων είναι ίση ή μεγαλύτερη από τις αξίες που προβλέπονται στο άρθρο 8 της οδηγίας 2014/23/ΕΕ, στο άρθρο 4 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και στο άρθρο 15 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

Κατά τη στιγμή της προκήρυξης του διαγωνισμού ή της έναρξης της εν λόγω διαδικασίας, εφόσον η Επιτροπή έχει διαπιστώσει, σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 2, ότι το μερίδιο του εφοδιασμού από τρίτη χώρα μιας συγκεκριμένης στρατηγικής τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών ή των συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων που χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή των εν λόγω προϊόντων αντιπροσωπεύει πάνω από 50 % του εφοδιασμού με τη συγκεκριμένη στρατηγική τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών ή τα συγκεκριμένα κατασκευαστικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή των εν λόγω προϊόντων εντός της Ένωσης, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς περιλαμβάνουν τους ακόλουθους όρους για τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1:

- α) υποχρέωση να μην υπερβαίνεται στις προμήθειες το ποσοστό του 50 % της αξίας της συγκεκριμένης στρατηγικής τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο από την τρίτη χώρα όπως καθορίζεται από την Επιτροπή·

- β) υποχρέωση, καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης, τα κύρια κατασκευαστικά στοιχεία της στρατηγικής τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο, τα οποία αποτελούν αντικείμενο εφοδιασμού ή προμήθειας κατά την εκτέλεση της σύμβασης, να μην αντιστοιχούν σε άνω του 50 % της αξίας των κύριων κατασκευαστικών στοιχείων της συγκεκριμένης στρατηγικής τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο, ανεξάρτητα από το αν τα εν λόγω κατασκευαστικά στοιχεία αποτελούν αντικείμενο εφοδιασμού ή προμήθειας απευθείας από τον επιτυγχόντα προσφέροντα ή από υπεργολάβο από την τρίτη χώρα όπως ορίζεται από την Επιτροπή·
- γ) υποχρέωση να παράσχουν στην αναθέτουσα αρχή ή στον αναθέτοντα φορέα, κατόπιν αιτήματός τους, επαρκή αποδεικτικά στοιχεία που αντιστοιχούν στο στοιχείο α) ή β), το αργότερο κατά την ολοκλήρωση της εκτέλεσης της σύμβασης·
- δ) υποχρέωση να καταβάλουν αναλογικό τέλος, σε περίπτωση μη τήρησης των όρων που αναφέρονται στο στοιχείο α) ή β), ίσο με τουλάχιστον 5 % της αξίας των συγκεκριμένων στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της σύμβασης που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο.

Για τις συμβάσεις που καλύπτονται από το παράρτημα Ι της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη ΣΔΣ, καθώς και από άλλες σχετικές διεθνείς συμφωνίες από τις οποίες δεσμεύεται η Ένωση, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς δεν εφαρμόζουν τις απαιτήσεις των στοιχείων α) έως δ) σε οικονομικούς φορείς πηγών προερχόμενους από πηγές εφοδιασμού που συγκαταλέγονται στους υπογράφοντες των λόγω συμφωνιών.

Αυτό δεν εμποδίζει τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς να χρησιμοποιούν πρόσθετα μη τιμολογιακά κριτήρια.

- 6. Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς μπορούν, κατ' εξαίρεση, να αποφασίσουν να μην εφαρμόσουν τις παραγράφους 1, 2, 3 και 5 όταν:

- α) η απαιτούμενη τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών μπορεί να παρασχεθεί μόνο από συγκεκριμένο οικονομικό φορέα ως προμηθευτή και δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης·

- β) δεν υποβλήθηκαν κατάλληλες προσφορές ή κατάλληλες αιτήσεις συμμετοχής σε προηγούμενη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης·
- γ) η εφαρμογή τους θα υποχρέωνε την αναθέτουσα αρχή ή τον αναθέτοντα φορέα να αγοράσουν εξοπλισμό με δυσανάλογο κόστος ή τεχνικά χαρακτηριστικά διαφορετικά από εκείνα του υπάρχοντος εξοπλισμού ή θα οδηγούσε σε ασυμβατότητα ή τεχνικές δυσκολίες στη λειτουργία και τη συντήρηση.

Διαφορές εκτιμώμενου κόστους άνω του 20 %, με βάση αντικειμενικά και διαφανή δεδομένα, μπορούν να τεκμαίρονται δυσανάλογες από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς.

Η παρούσα διάταξη δεν θίγει τη δυνατότητα αποκλεισμού των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 69 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 84 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.

Άρθρο 20

Δημοπρασίες για την ανάπτυξη πηγών ανανεώσιμης ενέργειας

1. Κατά τον σχεδιασμό δημοπρασιών για την ανάπτυξη ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και όταν επιτρέπεται η συμμετοχή τεχνολογιών που απαριθμούνται ως στρατηγικές τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών δυνάμει του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη περιλαμβάνουν:
 - α) κριτήρια προεπιλογής σχετικά με την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά, την κυβερνοασφάλεια και την ασφάλεια των δεδομένων καθώς και σχετικά με την ικανότητα πλήρους και έγκαιρης υλοποίησης του έργου·
 - β) κριτήρια προεπιλογής διαφορετικά από τα αναφερόμενα στο στοιχείο α) ή κριτήρια ανάθεσης για την αξιολόγηση της συμβολής της δημοπρασίας στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 1α.

Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη του άρθρου 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, καθώς και των διεθνών υποχρεώσεων της Ένωσης.

1α. Η συμβολή των δημοπρασιών στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα βασίζεται στο κριτήριο που ορίζεται στο στοιχείο α) και σε τουλάχιστον ένα από τα κριτήρια που ορίζονται στα στοιχεία β) έως δ), τα οποία είναι αντικειμενικά, διαφανή και αμερόληπτα:

α) συμβολή στην ανθεκτικότητα, λαμβανομένου υπόψη του μεριδίου των προερχόμενων από τρίτη χώρα στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων που χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή των εν λόγω προϊόντων που αντιπροσωπεύουν πάνω από το 50 % του εφοδιασμού με τη συγκεκριμένη στρατηγική τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών εντός της Ένωσης.

Για τους σκοπούς του στοιχείου α), η χώρα καταγωγής προσδιορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

β) περιβαλλοντική βιωσιμότητα που υπερβαίνει τις ελάχιστες απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

γ) συμβολή στην καινοτομία με παροχή εντελώς νέων λύσεων ή με βελτίωση συγκρίσιμων προηγμένων λύσεων.

δ) συμβολή στην ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος.

Αυτό δεν εμποδίζει τη χρήση από τα κράτη μέλη πρόσθετων μη τιμολογιακών κριτηρίων επιπλέον όσων απαριθμούνται στην παρούσα παράγραφο 1α.

Η Επιτροπή θα εκδώσει εκτελεστική πράξη που θα προσδιορίζει περαιτέρω τα κριτήρια προεπιλογής και ανάθεσης.

Η εν λόγω εκτελεστική πράξη εκδίδεται εντός 9 μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 34 παράγραφος 3.

2. Όταν εφαρμόζονται ως κριτήρια ανάθεσης, τα κράτη μέλη δίνουν σε καθένα από τα κριτήρια για την αξιολόγηση της συνεισφοράς βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας της δημοπρασίας ελάχιστο συντελεστή στάθμισης 5 % και συνδυασμένο συντελεστή στάθμισης μεταξύ 15 % και 30 % των κριτηρίων ανάθεσης. Αυτό ισχύει με την επιφύλαξη της δυνατότητας να δοθεί υψηλότερη βαρύτητα στα κριτήρια που αναφέρονται στην παράγραφο 1α στοιχεία β), γ) και δ), σύμφωνα με τυχόν όρια για τα μη τιμολογιακά κριτήρια που καθορίζονται βάσει των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις.
3. Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις παραμέτρους που σχετίζονται με τα κριτήρια προεπιλογής και ανάθεσης που ορίζονται στην παράγραφο 1 όταν η εφαρμογή τους θα οδηγούσε σε δυσανάλογο κόστος. Διαφορές εκτιμώμενου κόστους άνω του 15 %, με βάση αντικειμενικά και επαληθεύσιμα δεδομένα, μπορούν να τεκμαίρονται δυσανάλογες από τα κράτη μέλη.
4. Οι παράγραφοι 1 έως 3 εφαρμόζονται σε τουλάχιστον 20 % του όγκου που δημοπρατείται ετησίως ανά κράτος μέλος. Από την έναρξη ισχύος της εκτελεστικής πράξης που αναφέρεται στην παράγραφο 5, οι παράγραφοι 1 έως 3 εφαρμόζονται στον όγκο που δημοπρατείται ετησίως ανά κράτος μέλος, όπως ορίζεται στην εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στην παράγραφο 5.
5. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027 και στη συνέχεια ανά διετία, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό των μεριδίων του όγκου που δημοπρατείται ετησίως ανά κράτος μέλος στα οποία εφαρμόζονται οι παράγραφοι 1 έως 3, και για τη μείωση του ορίου των διαφορών εκτιμώμενου κόστους που αναφέρονται στην παράγραφο 3. Ο προσδιορισμός του μεριδίου του όγκου που δημοπρατείται βασίζεται σε συνολική αξιολόγηση σχετικά με την εφαρμογή των κριτηρίων ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας για τις δημοπρασίες ανανεώσιμης ενέργειας και τον αντίκτυπό τους στην επιτάχυνση της ανάπτυξης τεχνολογιών ανανεώσιμης ενέργειας.

Η εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο εξασφαλίζει επαρκή χρόνο για την εφαρμογή, προβλέποντας τουλάχιστον 12 μήνες μετά την έναρξη ισχύος της εκτελεστικής πράξης, προκειμένου να προσαρμοστεί η εθνική νομοθεσία και ο σχεδιασμός των δημοπρασιών.

6. Για τον υπολογισμό των ποσοτήτων που δημοπρατούνται ετησίως ανά κράτος μέλος μπορούν να εξαιρεθούν οι ακόλουθες δημοπρασίες:
- α) δημοπρασίες για συγκεκριμένη τεχνολογία, όταν όλες οι δημοπρασίες των προηγούμενων 2 ετών συγκέντρωσαν χαμηλό αριθμό συμμετοχών·
 - β) δημοπρασίες για εγκαταστάσεις μέγιστου μεγέθους έργου 10 MW.
7. Για να διευκολυνθεί η υλοποίηση για όλα τα κράτη μέλη, ιδίως για εκείνα με χαμηλό αριθμό δημοπρασιών, τα κράτη μέλη που δεν έχουν προκηρύξει περισσότερες από 2 δημοπρασίες ετησίως κατά την τελευταία διετία, μπορούν να υπολογίζουν το μερίδιο των δημοπρασιών στις οποίες εφαρμόζονται μη τιμολογιακά κριτήρια για τη διετία.

Άρθρο 21

Άλλες μορφές δημόσιας παρέμβασης

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης και του άρθρου 4 της οδηγίας 2018/2001³⁷ και σύμφωνα με τις διεθνείς δεσμεύσεις της Ένωσης, όταν αποφασίζεται η θέσπιση νέων καθεστώτων ή η επικαιροποίηση υφιστάμενων καθεστώτων προς όφελος νοικοκυριών, εταιρειών ή καταναλωτών τα οποία παρέχουν κίνητρα για την αγορά τελικών προϊόντων στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, τα κράτη μέλη, οι περιφερειακές ή τοπικές αρχές, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις που αποτελούνται από μία ή περισσότερες από τις εν λόγω αρχές ή έναν ή περισσότερους από τους εν λόγω οργανισμούς δημοσίου δικαίου τα σχεδιάζουν με τρόπο ώστε να προωθούν την αγορά, από τους δικαιούχους, τελικών προϊόντων στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών με υψηλή συμβολή στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 21 παράγραφος 3α, παρέχοντας πρόσθετη ανάλογη οικονομική αποζημίωση.

³⁷ Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.

2. Η πρόσθετη οικονομική αποζημίωση που χορηγείται από τις αρχές σύμφωνα με την παράγραφο 1, λόγω της εφαρμογής των κριτηρίων που αναφέρονται στο άρθρο 21 παράγραφος 3α στοιχεία α), γ) και δ), δεν υπερβαίνει το 5 % του κόστους του τελικού προϊόντος τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών για τον καταναλωτή.
3. Κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή καθεστώτος που εμπίπτει στην παράγραφο 1, η αρχή βασίζεται σε ανοικτή, αμερόληπτη και διαφανή διαδικασία για την αξιολόγηση της συμβολής στην ανθεκτικότητα και τη βιωσιμότητα των διαθέσιμων στην αγορά τελικών προϊόντων στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών. Κάθε τελικό προϊόν στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών δικαιούται να υποβάλει αίτηση ένταξης στο καθεστώς οποιαδήποτε στιγμή. Η αρχή καθορίζει ελάχιστη βαθμολογία για την επιλεξιμότητα των τελικών προϊόντων στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών για πρόσθετη οικονομική αποζημίωση στο πλαίσιο του καθεστώτος στήριξης.
- 3α. Η συμβολή άλλων μορφών δημόσιας παρέμβασης στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα βασίζεται στα ακόλουθα κριτήρια, τα οποία είναι αντικειμενικά, διαφανή και δεν εισάγουν διακρίσεις:
- α) συμβολή στην ανθεκτικότητα, λαμβανομένου υπόψη του ποσοστού των στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή των συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων που χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή των εν λόγω προϊόντων που προέρχεται από τρίτη χώρα η οποία αντιπροσωπεύει πάνω από το 50 % του εφοδιασμού με τη συγκεκριμένη στρατηγική τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών εντός της Ένωσης·
- και σε τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα:
- β) περιβαλλοντική βιωσιμότητα που υπερβαίνει τις ελάχιστες απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας·
- γ) συμβολή στην καινοτομία με παροχή εντελώς νέων λύσεων ή με βελτίωση συγκρίσιμων προηγμένων λύσεων·
- δ) συμβολή στην ενοποίηση του ενεργειακού συστήματος.

Αυτό δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν πρόσθετα μη τιμολογιακά κριτήρια πέραν όσων απαριθμούνται στην παρούσα παράγραφο 3α.

Για τους σκοπούς του στοιχείου α), η χώρα προέλευσης προσδιορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

4. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν σε ενιαίο ιστότοπο ελεύθερης πρόσβασης όλες τις πληροφορίες σχετικά με τα καθεστώτα σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 για κάθε σχετικό τελικό προϊόν στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών.

Άρθρο 22

Συντονισμός των πρωτοβουλιών για την πρόσβαση στην αγορά

1. Η Επιτροπή παρέχει καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή των κριτηρίων για την αξιολόγηση της συμβολής, στην ανθεκτικότητα και στη βιωσιμότητα, διαθέσιμων προϊόντων που καλύπτονται από τις μορφές δημόσιας παρέμβασης που εμπίπτουν στα άρθρα 19, 20 και 21.
2. Για την αξιολόγηση της συμβολής στην ανθεκτικότητα, η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστική πράξη που προβλέπει κατάλογο για κάθε ένα από τα τελικά προϊόντα στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και τα κύρια κατασκευαστικά στοιχεία τους. Η εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης όπως ορίζεται στο άρθρο 34 παράγραφος 3.

Με βάση την εκτελεστική πράξη που αναφέρεται στο εδάφιο 1, η Επιτροπή παρέχει επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τα μερίδια του εφοδιασμού της Ένωσης από διαφορετικές τρίτες χώρες κατά το τελευταίο έτος για το οποίο υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για καθεμία από τις στρατηγικές τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και τα κύρια κατασκευαστικά στοιχεία τους. Η χώρα προέλευσης_ προσδιορίζεται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

3. Η πλατφόρμα Net-Zero Europe συζητά για τα μέτρα που λαμβάνουν τα κράτη μέλη για την εφαρμογή των άρθρων 19 έως 21 και ανταλλάσσει βέλτιστες πρακτικές, μεταξύ άλλων, όσον αφορά την πρακτική χρήση κριτηρίων που καθορίζουν τη συμβολή στη βιωσιμότητα και στην ανθεκτικότητα στις δημόσιες συμβάσεις ή καθεστώτων που παρέχουν κίνητρα για την αγορά τελικών προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών.

Κεφάλαιο V

Ενίσχυση δεξιοτήτων για τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας

Άρθρο 23

Ευρωπαϊκές ακαδημίες της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών

1. Σεβόμενη πλήρως την αρμοδιότητα των κρατών μελών στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, η Επιτροπή δύναται να στηρίζει, μεταξύ άλλων μέσω της παροχής αρχικής χρηματοδότησης, τη δρομολόγηση ευρωπαϊκών ακαδημιών της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών, οι οποίες έχουν στόχο:
- α) την ανάπτυξη, με σκοπό την προαιρετική χρήση από τα κράτη μέλη και από παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης στις επικράτειές τους, προγραμμάτων μάθησης, περιεχομένου και υλικού μάθησης και κατάρτισης για κατάρτιση και εκπαίδευση, όπως σχετικά με την ανάπτυξη, την παραγωγή, την εγκατάσταση, τη θέση σε λειτουργία, τη λειτουργία, τη συντήρηση, την επισκευή, τον οικολογικό σχεδιασμό, την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, αλλά και σχετικά με τις πρώτες ύλες, καθώς και για την υποστήριξη των ικανοτήτων των δημόσιων αρχών και κυρίως εκείνων που είναι αρμόδιες για την έκδοση αδειών και εγκρίσεων που αναφέρονται στο κεφάλαιο II και των αναθετουσών αρχών που αναφέρονται στο κεφάλαιο IV του παρόντος κανονισμού·
 - β) την προώθηση της προαιρετικής χρήσης των προγραμμάτων, του περιεχομένου και του υλικού μάθησης από τους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης στα κράτη μέλη·
 - β1) την παροχή στήριξης στους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης που χρησιμοποιούν τα προγράμματα, το περιεχόμενο και το υλικό μάθησης που παράγουν οι ακαδημίες προκειμένου να ενισχυθεί η ποιότητα της προσφερόμενης κατάρτισης·

γ) την ανάπτυξη διαπιστευτηρίων, συμπεριλαμβανομένων, εάν κρίνεται σκόπιμο, μικροδιαπιστευτηρίων, για προαιρετική χρήση από τα κράτη μέλη και από παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης στις επικράτειές τους, για να βελτιωθεί η διαφάνεια των δεξιοτήτων που αποκτώνται και να ενισχυθεί η δυνατότητα μετακίνησης μεταξύ θέσεων εργασίας και η διασυνοριακή κινητικότητα του εργατικού δυναμικού, για να προαχθεί η αντιστοίχιση με τις σχετικές θέσεις εργασίας μέσω εργαλείων όπως το δίκτυο ευρωπαϊκών υπηρεσιών απασχόλησης (EURES) και η πλατφόρμα EURAXESS, καθώς και για να προσδιορίζεται ότι ένα πρόγραμμα μάθησης ή ένα υλικό μάθησης έχει αναπτυχθεί από ευρωπαϊκή ακαδημία της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών.

2. Οι ευρωπαϊκές ακαδημίες της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών παράγουν ισορροπημένο ως προς τα φύλα περιεχόμενο, συμβάλλουν στην αντιμετώπιση των στερεότυπων που αφορούν το φύλο και δίνουν ιδιαίτερη προσοχή στην ανάγκη ενεργοποίησης περισσότερων γυναικών και νέων που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης, και ηλικιωμένων και προσώπων με αναπηρίες για την αγορά εργασίας.

Άρθρο 24

Νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα στις βιομηχανίες μηδενικών καθαρών εκπομπών και αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων

1. Το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025, και ανά διετία μετέπειτα, τα κράτη μέλη επιδιώκουν να προσδιορίσουν αν τα προγράμματα μάθησης που αναπτύσσονται από τις ευρωπαϊκές ακαδημίες της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών είναι ισοδύναμα με τα ειδικά προσόντα που απαιτούνται από το κράτος μέλος υποδοχής για την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένες δραστηριότητες εντός του πεδίου ενός επαγγέλματος με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών στο εν λόγω κράτος μέλος.

2. Εάν ένα κράτος μέλος καταλήξει στο συμπέρασμα ότι τα προγράμματα μάθησης που αναπτύσσονται από τις ευρωπαϊκές ακαδημίες της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών είναι ισοδύναμα με τα ειδικά προσόντα που απαιτούνται από το κράτος μέλος υποδοχής για την πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένες δραστηριότητες εντός του πεδίου ενός επαγγέλματος με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών, τα καθιστά δημόσια και εύκολα προσβάσιμα στο διαδίκτυο. Επιπροσθέτως, διευκολύνει την αναγνώριση των διαπιστευτηρίων που εκδίδονται από παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης βάσει των προγραμμάτων μάθησης που έχουν αναπτύξει οι ακαδημίες, σύμφωνα με την οδηγία 2005/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³⁸, όταν ο κάτοχος τέτοιου διαπιστευτηρίου ζητεί πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2005/36/EK, το οποίο έχει ιδιαίτερη σημασία για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών, εκλαμβάνοντας το διαπιστευτήριο ως απόδειξη τυπικών προσόντων, σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας 2005/36/EK.
3. Όταν η πρόσβαση σε επάγγελμα ιδιαίτερης σημασίας για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών είναι νομοθετικά κατοχυρωμένη κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2005/36/EK, συστήνεται στα κράτη μέλη να εργαστούν για την ανάπτυξη ενός κοινού συνόλου ελάχιστων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων που είναι αναγκαίες για την άσκηση του συγκεκριμένου επαγγέλματος, με σκοπό τη θέσπιση κοινού πλαισίου εκπαίδευσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 49α παράγραφος 1 της οδηγίας 2005/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ώστε να καταστεί δυνατή η αυτόματη αναγνώριση των προσόντων. Η πλατφόρμα Net-Zero Europe_ μπορεί επίσης να υποβάλλει προτάσεις, όπως αναφέρεται στο άρθρο 49α παράγραφος 3 της οδηγίας 2005/36/EK.

Άρθρο 25

Πλατφόρμα Net-Zero Europe και δεξιότητες

Η πλατφόρμα Net-Zero Europe που αναφέρεται στο άρθρο 28 υποστηρίζει και συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών, όποτε είναι εφικτό, αποφεύγοντας κάθε δυσανάλογη διοικητική επιβάρυνση για τα κράτη μέλη και σεβόμενη την αρμοδιότητά τους, με την παροχή συμβουλών και συνδρομής στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των αρμόδιων αρχών και των αναθετουσών αρχών που αναφέρονται στο κεφάλαιο II και στο κεφάλαιο IV, μέσω των ακόλουθων καθηκόντων:

³⁸ Οδηγία 2005/36/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων. (ΕΕ L 255 της 30.9.2005, σ. 22).

- 1) βοηθά την Επιτροπή στην αξιολόγηση, τη συνεχή παρακολούθηση και την πρόβλεψη της ζήτησης και της προσφοράς εργατικού δυναμικού με τα σύνολα δεξιοτήτων που απαιτούνται για τις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, ενημερώνοντας, κατά περίπτωση, τις δραστηριότητες των ευρωπαϊκών ακαδημιών της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών·
- 2) παρακολουθεί τη δραστηριότητα των ευρωπαϊκών ακαδημιών της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών, προωθεί συνέργειες με άλλες εθνικές και ενωσιακές πρωτοβουλίες και έργα για τις δεξιότητες, ενισχύει και επεκτείνει καλές πρακτικές και παρέχει γενική εποπτεία·
- 3) υποστηρίζει την κινητοποίηση των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων της βιομηχανίας, των κοινωνικών εταίρων και των παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης, για την προαγωγή προγραμμάτων μάθησης που αναπτύσσονται από τις ευρωπαϊκές ακαδημίες της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών·
- 4) υποστηρίζει την εφαρμογή των διαπιστευτηρίων μάθησης των ευρωπαϊκών ακαδημιών της βιομηχανίας των μηδενικών καθαρών εκπομπών στα κράτη μέλη με σκοπό την προώθηση του προσδιορισμού των δεξιοτήτων και της αντιστοίχισης δεξιοτήτων και θέσεων εργασίας, μεταξύ άλλων με την προώθηση της εγκυρότητας και της αποδοχής των διαπιστευτηρίων σε ολόκληρη την αγορά εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- 5) διευκολύνει, όπου ενδείκνυται, την ανάπτυξη επαγγελματικών προφίλ, για προαιρετική χρήση από τα κράτη μέλη, που συνίστανται σε ένα κοινό σύνολο γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων για βασικά επαγγέλματα στις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, με βάση, μεταξύ άλλων, τα προγράμματα μάθησης που αναπτύσσουν οι ευρωπαϊκές ακαδημίες της βιομηχανίας μηδενικών καθαρών εκπομπών και, κατά περίπτωση, χρησιμοποιώντας την ορολογία που παρέχεται από την ευρωπαϊκή ταξινόμηση δεξιοτήτων, ικανοτήτων, προσόντων και επαγγελμαμάτων (ESCO) για τη βελτίωση της διαφάνειας και της κινητικότητας μεταξύ των θέσεων εργασίας και πέραν των συνόρων της εσωτερικής αγοράς·
- 6) προάγει κατάλληλες συνθήκες εργασίας σε θέσεις εργασίας σε βιομηχανίες τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, την ενεργοποίηση των νέων, των γυναικών και των ηλικιωμένων στην αγορά εργασίας για βιομηχανίες τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, και την προσέλκυση ειδικευμένων εργαζομένων από τρίτες χώρες, σύμφωνα με εθνικές αρμοδιότητες, νομοθεσίες και πρακτικές, επιτυγχάνοντας έτσι τη δημιουργία ενός πιο διαφοροποιημένου εργατικού δυναμικού·

- 7) διευκολύνει τον στενότερο συντονισμό και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών για την ενίσχυση της διαθεσιμότητας δεξιοτήτων στις τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, μεταξύ άλλων με τη συμβολή στις πολιτικές της Ένωσης και των κρατών μελών για την προσέλκυση νέων ταλέντων από τρίτες χώρες, σύμφωνα με εθνικές αρμοδιότητες, νομοθεσίες και πρακτικές. Αυτό γίνεται σε συντονισμό με τις ήδη υφιστάμενες δομές ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης·
- 8) αναζητεί συνέργειες με υφιστάμενα προγράμματα κατάρτισης ή εκπαίδευσης, μεταξύ άλλων με στόχο την αντιστοίχιση των προγραμμάτων με τις ανάγκες της ευρωπαϊκής βιομηχανίας.

Κεφάλαιο VI

Καινοτομία

Άρθρο 26

Ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών

1. Τα κράτη μέλη μπορούν, με δική τους πρωτοβουλία, να δημιουργούν ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών, τα οποία καθιστούν δυνατή την ανάπτυξη, τη δοκιμή και την επικύρωση καινοτόμων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή άλλων καινοτόμων τεχνολογιών, σε ελεγχόμενο πραγματικό περιβάλλον, για περιορισμένο χρονικό διάστημα προτού αυτές διατεθούν στην αγορά ή τεθούν σε χρήση.

Τα κράτη μέλη δημιουργούν ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών σύμφωνα με την παράγραφο 1 κατόπιν αιτήματος οποιασδήποτε εταιρείας ή οργανισμού ή κοινοπραξίας που αναπτύσσει καινοτόμες τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, η οποία πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο α) και η οποία έχει επιλεγεί από τις αρμόδιες αρχές μετά τη διαδικασία επιλογής που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο β).

2. Οι λεπτομέρειες και οι όροι για την ίδρυση και τη λειτουργία των ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων μηδενικών καθαρών εκπομπών βάσει του παρόντος κανονισμού καθορίζονται μέσω εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που αναφέρεται στο άρθρο 34. Οι λεπτομέρειες και οι όροι στηρίζουν την ευελιξία των εθνικών αρμόδιων αρχών να ιεραρχούν μεταξύ αιτήσεων και να αποφασίζουν την έγκριση αυτών για ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών. Οι λεπτομέρειες και οι όροι προωθούν την καινοτομία και τη ρυθμιστική μάθηση και λαμβάνουν ιδιαίτερα υπόψη τις ειδικές περιστάσεις και ικανότητες των συμμετεχουσών ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων των νεοφυών επιχειρήσεων. Οι εκτελεστικές πράξεις περιλαμβάνουν κοινές βασικές αρχές για τα ακόλουθα θέματα:
- α) επιλεξιμότητα και επιλογή για συμμετοχή στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών·
 - β) διαδικασία για την υποβολή αίτησης για ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών, τη συμμετοχή σε αυτά, την παρακολούθησή τους, την έξοδο από αυτά και τον τερματισμό τους·
 - γ) τους όρους και τις προϋποθέσεις που ισχύουν για τους συμμετέχοντες.
3. Η συμμετοχή στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών δεν θίγει τις εποπτικές και διορθωτικές εξουσίες οποιωνδήποτε αρχών επιβλέπουν το δοκιμαστήριο. Οι δοκιμές, η ανάπτυξη και η επικύρωση καινοτόμων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή άλλων καινοτόμων τεχνολογιών πραγματοποιούνται υπό την εποπτεία και την υποστήριξη των αρμόδιων αρχών. Οι αρμόδιες αρχές ασκούν τις εποπτικές εξουσίες τους με ευέλικτο τρόπο, εντός των ορίων της σχετικής νομοθεσίας, προσαρμόζοντας τις υφιστάμενες ρυθμιστικές πρακτικές και χρησιμοποιώντας τη διακριτική τους ευχέρεια κατά την εφαρμογή και την επιβολή νομικών διατάξεων σε συγκεκριμένο έργο ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου μηδενικών καθαρών εκπομπών, με στόχο την άρση των φραγμών, την ελάφρυνση της κανονιστικής επιβάρυνσης, τη μείωση της κανονιστικής αβεβαιότητας και τη στήριξη της καινοτομίας σε τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών ή άλλες καινοτόμες τεχνολογίες.

4. Κατά περίπτωση, για την επίτευξη του στόχου του παρόντος άρθρου, οι αρμόδιες αρχές εξετάζουν το ενδεχόμενο χορήγησης παρεκκλίσεων ή εξαιρέσεων στο εθνικό δίκαιο στον βαθμό που επιτρέπεται από τη σχετική ενωσιακή νομοθεσία. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι το σχέδιο του δοκιμαστηρίου διασφαλίζει την τήρηση των απαιτήσεων της ενωσιακής νομοθεσίας και των βασικών στόχων και των ουσιωδών απαιτήσεων της εθνικής νομοθεσίας. Οι αρμόδιες αρχές διασφαλίζουν ότι τυχόν σημαντικοί κίνδυνοι για την υγεία, την ασφάλεια ή το περιβάλλον, που προσδιορίζονται κατά την ανάπτυξη και τη δοκιμή καινοτόμων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή άλλων καινοτόμων τεχνολογιών, κοινοποιούνται δημοσίως και επιφέρουν την άμεση αναστολή της διαδικασίας ανάπτυξης και δοκιμής έως ότου μετριαστεί ο εν λόγω κίνδυνος. Όταν οι αρμόδιες αρχές θεωρούν ότι το προτεινόμενο έργο ενέχει εξαιρετικούς κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων, του γενικού πληθυσμού ή του περιβάλλοντος, ιδίως επειδή σχετίζεται με δοκιμή, ανάπτυξη ή επικύρωση που συνδέεται με ιδιαίτερα τοξικές ουσίες, εγκρίνουν το σχέδιο του δοκιμαστηρίου μόνο όταν βεβαιωθούν ότι έχουν τεθεί σε εφαρμογή επαρκείς διασφαλίσεις, ανάλογες προς τον εξαιρετικό κίνδυνο που προσδιορίστηκε.
6. Οι συμμετέχοντες στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο μηδενικών καθαρών εκπομπών παραμένουν υπεύθυνοι βάσει της εφαρμοστέας νομοθεσίας της Ένωσης και των κρατών μελών σχετικά με την ευθύνη για κάθε υλική ζημία που προκαλείται σε τρίτους ως αποτέλεσμα των δοκιμών που πραγματοποιούνται στο ρυθμιστικό δοκιμαστήριο.
7. Η διάρκεια του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου μηδενικών καθαρών εκπομπών μπορεί να παραταθεί μέσω της ίδιας διαδικασίας κατόπιν συμφωνίας της εθνικής αρμόδιας αρχής.

8. Τα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών σχεδιάζονται και υλοποιούνται με τέτοιο τρόπο ώστε, κατά περίπτωση, να διευκολύνουν τη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρμόδιων αρχών. Τα κράτη μέλη που έχουν δημιουργήσει ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών συντονίζουν τις δραστηριότητές τους και συνεργάζονται στο πλαίσιο της πλατφόρμας Net-Zero Europe με στόχο την ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών με άλλα κράτη μέλη εντός της πλατφόρμας. Η πλατφόρμα μπορεί να καλεί εταιρείες που έχουν συμμετάσχει σε ρυθμιστικό δοκιμαστήριο μηδενικών καθαρών εκπομπών να μοιραστούν την εμπειρία τους από τη διαδικασία. Με βάση τις πληροφορίες που παρέχονται από την πλατφόρμα, η Επιτροπή υποβάλλει ετήσιες εκθέσεις σχετικά με τα αποτελέσματα της υλοποίησης ρυθμιστικών δοκιμαστηρίων, συμπεριλαμβανομένων ορθών πρακτικών, διδαγμάτων που αντλήθηκαν και συστάσεων σχετικά με την οργάνωσή τους και, κατά περίπτωση, σχετικά με την εφαρμογή, εντός του ρυθμιστικού δοκιμαστηρίου, του παρόντος κανονισμού και της λοιπής ενωσιακής νομοθεσίας με τρόπο προσαρμοσμένο στους σκοπούς του δοκιμαστηρίου.

Άρθρο 27

Μέτρα υπέρ των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των νεοφυών επιχειρήσεων

1. Τα κράτη μέλη προβαίνουν στις ακόλουθες ενέργειες:
- α) παρέχουν στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των νεοφυών επιχειρήσεων, κατά προτεραιότητα πρόσβαση στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια μηδενικών καθαρών εκπομπών, στον βαθμό που πληρούν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που ορίζονται στο άρθρο 26·
 - β) διοργανώνουν δραστηριότητες ενημέρωσης σχετικά με τη συμμετοχή μικρομεσαίων επιχειρήσεων στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια, συμπεριλαμβανομένων των νεοφυών επιχειρήσεων·
 - γ) κατά περίπτωση, θεσπίζουν ειδικό δίαυλο επικοινωνίας με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των νεοφυών επιχειρήσεων, για την παροχή καθοδήγησης και απαντήσεων σε ερωτήματα σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 26.

2. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τα ειδικά συμφέροντα και τις ειδικές ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των νεοφυών επιχειρήσεων, και παρέχουν επαρκή διοικητική υποστήριξη για τη συμμετοχή στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένων των νεοφυών επιχειρήσεων, σχετικά με τη διαθέσιμη χρηματοδοτική στήριξη για τις δραστηριότητές τους στα ρυθμιστικά δοκιμαστήρια.

Κεφάλαιο VII

Διακυβέρνηση

Άρθρο 28

Δημιουργία και καθήκοντα της πλατφόρμας Net-Zero Europe

1. Δημιουργείται η πλατφόρμα Net-Zero Europe (στο εξής: πλατφόρμα).
2. Η πλατφόρμα εκτελεί τα καθήκοντα που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό.
3. Η πλατφόρμα μπορεί να συμβουλεύει και να επικουρεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη όσον αφορά τις δράσεις τους για την επίτευξη των στόχων που περιγράφονται στο κεφάλαιο I του παρόντος κανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη τα εθνικά σχέδια των κρατών μελών για την ενέργεια και το κλίμα που υποβάλλονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999³⁹.

³⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1).

4. Τα μέλη της πλατφόρμας Net-Zero Europe μπορούν να συντονίζονται στο πλαίσιο της πλατφόρμας για τις βιομηχανικές συμπράξεις μηδενικών καθαρών εκπομπών, ώστε να συμβάλουν στην προώθηση της εφαρμογής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών σε όλο τον κόσμο και να στηρίζουν τον ρόλο των ενωσιακών βιομηχανικών δυνατοτήτων στην προετοιμασία του εδάφους για την παγκόσμια μετάβαση σε καθαρές μορφές ενέργειας, σύμφωνα με τους γενικούς στόχους του παρόντος κανονισμού που απορρέουν από το άρθρο 1 του παρόντος κανονισμού. Η πλατφόρμα μπορεί να συζητά κατά διαστήματα για τα εξής θέματα, μεταξύ άλλων:
- α) τρόπους βελτίωσης της συνεργασίας κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας μηδενικών καθαρών εκπομπών μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών·
 - β) τρόπους αντιμετώπισης των μη δασμολογικών φραγμών στο εμπόριο, όπως μέσω της αμοιβαίας αναγνώρισης της διαδικασίας αξιολόγησης της συμμόρφωσης ή δεσμεύσεων για την αποφυγή περιορισμών στις εξαγωγές·
 - γ) σε ποιες τρίτες χώρες θα μπορούσε να δοθεί προτεραιότητα για τη σύναψη βιομηχανικών συμπράξεων μηδενικών καθαρών εκπομπών, με συνεκτίμηση των εξής παραγόντων:
 - i) της δυνητικής συμβολής στην ασφάλεια του εφοδιασμού, λαμβανομένης υπόψη της οικείας παραγωγικής ικανότητας στον τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών·
 - ii) εάν υπάρχουν υφιστάμενες συμφωνίες συνεργασίας μεταξύ τρίτης χώρας και της Ένωσης·
 - iii) εάν το κανονιστικό πλαίσιο τρίτης χώρας και η εφαρμογή του διασφαλίζει την παρακολούθηση, την πρόληψη και την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, τη χρήση κοινωνικά υπεύθυνων πρακτικών, συμπεριλαμβανομένου του σεβασμού των ανθρώπινων και των εργασιακών δικαιωμάτων και της ισότιμης συνεργασίας με τις τοπικές κοινότητες, τη χρήση διαφανών επιχειρηματικών πρακτικών και την πρόληψη αρνητικών επιπτώσεων στην ορθή λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και στο κράτος δικαίου·
 - δ) τρόπους παροχής κινήτρων για την παραγωγή στην Ευρώπη, μέσω της αντιμετώπισης των ζητημάτων της χρηματοδότησης, του κανονιστικού πλαισίου και των εγγυήσεων επενδύσεων και τοποθεσίας.

Η παρούσα παράγραφος δεν θίγει τα προνόμια του Συμβουλίου σύμφωνα με τις Συνθήκες.

5. Τα κράτη μέλη στηρίζουν την Επιτροπή στην εφαρμογή των μέτρων συνεργασίας που καθορίζονται στη βιομηχανική σύμπραξη μηδενικών καθαρών εκπομπών.

Άρθρο 29

Δομή και λειτουργία της πλατφόρμας Net-Zero Europe

1. Η πλατφόρμα απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής. Η προεδρία της ασκείται από αντιπρόσωπο της Επιτροπής.
2. Κάθε κράτος μέλος διορίζει έναν εκπρόσωπο υψηλού επιπέδου στην πλατφόρμα. Κατά περίπτωση, όσον αφορά τη λειτουργία και την εμπειρογνώσια, ένα κράτος μέλος μπορεί να έχει περισσότερους από έναν εκπροσώπους για διαφορετικά καθήκοντα που σχετίζονται με το έργο της πλατφόρμας. Για κάθε μέλος της πλατφόρμας υπάρχει αναπληρωματικό μέλος. Μόνο τα κράτη μέλη έχουν δικαίωμα ψήφου. Κάθε κράτος μέλος διαθέτει μόνο μία ψήφο, ανεξάρτητα από τον αριθμό των εκπροσώπων.
3. Ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, η πλατφόρμα εγκρίνει τον εσωτερικό κανονισμό της με απλή πλειοψηφία των μελών της.
4. Η πλατφόρμα συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα για να διασφαλίζει την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων της που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό. Εάν απαιτείται, η πλατφόρμα πραγματοποιεί έκτακτες συνεδριάσεις κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της Επιτροπής ή κράτους μέλους.
5. Η Επιτροπή επικουρεί την πλατφόρμα, μέσω εκτελεστικής γραμματείας που παρέχει τεχνική και υλικοτεχνική υποστήριξη.
6. Η πλατφόρμα δύναται να συγκροτεί μόνιμες ή προσωρινές υποομάδες για να ασχοληθούν με συγκεκριμένα ζητήματα και καθήκοντα που σχετίζονται με τον παρόντα κανονισμό.
- 6α. Η πλατφόρμα συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά ετησίως προκειμένου να συζητήσει την παρακολούθηση που προβλέπεται στο άρθρο 31.

7. Η πλατφόρμα προσκαλεί εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να παραστούν, ως παρατηρητές, στις συνεδριάσεις της, συμπεριλαμβανομένων των μόνιμων ή προσωρινών υποομάδων που αναφέρονται στην παράγραφο 6.
8. Κατά περίπτωση, η πλατφόρμα ή η Επιτροπή μπορούν να προσκαλούν εμπειρογνώμονες και άλλα τρίτα μέρη με συγκεκριμένη εμπειρογνωμοσύνη επί του θέματος, μεταξύ άλλων από οργανισμούς της βιομηχανίας και ενδιαφερόμενων μερών, να συμμετάσχουν σε συνεδριάσεις της πλατφόρμας και των υποομάδων ή να υποβάλουν γραπτώς την εισήγησή τους, αλλά χωρίς δικαιώματα συμμετοχής στη λήψη αποφάσεων.
9. Η πλατφόρμα λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να κατοχυρώνει τον ασφαλή χειρισμό και την ασφαλή επεξεργασία εμπιστευτικών και εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.
10. Η πλατφόρμα καταβάλλει κάθε προσπάθεια προκειμένου να επιτευχθεί συναίνεση.
11. Η πλατφόρμα συντονίζεται και συνεργάζεται με υφιστάμενες και συναφείς βιομηχανικές συμμαχίες.

Άρθρο 30

Διασύνδεση με τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τον παρόντα κανονισμό κατά την κατάρτιση των οικείων εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα και των επικαιροποιήσεών τους, τα οποία υποβάλλονται σύμφωνα με τα άρθρα 3, 9 και 14 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999, ιδίως όσον αφορά τη διάσταση «έρευνα, καινοτομία και ανταγωνιστικότητα» της Ενεργειακής Ένωσης, και κατά την υποβολή των οικείων διετών εκθέσεων προόδου σύμφωνα με το άρθρο 17 του εν λόγω κανονισμού.

Κεφάλαιο VIII

Παρακολούθηση

Άρθρο 31

Παρακολούθηση

1. Η Επιτροπή παρακολουθεί συνεχώς:
 - α) την πρόοδο της Ένωσης όσον αφορά την επίτευξη των στόχων της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 1, συγκεκριμένα δε τους σχετικούς με τον εφοδιασμό με τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών κινδύνους που ενδέχεται να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό ή να κατακερματίσουν την εσωτερική αγορά, και τον σχετικό αντίκτυπο του παρόντος κανονισμού·
 - α-α) την πρόοδο της Ένωσης όσον αφορά τον δείκτη αναφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 9α·
 - α-β) τον όγκο των εισαγωγών στο έδαφός της και των εξαγωγών εκτός του εδάφους της Ένωσης τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών·
 - β) την πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη του στόχου που αφορά την ικανότητα έγχυσης CO₂ σε επίπεδο Ένωσης, ο οποίος αναφέρεται στο άρθρο 16 και όσον αφορά τις σχετικές υποδομές μεταφοράς CO₂.
2. Τα κράτη μέλη και οι εθνικές αρχές τις οποίες αυτά ορίζουν για τον σκοπό αυτόν συλλέγουν και παρέχουν τα δεδομένα και άλλα στοιχεία που απαιτούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχεία α), α-α), α-β) και β). Ειδικότερα, συλλέγουν και υποβάλλουν ανά τετραετία στην Επιτροπή στοιχεία σχετικά με:
 - α) εντοπισθέντα εμπόδια στο εμπόριο τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ή αγαθών που χρησιμοποιούν τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών εντός της εσωτερικής αγοράς·
 - α) τις εξελίξεις στον τομέα των στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών και τις τάσεις της αγοράς, καθώς και τις τιμές της αγοράς για τις αντίστοιχες τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τις δημοπρασίες, σχετικά με τη συχνότητά τους, τις τιμές ανάθεσης, και τον όγκο, όπως σχετίζονται με το κεφάλαιο IV·

- β) την παραγωγική ικανότητα στον τομέα των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών ανά στρατηγική τεχνολογία και ανά βασική συνιστώσα της αξιακής αλυσίδας εάν απαριθμείται στο παράρτημα Χ, καθώς και την παραγωγική ικανότητα μελλοντικών στρατηγικών έργων μηδενικών καθαρών εκπομπών για τα οποία έχουν ληφθεί τελικές επενδυτικές αποφάσεις·
- β-α) δεδομένα για την απασχόληση και τις δεξιότητες όσον αφορά τις δραστηριότητες βιομηχανικής παραγωγής σε κάθε στρατηγικό τομέα τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων του αριθμού των εργαζομένων, των ελλείψεων εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων, κατά περίπτωση, και τα νούμερα που αφορούν ανάγκες σε εργατικό δυναμικό και δεξιότητες για την εκπλήρωση των στόχων του παρόντος κανονισμού·
- δ) τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τις διαδικασίες αδειοδότησης ανά στρατηγική τεχνολογία μηδενικών καθαρών εκπομπών:
- i. τον αριθμό των διαδικασιών αδειοδότησης που κινήθηκαν, τον αριθμό των αιτήσεων που απορρίφθηκαν και τον αριθμό των ολοκληρωμένων αποφάσεων που ελήφθησαν με τη διευκρίνιση αν ενέκριναν ή απέρριψαν το έργο·
 - ii. τη διάρκεια των διαδικασιών αδειοδότησης κατά τις οποίες ελήφθη εμπεριστατωμένη απόφαση, συμπεριλαμβανομένης της διάρκειας των παρατάσεων των χρονικών ορίων·
 - iii. πληροφορίες σχετικά με τους πόρους που διατίθενται για τη λειτουργία του/των ορισθέντος/-ων σημείου/-ων επαφής·
- ζ) τον αριθμό και το είδος των δοκιμαστηρίων που δημιουργήθηκαν κατά τους προηγούμενους 12 μήνες·
- η) την ποσότητα CO₂ που αποθηκεύτηκε μόνιμα υπογείως σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/EK.
- 3α. Τα δεδομένα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 υποβάλλονται όταν δεν περιλαμβάνονται ήδη στα στοιχεία των εκθέσεων που κοινοποιούνται στην Επιτροπή σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 25 του κανονισμού 2018/1999 ή όταν δεν συμφωνούν με αυτά.

- 3β. Οι υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεν εφαρμόζονται όταν τα κράτη μέλη θεωρούν ότι αυτό θα ήταν αντίθετο προς τα ουσιώδη συμφέροντα ασφαλείας τους σύμφωνα με το άρθρο 346 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
4. Η πρώτη έκθεση αποστέλλεται στην Επιτροπή από κάθε κράτος μέλος στο τέλος Μαΐου του έτους που έπεται της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού. Οι επόμενες εκθέσεις αποστέλλονται έως το τέλος Μαΐου κάθε έτους.
- 4α. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 34 παράγραφος 3 με σκοπό τον καθορισμό υποδείγματος για τις εκθέσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 4.
6. Με βάση τις εκθέσεις που υποβάλλονται σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου, η Επιτροπή παρακολουθεί την πρόοδο της Ένωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) και δημοσιεύει σχετικές συστάσεις σε ετήσια βάση, στο πλαίσιο των ετήσιων εκθέσεων για την ανταγωνιστικότητα των τεχνολογιών καθαρής ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 2 στοιχείο ιγ) του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999. Οι συστάσεις περιλαμβάνουν επίσης εκτιμήσεις σχετικά με το κατά πόσον όλες οι τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών που είναι αναγκαίες για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 1 καλύπτονται από τον κανονισμό.
7. Με βάση τα σχέδια αιτήσεων για χορήγηση άδειας που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 10 της οδηγίας 2009/31/ΕΚ και τις εκθέσεις που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 2 και το άρθρο 18 παράγραφοι 4 και 6 του παρόντος κανονισμού, η Επιτροπή παρακολουθεί την πρόοδο προς την επίτευξη του ενωσιακού στόχου για την ικανότητα έγχυσης CO₂ που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου και υποβάλλει ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.
8. Η Επιτροπή ενημερώνει την πλατφόρμα Net-Zero Europe σχετικά με τα πορίσματά της.

Κεφάλαιο IX

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 32

Ανάθεση αρμοδιοτήτων

Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 33 για την τροποποίηση των τρόπων με τους οποίους λαμβάνονται υπόψη οι συμφωνίες μεταξύ των οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 και οι επενδύσεις σε ικανότητα αποθήκευσης υπό την κατοχή τρίτων για την κάλυψη της ατομικής συνεισφοράς τους που ορίζεται στο άρθρο 18 παράγραφος 5, καθώς και το περιεχόμενο των εκθέσεων που αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφος 6.

Άρθρο 33

Άσκηση της εξουσιοδότησης

1. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις υπό τους όρους του παρόντος άρθρου.
2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 32 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από [ημερομηνία εφαρμογής]. Η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση σχετικά με την εξουσιοδότηση, το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των πέντε ετών. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλουν αντιρρήσεις το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.
3. Η εξουσιοδότηση που προβλέπεται στο άρθρο 32 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.

4. Πριν από την έκδοση μιας κατ' εξουσιοδότηση πράξης, η Επιτροπή διεξάγει διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες τους οποίους ορίζουν τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις αρχές της διοργανικής συμφωνίας, της 13ης Απριλίου 2016, για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου.
5. Μόλις η Επιτροπή εκδώσει κατ' εξουσιοδότηση πράξη, την κοινοποιεί ταυτόχρονα στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.
6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 32 τίθεται σε ισχύ μόνο αν δεν διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την ημέρα κοινοποίησης της εν λόγω πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή αν, προτού λήξει αυτή η προθεσμία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.

Άρθρο 34

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Πρόκειται για επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

Για θέματα που σχετίζονται με το άρθρο 19, η Επιτροπή επικουρείται από τη συμβουλευτική επιτροπή για τις συμβάσεις δημοσίων έργων που συστάθηκε με την απόφαση 71/306/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

Για θέματα που σχετίζονται με το άρθρο 20, η Επιτροπή επικουρείται από την Επιτροπή της Ενεργειακής Ένωσης που συστάθηκε με το άρθρο 44 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.

2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

3. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.
4. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, σε συνδυασμό με το άρθρο 4.

Άρθρο 35

Αξιολόγηση

1. Το αργότερο ... [5 έτη μετά την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού] και, στη συνέχεια, ανά πενταετία, η Επιτροπή αξιολογεί τον παρόντα κανονισμό και υποβάλλει έκθεση σχετικά με τα κύρια πορίσματά της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.
2. Αξιολογεί:
 - α) αν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, όπως ορίζονται στο άρθρο 1, ιδίως η συνεισφορά του στη λειτουργία της ενιαίας αγοράς, και τον αντίκτυπό του στους επιχειρηματικούς χρήστες, ιδίως στις ΜΜΕ, και στους τελικούς χρήστες, καθώς και στην επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας·
 - β) αν οι διατάξεις της πράξης για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών επαρκούν για να αποδώσουν καρπούς πέραν του 2030 και, πιο μακροπρόθεσμα, για να επιτύχουν τον στόχο κλιματικής ουδετερότητας με ορίζοντα το 2050 που αναφέρεται στο άρθρο 1, λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων πτυχών, τη δυνατότητα να συμπεριληφθούν στην πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών άλλες τεχνολογίες που μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050, καθώς και την πιθανή διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού ώστε να καλύπτει την κατασκευή ή τη μετατροπή μονάδων και εγκαταστάσεων, σε τομείς στους οποίους είναι δύσκολο να μειωθούν οι ανθρακούχες εκπομπές, σε κλιματικά ουδέτερες διαδικασίες, όπου η κατασκευή ή η μετατροπή των αντίστοιχων μονάδων και εγκαταστάσεων μειώνουν σημαντικά και μόνιμα τα ποσοστά εκπομπών ισοδύναμου CO₂ βιομηχανικών διεργασιών σε βαθμό που είναι τεχνικά εφικτός.

3. Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη το αποτέλεσμα της διαδικασίας παρακολούθησης, όπως περιγράφεται στο άρθρο 31, καθώς και τις τεχνολογικές ανάγκες που απορρέουν από τις επικαιροποιήσεις των εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα που κοινοποιούνται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τον [κανονισμό για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης] και ενημερώνονται από την έκθεση για την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης.
- 3α. Το αργότερο εντός της ίδιας περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και κατόπιν διαβούλευσης με την πλατφόρμα Net-Zero Europe, η Επιτροπή αξιολογεί και, εάν κριθεί αναγκαίο, υποβάλλει πρόταση για την επέκταση του καταλόγου των τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που ορίζεται στο άρθρο 3α και του καταλόγου στρατηγικών τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών που ορίζεται στο άρθρο 3β.
4. Οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών παρέχουν στην Επιτροπή κάθε σχετική πληροφορία που διαθέτουν και που ενδέχεται να χρειαστεί η Επιτροπή για να συντάξει την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.
5. Όταν, με βάση την έκθεση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η Ένωση είναι πιθανόν να μην επιτύχει τους στόχους που ορίζονται στην παράγραφο 1, εξετάζει, σε διαβούλευση με την πλατφόρμα Net-Zero Europe, κατά πόσον είναι σκόπιμο και αναλογικό να προτείνει μέτρα προκειμένου να διασφαλιστεί η επίτευξη των εν λόγω στόχων.
6. Το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2026, η Επιτροπή μπορεί να προτείνει τροποποίηση του παρόντος κανονισμού για τη θέσπιση νέου στόχου σε επίπεδο Ένωσης για την ικανότητα έγχυσης CO₂ έως το 2040. Η Επιτροπή αιτιολογεί την επιλογή της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο εάν αποφασίσει να μην προτείνει θέσπιση στόχου για το 2040.

Άρθρο 36

Μεταχείριση εμπιστευτικών πληροφοριών

1. Οι πληροφορίες που αποκτώνται κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού χρησιμοποιούνται μόνο για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού και προστατεύονται από τη σχετική ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

2. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή διασφαλίζουν την προστασία του εμπορικού και του επιχειρηματικού απορρήτου και άλλων ευαίσθητων, εμπιστευτικών και διαβαθμισμένων πληροφοριών που αποκτώνται και παράγονται κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, συμπεριλαμβανομένων των συστάσεων και των μέτρων που πρόκειται να ληφθούν, σύμφωνα με το ενωσιακό και το αντίστοιχο εθνικό δίκαιο.
3. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή διασφαλίζουν ότι οι διαβαθμισμένες πληροφορίες που παρέχονται ή ανταλλάσσονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού δεν υποχαρακτηρίζονται ούτε αποχαρακτηρίζονται χωρίς την προηγούμενη γραπτή συγκατάθεση της πηγής προέλευσης σύμφωνα με τη σχετική εθνική ή ενωσιακή νομοθεσία.
4. Εάν ένα κράτος μέλος εκτιμά ότι η υποβολή συγκεντρωτικών πληροφοριών στο πλαίσιο του άρθρου 18 μπορεί, παρ' όλα αυτά, να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντά του στον τομέα της εθνικής ασφάλειας, μπορεί να αντισταχθεί στην υποβολή από την Επιτροπή μέσω αιτιολογημένης ειδοποίησης.
5. Η Επιτροπή και οι εθνικές αρχές, οι υπάλληλοί τους, το προσωπικό τους και άλλα πρόσωπα που εργάζονται υπό την εποπτεία των αρχών αυτών διασφαλίζουν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που λαμβάνουν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και των δραστηριοτήτων τους σύμφωνα με τη σχετική εθνική ή ενωσιακή νομοθεσία. Η υποχρέωση αυτή ισχύει επίσης για όλους τους εκπροσώπους των κρατών μελών, τους παρατηρητές, τους εμπειρογνώμονες και άλλους συμμετέχοντες που παρίστανται στις συνεδριάσεις της πλατφόρμας σύμφωνα με το άρθρο 29.

Άρθρο 37

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2018/1724 τροποποιείται ως εξής:

- 1) στο παράρτημα I, στην πρώτη στήλη, προστίθεται νέα σειρά «ΙΗ. Έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών»·
- 2) στο παράρτημα I, στη δεύτερη στήλη, στη σειρά «ΙΗ. Έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών», προστίθενται τα ακόλουθα σημεία:

«1. πληροφορίες για τη διαδικασία αδειοδότησης»

«2. χρηματοδοτικές και επενδυτικές υπηρεσίες»

«3. δυνατότητες χρηματοδότησης σε επίπεδο Ένωσης ή κρατών μελών»

«4. υπηρεσίες στήριξης των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, υπηρεσιών σχετικά με την εταιρική φορολογική δήλωση, την τοπική φορολογική νομοθεσία, το εργατικό δίκαιο»·

3) στο παράρτημα II, στην πρώτη στήλη, προστίθεται νέα σειρά «Έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών»·

4) στο παράρτημα II, στη δεύτερη στήλη, στη σειρά «Έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών», προστίθενται τα ακόλουθα σημεία:

«Διαδικασίες για όλες τις σχετικές άδειες για την κατασκευή, την επέκταση, την αναπροσαρμογή χρήσης και τη λειτουργία έργων παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών, συμπεριλαμβανομένων στρατηγικών έργων μηδενικών εκπομπών, που περιλαμβάνουν όλες τις αιτήσεις και διαδικασίες».

5) στο παράρτημα II, στην τρίτη στήλη, στη σειρά «Έργα παραγωγής τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών», προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«Όλες οι εκροές που αφορούν τις διαδικασίες από την αναγνώριση της εγκυρότητας μιας αίτησης που έχει ολοκληρωθεί έως την κοινοποίηση της εμπεριστατωμένης απόφασης σχετικά με το αποτέλεσμα της διαδικασίας από το αρμόδιο εθνικό ορισθέν σημείο επαφής»·

6) στο παράρτημα III προστίθεται το ακόλουθο σημείο:

«8) ορισθέν σημείο επαφής που ενεργεί ως ενιαίο σημείο επαφής σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού [πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών].».

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει ... [την επομένη της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*].

Εφαρμόζεται από [ημερομηνία έναρξης ισχύος].

Έως [2 έτη μετά την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού], το άρθρο 19 παράγραφος (1) εφαρμόζεται μόνο στις συμβάσεις που συνάπτονται από κεντρικές αρχές προμηθειών, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 16) της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και στο άρθρο 2 παράγραφος 1 σημείο 12) της οδηγίας 2014/25/ΕΕ, και για συμβάσεις αξίας ίσης ή μεγαλύτερης από 25 εκατ. EUR.

Τα άρθρα 20 και 21 εφαρμόζονται από [24 μήνες μετά την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού].

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Για το Συμβούλιο

Η Πρόεδρος

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ:

Μη εξαντλητικός κατάλογος τελικών προϊόντων και συγκεκριμένων κατασκευαστικών στοιχείων που θεωρείται ότι χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών

	Στρατηγικές τεχνολογίες μηδενικών καθαρών εκπομπών	Κατασκευαστικά στοιχεία «που χρησιμοποιούνται κυρίως» για τις τεχνολογίες αυτές
1. Ηλιακές φωτοβολταϊκές και ηλιοθερμικές τεχνολογίες	Ηλιακά φωτοβολταϊκά	Ηλιακό φωτοβολταϊκό στοιχείο Ηλιακές φωτοβολταϊκές κυψέλες Πλακίδια πυριτίου Ηλιακός φωτοβολταϊκός μετατροπέας Ηλιακοί φωτοβολταϊκοί υαλοπίνακες Κατασκευαστικά στοιχεία σχετικά με την ισορροπία συστήματος
	Ηλιοθερμικά	Ηλιοθερμικοί συλλέκτες Συγκεντρωτικό ηλιακό σύστημα Ηλιοθερμικά παραβολικά κάτοπτρα Ηλιοθερμικοί συλλέκτες με φακό Πύργος (για τετηγμένο άλας) Εναλλάκτης θερμότητας Υγρό μεταφοράς θερμότητας Θερμικός κινητήρας (τουρμπίνα ατμού) Ηλεκτρογεννήτρια

2. Τεχνολογίες χερσαίας αιολικής ενέργειας και τεχνολογίες υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας	Άνεμος	Πτερύγια Δομή κελύφους Μόνιμοι μαγνήτες Κιβώτιο ταχυτήτων Άξονες Ηλεκτρογεννήτρια Ελεγκτής Ρουλεμάν Πύργος Κατασκευαστικά στοιχεία σχετικά με την ισορροπία συστήματος
	Κυματική ενέργεια	Πλωτήρες Κατακόρυφο υποστήλωμα Θεμέλιες πλάκες Στερέωση για συστήματα δυναμοδοτών Σύστημα αγκύρωσης/θεμελίωσης Γεννήτρια Υδραυλικό σύστημα Μετατροπέας συχνότητων

		Μετασχηματιστής Σύστημα ελέγχου
	Παλιρροϊκή ενέργεια	Πάσσαλοι Βραχίονες Κελύφη Υποβρύχιοι αετοί Στερέωση για συστήματα δυναμοδοτών Σύστημα αγκύρωσης/θεμελίωσης Γεννήτρια Κιβώτιο ταχυτήτων Άξονας μετάδοσης κίνησης Υδραυλικό σύστημα Μετατροπέας συχνοτήτων Μετασχηματιστής Σύστημα ελέγχου Δρομείς
3. Τεχνολογίες συσσωρευτών/αποθήκευσης	Συσσωρευτής	Ηλεκτρόδια ανόδου Ηλεκτρόδια καθόδου Ηλεκτρολύτες Διαχωριστές για συσσωρευτές Κυψέλη Στοιχεία Συστοιχίες

		Συστήματα διαχείρισης μπαταρίας
	Τεχνολογίες αποθήκευσης	Αποθήκευση θερμότητας Αποθήκευση βαρυτικής ενέργειας Αποθήκευση υπό πίεση Αποθήκευση κινητικής ενέργειας Βαλβίδες Ηλεκτρονικός εξοπλισμός ελέγχου Αντλίες Εναλλάκτες θερμότητας Δεξαμενές Σωλήνες υποδοχής Τηγμένα άλατα

4. Αντλίες θερμότητας και τεχνολογίες γεωθερμικής ενέργειας	Αντλίες θερμότητας	Αντλία θερμότητας Εξατμιστήρας Συμπυκνωτής Συμπιεστής Επίστρωση λεπτόκοκκης άμμου Εναλλάκτης θερμότητας Βαλβίδες Αντλίες Ανεμιστήρες (Συνθετικά) Ψυκτικά μέσα
	Γεωθερμικά	Αντλίες κυκλοφορίας Εξοπλισμός εξαγωγής θερμότητας Τουρμπίνες ατμού Στρόβιλοι εκτόνωσης

5. Ηλεκτρολυτικές κυψέλες και κυψέλες καυσίμου	Ηλεκτρολυτικές κυψέλες	Ηλεκτρόδια ανόδου Ηλεκτρολυτικές κυψέλες Ηλεκτρόδια καθόδου Καταλύτες Μεμβράνες Ηλεκτρολύτες Διπολικές πλάκες Συμπιεστές Συστήματα καθαρισμού υδάτων Στεγνοτήρες GDL (στρώματα διάχυσης αερίου) MEA (διάταξη ηλεκτροδίων-μεμβράνης) Κατασκευαστικά στοιχεία σχετικά με την ισορροπία συστήματος
	Κυψέλες καυσίμου	Διάταξη ηλεκτροδίων-μεμβράνης Μεμβράνη Διάχυση αερίου Ηλεκτρόδια ανόδου Ηλεκτρόδια καθόδου Ηλεκτρολύτες Καταλύτες Διπολικές πλάκες

		Στεγανωτικά κυψελών
6. Τεχνολογίες βιώσιμου βιοαερίου/βιομεθανίου	Τεχνολογίες βιώσιμου βιοαερίου/βιομεθανίου	Μεμβράνες Ηλεκτρονικά κατασκευαστικά στοιχεία Χωνευτήρια/δεξαμενές ζύμωσης Αντιδιαβρωτικά υλικά και περιβλήματα
7. Τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (CCS)	Τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα (CCS)	Συσκευή δέσμευσης στο σημείο πηγής Στερεά προσροφητικά υλικά Υδατικά βασικά διαλύματα Μεμβράνες Εξοπλισμός συμπίεσης Σωληναγωγοί Εξοπλισμός ή οχήματα μεταφοράς CO ₂ Εξοπλισμός έγχυσης

8. Τεχνολογίες δικτύου (ηλεκτρική ενέργεια)	Τεχνολογίες Δικτύου (ηλεκτρική ενέργεια)	Αγωγοί, καλώδια, πύργοι, κολώνες, μονωτήρες Συστήματα εποπτικού ελέγχου και απόκτησης δεδομένων (SCADA)/Συστήματα ενεργειακής διαχείρισης Μετασχηματιστές (ισχύς και μέτρηση) Εξοπλισμός αυτοματισμού για υποσταθμούς Ηλεκτρικοί πίνακες Συστοιχίες πυκνωτών, ροηφόρες γραμμές Συστήματα διαχείρισης μπαταρίας Ηλεκτρονικοί πίνακες Κατασκευαστικά στοιχεία και εξοπλισμός ηλεκτρονικών συστημάτων ισχύος, συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας συνεχούς ρεύματος Κατασκευαστικά στοιχεία ελέγχου και επικοινωνίας [στοιχεία GPRS, προγραμματιζόμενες λογικές διατάξεις ελέγχου (PLC) και άλλα ειδικά συστήματα ελέγχου, αισθητήρες]
---	---	---